

Начало / Пленарни заседания / Стенограми от пленарни заседания

Стенограми от пленарни заседания

ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ, СТО И ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ, София, четвъртък, 2 октомври 2025 г. Открито в 9,02 ч.

02/10/2025

Гласуване по парламентарни групи

Гласуване по парламентарни групи

Гласуване по парламентарни групи

Поименно гласуване

Поименно гласуване

Поименно гласуване

Част 1 Част 2

Председателствали: председателят Наталия Киселова и заместник-председателите Драгомир Стойнев и Николета Кузманова

Секретари: Петя Димитрова и Лариса Савова

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Добър ден, колеги! Моля за регистрация.

Има кворум, откривам днешното пленарно заседание. (Звъни.)

Уважаеми колеги, на основание чл. 47, ал. 5 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание във връзка с постъпило предложение за включване на точки в дневния ред на Народното събрание за днес, 2 октомври 2025 г., от председателя на Комисията по бюджет и финанси, след проведен Председателски съвет, предлагам в програмата за работа на Народното събрание за днешното предназначено заседание да бъде включена следната точка... (Шум и реплики от ВЪЗРАЖДАНЕ.) Неслучайно казвам в единствено число, господин Петров. Предлагам да бъде включена една точка, а именно:

Първо гласуване на Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г., като точка първа за днешния дневен ред.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 191 народни представители: за 187, против 1, въздържали се 13.

Предложението е прието.

За процедура, господин Рашев, заповядайте.

АЛЕКСАНДЪР РАШЕВ (ИТН): Уважаеми, господин Председател, правя процедура по прегласуване, а преди това –проверка на кворума. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Моля, проверка на кворума.

Моля, покажете резултата – има кворум.

Режим на прегласуване за нова точка първа от дневния ни ред.

Гласували 194 народни представители: за 181, против няма, въздържали се 13.

Предложението е прието.

Декларацията от името на парламентарната група на ВЪЗРАЖДАНЕ.

Господин Дренчев, заповядайте.

ДИМО ДРЕНЧЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Пред България днес стои едно предложение, което засяга не просто пазара на труда, а самото ни бъдеще като нация. На 20 май вицепремиерът Гроздан Караджов обяви, че се обмисля промяна на трудовото законодателство, така че да е възможно работниците от трети страни да са до 50% от работещите, от числения състав на дадена фирма. Тоест до половината от работещите в България да могат да идват от страни извън Европейския съюз. Това не е някаква дребна техническа поправка. Това е фундаментална промяна, която може завинаги да преобърне социалния и икономическия модел

на България. Ако предложението бъде прието, то ще отвори врата за над милион работници от държави извън Европейския съюз. Ако Ви е интересно от кои точно държави, просто проверете откъде се внасят най-много работници в момента – Узбекистан, Турция, Киргизстан, Непал и Индия, по данни на Агенцията по заетостта. Представете си над милион евтини мигранти от тези държави. Можем ли да наречем такова предложение просто мярка срещу недостига на работна ръка? Не, трябва да го назовем това, което е – опит за демографска и икономическа подмяна на българското население.

Управляващите твърдят, че няма хора. Но къде са доказателствата? Опитът от последните години е категоричен – вносът на работници расте стремглаво. От 10 хиляди през 2021 г. до над 50 хиляди до момента за 2025 г. И въпреки това, недостигът на кадри не намалява. Напротив, той се задълбочава година след година – отново по данни на Агенцията по заетостта. Защо се случва това? Защото чуждият труд не решава проблема, а го изостря. Местните работници се изместват, заплатите остават ниски, младите българи губят мотивация и емигрират. И това не е хипотеза, това е факт, потвърден от данните на Националния статистически институт. Младежите и по-ниско квалифицираните групи търпят спад в заетостта.

Най-актуалните данни за второто тримесечие на 2025 г. показват точно това – от третото тримесечие на 2022 г. до второто тримесечие на тази година коефициентът на заетост в младежката възрастова група от 15 до 29 години е паднал с над 5 процентни пункта. Данните на НСИ показват и че секторите, които най-силно прибягват до внос на работна ръка, а това са строителство, хотелиерство и производство, са и секторите, в които местните работници, особено младежите, губят позиции. Кой печели от това? Със сигурност не и българското общество.

България има собствен трудов резерв. По данните на Националния статистически институт в България има над 85 хиляди души извън пазара на труда, които заявяват, че искат да работят, над 120 хиляди младежи, които нито учат, нито работят. Имаме огромна българска диаспора от над 2 милиона души наши сънародници, които биха се върнали, ако им се предложат по-добри условия. Имаме и 640-хиляден прекомерно раздут публичен сектор. Защо тези възможности се пренебрегват? Защо държавата не инвестира в собствените си хора, а избира най-лесното, но и дългосрочно най-опасното решение – вноса на евтин труд?

Няма победа, постигната по пътя на най-малкото съпротивление, е казал Уинстън Чърчил. Последниците от подобна политика не са само икономически. Те засягат националната сигурност, социалната стабилност и дори дългосрочния етнически състав на държавата. В контекста на демографска криза и застаряващо население масовият внос на работници неизбежно води до демографска подмяна. България е малка държава с ограничено население. Внезапният приток на стотици хиляди чужденци не може да не остави следа. Нека бъдем откровени, това е един риск от етническа подмяна. Може ли една нация да остане същата, ако половината ѝ работници са чужденци? Може ли социалният мир да се запази, ако цели региони и сектори се превърнат в зависими от мигранти?

Историята на Западна Европа е предупредителен урок в това отношение. Масовата миграция там доведе до трайното формиране на етнически анклавни, които клатят социалната стабилност и водят до политическа поляризация и радикализация. Това вече е видимо и в София. Отидете само на 300 м оттук, в посока към Банята и Лъвов мост. Българският език там почти не звучи, а вечерно време се оформя една същинска ноу-гоу зона, каквито вече има в Париж, в Брюксел или в Стокхолм. Искаме ли България да върви по този път? Искаме ли да повторим чуждите грешки, вместо да се поучим от тях?

В икономически план тази политика е обречена на провал. Надеждите, че отрицателните ефекти на демографското застаряване могат да бъдат адресирани чрез внос на евтин труд са абсолютно безпочвени. Тук опитът на Западна Европа отново е показателен. Дори собствените прогнози на Европейската комисия сочат, че високо ниво на миграция не може да подобри възрастовата структура в дългосрочен план. В доклад на Европейската комисия по темата от 2019 г. се прогнозира, че дори при удвояване на нивото на миграция към Европейския съюз спрямо нивата от 2013 г. до 2016 г. не би помогнало за решаване на проблема със застаряването. Германия например интензивно внася гастарбайтери от 65 години, без да си е решила проблема, но създавайки безброй много други.

Единственият начин това да се случи е с повишаване на раждаемостта. Но вносът на евтин труд всъщност е по-вероятно да влоши раждаемостта, защото притиска заплатите на местното население и рискува да доведе до икономическа стагнация в дългосрочен план. Когато бизнесът може да поддържа печалби чрез наемане на евтина работна ръка, той няма стимул да инвестира в капитал, технологии и автоматизация. Поради това производителността на труда не се подобрява и впоследствие заплатите също растат по-бавно, стагнират или дори падат. Резултатът е порочен кръг: ниска производителност, ниски заплати, лоша социална среда, емиграция на квалифицирани кадри, нов недостиг, нов внос на емигранти. Това не е модел за икономическо развитие, това е модел за икономически регрес.

Има и още един аспект, който управляващите премълчават – фискалният риск. Изследвания от други европейски страни, като Холандия, Германия и Дания, ясно показват – нетният принос към бюджета на мигранти извън Европейския съюз е отрицателен. В рамките на целия си живот тези хора теглят повече пари от бюджетите на страните, които ги приемат, отколкото внасят. Това означава повече разходи за помощи, социални програми и интеграция, отколкото приходи от данъци и осигуровки, тоест по-голям бюджетен дефицит.

И ако богати държави трудно понасят този товар, какво остава за България – най-бедната икономика в Европейския съюз, особено сега, когато се намираме в очевидна бюджетна криза, колкото и да лъжат управляващите по темата?! Искаме ли бюджетът да бъде поставен под допълнително напрежение в дългосрочен план? Искаме ли средствата за образование, здравеопазване и пенсии да бъдат отклонявани за мигранти, докато българските граждани остават пренебрегнати? Нашите въпроси към управляващите са ясни и не търпят отлагане. Кой ще понесе политическата отговорност, ако социалното напрежение избухне? Кой ще обясни на младите българи, че техните работни места ще отидат за мигранти от дълбока Азия? Кой ще отговаря за дългосрочното влошаване на бюджетния дефицит, породено от отрицателния фискален принос на мигрантите? Защо българската държава отказва да инвестира в собствените си хора, а предпочита демографска подмяна на българския народ?

Ние настояваме предложението за вдигане на тавана до 50% да бъде незабавно оттеглено. Вместо това квотите за внос на работници от трети страни да бъдат ограничени и върнати на ниво от 10% от персонала на едно предприятие. Да се изработи национална стратегия за активиране на трудовия резерв в страната чрез реформи в образованието, стимули за връщане на емигрантите и политики за включване на неактивните групи. Да се разширят програмите за привличане на българските емигранти обратно в страната, включително с мащабни данъчни облекчения. Да се изгради дългосрочна визия за инвестиции в автоматизация, роботизация и научноразвойна дейност. Да се съкрати чувствително държавният сектор, раздут неимоверно на фона на силно намалялото население и възможностите, които дават дигитализацията и изкуственият интелект. България има избор – можем да тръгнем по пътя на евтиния чужд труд, зависимостта и демографската подмяна или можем да изберем пътя на националното развитие чрез собствените си хора, чрез инвестиции в технологии и чрез устойчиво повишаване на производителността.

Нашата позиция е категорична: България няма нужда от 50% чужденци в предприятията. България има нужда от политики, които поставят българския човек в центъра и това е въпрос на икономика, на сигурност и на национална идентичност. Управляващите трябва да разберат – историята ще запише имената на тези, които днес решават или като защитници на националния интерес, или като негови предатели. Отговорността ще е тяхна, а бъдещето – бъдещето е на България. (Ръкопляскания от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

За декларация от парламентарната група на ПП МЕЧ – заповядайте, господин Василев.

РАДОСТИН ВАСИЛЕВ (ПП МЕЧ): Благодаря, господин Председател.

Преди няколко дни станахме свидетели на едно разследване по Нова телевизия на журналиста Тина Ивайлова, в което се разказва за съдбата на едно четиригодишно дете, за болка, за системен тормоз и за страх, за едни родители, които търсят справедливост, но не я получават от българските институции и са

принудени да търсят медиите, за да разкрият една грозна картина, която може да се случи на всяко българско дете и която остава скрита за голяма част от обществото. Всеки, който е изгледал репортажа на Тина Ивайлова, без значение от политически пристрастия, без значение от това има или няма деца, е останал потресен. Потресен какво може да се случи в една българска детска градина.

Понеже виждам, че Прокуратурата на Република България отново е сляпа, тя не вижда извършване на престъпление, прави експертизи в досъдебно производство, които се разминават с тези, правени от родителите на това момиченце, понеже виждам как институциите мълчат позорно за блудството с едно четиригодишно момиченце от една госпожа в детска градина – няма да правя квалификации.

Използвам трибуната на Народното събрание, за да достигне това до повече хора и за да знаят, че този случай не може да бъде заметен, не може да бъде скрит. Ако главният прокурор на България като такъв и с неговите правомощия не вземе мерки с окръжните прокуратури в Бургас, фалшивите им говорители, които казват, че тепърва се правела експертиза и тя не установила блудство или нараняване на половите органи на момиченцето, ако не бъде арестувана Мариета Герова, учителката, тормозила детенцето, ако не бъде арестувана Афродита Данаилова, Данданова, извинявайте, директорката на училището, която мълчала с месеци, за да си запази длъжността на директор, ако не бъде разпитана леля Иринка, която е виждала всичко, което се случва там, и е мълчала от страх, ако главният прокурор и министърът на вътрешните работи не вземат мерки спрямо този изрод, ние от МЕЧ ще блокираме Каблешково, ще намерим тази госпожа Герова, ще ѝ направим граждански арест и не отговарям за това, което ще ѝ се случи на нея после.

Давам срок на главния прокурор до края на тази седмица да вземе отношение публично, защото е видимо, че прокуратурата прикрива престъпления. Пример, двама полицаи откровено си убиха едно момче във Варна, те го изкараха, че умря от интоксикация. Пример, един 18-годишен блъска в Слънчев бряг, с електрически автомобил уби една майка, направи инвалид едно детенце, трябваше да се намесва главният прокурор, за да се издърпа разследването в София. Сега да се намеси Сарафов и да изиска пълно разследване на този казус, защото този казус разтреперва майки, бащи, деца и всички, които гледаме, и той няма нищо общо с политиката и такива изроди като тази Герова не трябва да се разхождат свободно по улиците на България. Благодаря Ви. (Ръкопляскания от ПП МЕЧ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Други декларации от парламентарни групи? Не виждам.

Преминаваме към точка първа от дневния ред.
ПЪРВО ГЛАСУВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2025 Г.
Давам думата на председателя за представяне на доклада на водещата комисия.

Господин Добрев, заповядайте.
Извинявам се, господин Добрев, има процедура.
Заповядайте, господин Георгиев.

ВЛАДИМИР ГЕОРГИЕВ (БСП – Обединена левица): Благодаря Ви, господин Председател.
Уважаеми колеги, във връзка с така направеното предложение за включване на нова точка в днешния дневен ред и предвид важността на темата, ще помоля да гласуваме и да приемем да включим микрофоните за излъчване по Българското национално радио и преди това проверка на кворума. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.
Моля, проверка на кворума.

Има кворум.
Преминаване към режим на гласуване.
Гласували 176 народни представители: за 75, против 2, въздържали се 99.

Предложението не е прието.
Господин Добрев, заповядайте да представите доклада на Комисията.
ДОКЛАДЧИК ДЕЛЯН ДОБРЕВ: Благодаря, господин Председател.

Уважаеми колеги! Първо правя процедурно предложение, на основание е чл. 43, ал. 2, за допуск в залата на Кирил Ананиев – заместник-министър, и Жени Начева – директор на дирекция „Финанси на общините“. Но преди това моля за съпроцедура – проверка на кворума.
ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Моля, проверка на кворума.
Има кворум.

Моля, режим на гласуване за допуск в пленарната зала.
Гласували 165 народни представители: за 124, против 38, въздържали се 3.

Предложението е прието.
Имате думата, господин Добрев.
ДОКЛАДЧИК ДЕЛЯН ДОБРЕВ: Благодаря, господин Председател.

„ДОКЛАД
относно Законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г., № 51-502-01-48, внесен от Министерския съвет на 1 октомври 2025 г.

На извънредно заседание, проведено на 1 октомври 2025 г., Комисията по бюджет и финанси разглежда посочения законопроект.
На заседанието присъстваха: представителите на Министерството на финансите – Кирил Ананиев – заместник-министър; Жени Начева – директор на дирекция „Финанси на общините“, и Веселина Терзийска – заместник-министър на Министерството на регионалното развитие и благоустройството.
Законопроектът беше представен от господин Ананиев, който посочи, че с него се предлага извършване на промени в списъка на включените за община Плевен приоритетни проекти по Приложение № 3 към чл. 113 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. във връзка с предприемане на спешни мерки за справяне с водната криза и обявеното бедствено положение в общината. Промените са компенсирани, като се добавят седем нови проекта на обща стойност 10,3 млн. лв. и отпаднат два на същата стойност за 2025 г.
Освен това в Приложение № 3 се предлага отразяването и на технически промени в стойностите на проектите на общините Тервел, Летница, Брезник, Силистра, Котел и Доспат, които са компенсирани и са в рамките на лимитите на съответните общини.
Предвид необходимостта от приемане на промяна в Приложение № 3 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. и с оглед осигуряване на по-голяма гъвкавост при изпълнение на проектите по Инвестиционната програма на общините със Законопроекта се предлага редакция на чл. 113, ал. 11 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. С нея се създава възможност промени в Приложение № 3 да се извършват с акт на Министерския съвет въз основа на предложения на кметовете на общини само при определени в Закона условия и ред. Редът и условията са регламентирани в създадената нова ал. 18 на чл. 113 от същия закон, като извършването на компенсирани промени в Приложение № 3 по проектите за 2025 г. за съответната община е предвидено да става единствено при необходимост от приоритетно финансиране на инвестиционни проекти за питейно-битово водоснабдяване на територията на съответната община.

При проведеното гласуване се получиха следните резултати: 16 гласа „за“, от които 6 от ПГ на ГЕРБ-СДС; 2 от ПГ на „Движение за права и свободи – Ново

начало“; 3 от ПГ на ВЪЗРАЖДАНЕ; 1 от ПГ на „БСП – Обединена левица“; 1 от ПГ на „Има Такъв Народ“, 2 от ПГ на „Продължаваме Промяната – Демократична България“ и 1 от ПП на ВЕЛИЧИЕ; без „против“ и „въздържал се“.

Въз основа на гореизложеното и резултатите от гласуването Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г., № 51-502-01-48, внесен от Министерския съвет на 1 октомври 2025 г.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Добрев.

Някои от носителите по Законопроекта ще представи ли становище? Не виждам.

Откривам разискванията.

Желаещи за изказване?

Господин Богданов, заповядайте.

БОГДАН БОГДАНОВ (ПП-ДБ): Уважаеми господин Председател!

Уважаеми колеги! Това е една изключително важна точка, която поставя началото на решаване на проблема на Плевен с безводието. Нещо, за което ние апелираме не отсега, а в последните две години, Общината да приоритизира ВиК проекти и да предвиди ремонт на вътрешната водопреносна мрежа на града, както и ремонт на довеждащите водопроводи. Нещо, което е ясно още от 2021 г. след финалното прединвестиционно проучване. Има конкретни препоръки точно кои трасета на водопреносната мрежа трябва да бъдат ремонтирани. За съжаление, това, което виждахме в последните две години, е абсолютно negliжиране на проблема и прехвърляне на средства към според нас, а и според експерти, за абсолютно неефективни проекти с доста висок корупционен риск. Такива проекти са например спортната зала в Плевен, но днес важната тема е ще има ли осигурен допълнителен ресурс за града, за да може да започнат спешни ремонти на водопреносната мрежа, а не да сме в същата ситуация, в която ще се намира града и догодина. Разбира се, ако Общината беше предприела всички тези стъпки още миналата година, нямаше да сме в тази ситуация, но факт е, че трябва да започне решаването на този проблем и той започва през ремонт на водопреносната мрежа.

Тук обаче се отварят няколко въпроса. Първо, ние разбираме подхода, който е избран от управляващото мнозинство, а именно лимитът за град Плевен, тъй като има ограничение по капиталовата програма да не важи тогава, когато става въпрос за инвестиции във ВиК инфраструктура. Да, средствата, които ще се отпуснат по Приложение № 3 от бюджета за 2025 г., или в следващите 3 месеца, са от порядъка на 10,2 млн. лв. Това са новите 8 проекта, които са добавени в Приложение № 3, включително и един проект, който е с допълнена част по ремонт на вътрешна водопреносна мрежа – става въпрос за улица „Сан Стефано“ и улица „Шипка“.

Въпросът обаче тук, колеги, на първо място, е: да, тези 10,2 млн. лв. може би ще бъдат осигурени от бюджета. Откъде точно ще бъдат осигурени тези средства за тази година? Това е първият въпрос.

След това остава въпросът: откъде ще бъдат осигурени другите близо 90 млн. лв., които трябва да бъдат разходвани за следващата една година? Този въпрос е основателен, тъй като авансите, които сега ще бъдат преведени на фирмите изпълнители, ще са достатъчни за начало, но не и за довършване, разбира се, на тези проекти. Много е важно да е ясно откъде ще дойдат средствата, за да не остане градът разкопан и да нямаме завършени проекти, защото проблемът на Плевен ще бъде решен, първо, когато имаме качествен ремонт на водопреносната мрежа, второ, когато имаме ефективно управление. Така че е много важно всички ние в тази зала да разберем откъде ще дойде целият ресурс от около 100 млн. лв., който е предвиден в момента за 2025 г. и 2026 г.

На второ място, нещо на което ние обръщаме внимание от ден първи. Да, знае се какво трябва да се направи още от 2021 г. месец април. Да, проектите не бяха подготвени до момента, и то е видимо и от Инвестиционната програма, защото всички проекти са на база инженеринг. Няма нито един проект, който да е с подготвени технически книжа, с разрешения за строителство и за ремонт, така че да е ясно, когато имаме една прозрачна обществена поръчка, точно колко би струвал този ремонт и да имаме, разбира се, най-ефективното разходване на тези средства 100 милиона са много пари.

Тук ние поставяме въпроса как ще се разходват тези средства, за да нямаме ситуации като в Шумен например, където 70 милиона бяха изхарчени за водопровода от Тича до Шумен, той не работи и към днешна дата по простата причина, че не е изпълнен качествено. И затова не е въпросът само да бъдат осигурени парите, а това, за което ние ще настояваме, е тяхното ефективно разходване, прозрачни процедури, качествено изпълнение, за да сме сигурни, че проблемът няма да дойде пак догодина въпреки десетките милиони, изхарчени за ремонти.

От друга страна, важен е и въпросът как може да се осъществи по-ефективен контрол. Едно от предложенията, които ние ще направим, е за референтни цени, които да бъдат заложили за ВиК услугите, така че да е много ясно за какво и как се харчат тези пари и да сме сигурни накрая, че когато тези пари се изхарчат, плевенчани ще имат вода и няма да са на този воден режим, който мъчи града в последните две години наистина осезаемо. Разбира се, проблемът не е само от последните две години, той продължава, но сега наистина ние трябва да направим така, че този проблем да бъде решен, да бъдат изпълнени препоръките от регионалните прединвестиционни проучвания, да бъдат разходвани ефективно средствата и бъдете сигурни – ние няма да оставим на заден план всички онези други проекти, които остават в момента в Приложение № 3, и ще бъдат разходвани средствата за Плевен – като спортната зала или ремонтът на улица „Дойран“, там, където ние апелираме, че има сериозни злоупотреби. И тепърва ще стане ясно, че тези проекти със заложените стойности вътре отварят много въпроси, особено около завишените цени, и факта, че имаме само един изпълнител, който е одобрен от Общината, а всички други са елиминирани. Това е стандартна практика, която ние виждаме в голяма част от инфраструктурните обществени поръчки.

Затова ние, разбира се, ще подкрепим добавянето на тези проекти, но трябва да е ясно, че работата на Народното събрание, на изпълнителната власт, на местната власт най-вече не свършва дотук, като тепърва предстои тези проекти да бъдат изпълнени по възможно най-ефективния и качествен начин, за да нямаме вече проблемите с безводието в Плевен. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Заповядайте за първа реплика.

КОСТА СТОЯНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, господин Стойнев.

Господин Богданов, Вие казахте, че отдавна алармирате за водната криза, за проблемите, свързани с водоснабдяването, но така и не подкрепихте нашия вот на недоверие във връзка с безводието. Ние сме го подготвили още през месец юли, преди парламентарната ваканция, дори дойдохме... Лично при Вас аз дойдох с Вас да разговарям, защото са ни необходими все още пет подписа, за да може този вот на недоверие във връзка с водната криза да влезе в залата, да се коментира и там да можем да кажем всичките проблеми, които са свързани с безхаберното и корупционното управление на водния сектор през годините назад. Затова искам да обясните поради каква причина Вие все още не подписвате нашия вот на недоверие и защо го правите, при положение че отдавна се знае, че ще има водна криза?

Тогава Вашето обяснение беше, че не му е времето, Вие си имате други приоритети. По-добре това да стане веднага след парламентарната ваканция, защото водната криза ще бъде още по-сериозна. Такава е наистина. В момента над 500 000 български граждани са с ограничено водоснабдяване или с липса на такова. Затова искам да попитам: ще подкрепите ли нашия вот за водната криза, защото са необходими още пет подписа? Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Втора реплика?

Заповядайте.

ВАЛЕРИ ЛАЧОВСКИ (ГЕРБ-СДС): Благодаря, господин Председател.

Не знам, господин Богданов, с какво ще помогне вотът на недоверие с това да решим проблема с водната криза в Плевен. Но във Вашето изказване Вие казвате, че днес правим първата стъпка към решаването на проблема с водната криза. Аз не съм съгласен с Вас. Първата стъпка, която направихме, беше тогава и намесата на премиера Росен Желязков, и разбира се, на правителството в момента, в който нещата в Плевен станаха наистина кризисни. Аз смятам, че това е първата стъпка, а това е последващата стъпка, която правим, и е изключително важна, защото всички знаем много добре, че най-големият проблем на Плевен към момента са големите загуби, които имаме по водопреносната мрежа.

С всичките мерки, предприети през този месец и половина, докато влезе тази точка в Народното събрание и кметът на общината да направи своята промяна в Приложение 3, трябва да Ви кажа, че тези мерки имаха доста добър ефект. А именно това, че набавихме много голямо количество вода, което не можеше да набираме към момента от река Черни Осъм поради намаляване на количеството, което влиза оттам.

Другото, което казахте във Вашето изказване, е, че не знаете откъде ще вземем парите за улица „Шипка“, за улица „Сан Стефано“. Нали така? Разбрал съм Ви правилно? (Реплика.) Да, общият бюджет. Голямата част от средствата, които днес ще гледаме и ще гласуваме, са заложиени в общия бюджет на Плевен още в миналата година. Улица „Сан Стефано“ и улица „Шипка“ са заложиени в Приложение 3. Току-що съм го проверил, може да го проверите и Вие.

Вижте, важно към момента е не дали да мислим за вот на недоверие, или да се връщаме назад във времето. Грешките в Плевен са допуснати, но няма да живеем в миналото. Оттук нататък най-важното нещо е ние да направим всичко възможно плевенчани в следващата година да нямат режим на водата. И аз съм убеден, че това правителство ще успее да го направи. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Лачовски.

Трета реплика? Не виждам.

Господин Богданов – за дуплика към господин Стоянов и господин Лачовски.

БОГДАН БОГДАНОВ (ПП-ДБ): Благодаря на репликиращите.

Отзад напред. Господин Лачовски, аз съм съгласен с Вас с едно. Гледайки назад, ние няма да решим проблема днес. Но гледайки назад не само в Плевен, а и в другите населени места, ние трябва да отчетем какви са тези грешки, които са допуснати. Неслучайно дадох примера с Шумен, неслучайно давам примера със Севлиево, неслучайно бих дал примери със стотиците милиони за язовири, които се изхарчиха. Видяхме само в последната седмица един такъв язовир, който се оказва, че Софийска община днес, пет години след като този язовир е възложен за ремонт към ДКК, тук отваряме една скоба, пет години по-късно, когато вече цените са по-високи и така нататък, Софийска община може и ремонтира в момента този язовир на три пъти по-ниска цена от заложената тогава. Тезата ми е ясна. Ние не просто трябва да имаме финансовия ресурс, той трябва да бъде разходван ефективно. И тук аз много ще се радвам, ако управляващото мнозинство подкрепи и предложенията, които ние ще внесем за референтни цени в сектор „ВиК“, и особено референтни цени тогава, когато става въпрос за инженеринг. Да, разбираме, че инженерингът е механизъм, който се използва тогава, когато трябва да се действа по-бързо, нямаме проектна документация. Но това е един от основните инструменти, с които в крайна сметка се възлагат обществени поръчки и няма как обективно да бъде оценена ефективността на изпълнение, цената и да имаме една конкуренция между потенциалните изпълнители на тези поръчки, така че да се извлече максимумът. Затова, надяваме се, управляващото мнозинство да подкрепи контролни механизми, с които ние ще гарантираме, че тези проекти ще бъдат изпълнени качествено. Трябва да имаме и експертни съвети, които, проверявайки как се изпълняват тези проекти, да гарантират качествено изпълнение, да гарантират функционалността, която е необходима, за да можем да намалим тези загуби.

И тук обаче ще остане въпросът как ние да имаме едно ефективно управление, защото проблемът в Плевен ще продължи да бъде неефективното управление. Дори и да имаме по-малко загуби, ако ВиК – Плевен, продължи да фактурира половината от това, което е необходимо на плевенчани, за да функционира градът нормално, а именно те фактурират 150 л средно в секунда, а на Плевен са необходими 300, а Вие знаете, че в града, когато не сме на воден режим, влизат 800 – 900 л в секунда, затова събираемостта на средствата е показател за ефективното управление. Така че това, на което трябва да обърнем внимание, е насочено точно към ефективното управление и разходване на средствата.

Господин Стоянов, един кратък коментар към Вас. Съберете подписите за вота. Както сме казали, вот, особено тогава, когато е насочен – говоря от „Продължаваме Промяната“ – към важни теми, ние го обсъждаме и бихме могли да подкрепим. Но пак казвам, съберете си подписите, като ги съберете, заповядайте. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Други желаещи за изказване?

Заповядайте.

ЙОРДАН ИВАНОВ (ПП-ДБ): Господин Председател, колеги! Проблемът в Плевен, разбира се, не може да бъде приписан на едно единствено управление. Проблемът в Плевен не може да бъде приписан на последните две или три управления. Той е над 10 години. Това е напълно безспорно. Но също толкова безспорно е, че подходът, по който той тръгва да бъде решаван, е напълно пожарникарски. Извънредно в пленарната зала изменение на Закона за държавния бюджет. Както бе говорено на Председателски съвет, днес искат да минат на две четения всички тези неща. С този подход няма гаранции, че проблемът ще бъде разрешен.

Но аз правя това изказване, защото искам да попитам три неща. Три неща, които са фундаментални. Особено едно, което касае въпроса дали днес трябва да го гледаме и на второ четене.

Настоявам от управляващите или от представителите на Министерския съвет да дадат отговор на това: има ли сключени договори с изпълнители, за да започнат дейности утре, ако днес минат на две четения тези проекти? За всеки един договор ли има сключени договори с изпълнители, каква е проектната готовност? Това е откровено ключово, за да знаем как да продължим гласуването, което дойде след малко за двете четения.

Нещо, което ни притеснява, и то е системният проблем отвъд случая с Плевен, но касае Закона за държавния бюджет, а именно откъде ще дойдат парите? Да, ясно е, че за Плевен трябва да бъдат дадени пари. Да, ясно е, че ние това ще подкрепим. Но откъде ще дойдат парите? Още при изготвянето на този закон за държавен бюджет непрестанно се трупаха разходи, разходи, разходи. Единственото нещо, което се правеше, е очаквания за завишени приходи на ДДС. Откъде ще дойдат парите? Какъв е планът? Кой данък ще вдигнете? Кой акциз ще вдигнете? Какво решение ще се намери за това да не финишираме с 6% дефицит? Какво е решението на управляващите, защото по същността си днеска говорим за Закон за държавен бюджет?

Моля да получа отговори на тези въпроси, първият от които е строго технически. Има ли проектна готовност и има ли сключени договори с изпълнители? Това е фундаментално. В противен случай няма никаква причина да гледаме този бюджет днес на второ четене. Няма причина, че тези пари не могат да се разходят. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Реплики? Не виждам.

Господин Първанов, заповядайте.

ИВЕЛИН ПЪРВАНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Председател, достопочтени служители на народа! Проблемът в Плевен не е от вчера и не мисля, че ще бъде разрешен утре, тъй като кризата е добре планирана и целенасочена. Дълбокият план е да бъдат гласувани средства за язовир „Черни Осъм“. Ще го изпълнят същите фирми, които ни строиха магистралите през последните години. Евентуално, предполагам, със същото качество и със същата ефективност. В момента гражданите на Плевен, гражданите на Ловеч се противопоставят на гражданите на Троян по един изкуствен начин. Обяснява им се, че панацеята ще бъде язовир „Черни Осъм“. Но водопреносната мрежа и в Ловеч, и в Плевен не е подменена повече от 35 години. За пример може да дадем Враца. Град, който преди беше на режим и който сега не изпитва подобни затруднения, защото врачанци постъпиха така, както трябва да постъпят и плевенчани, и ловчанлии.

Обаче проблемът къде е? Проблемът е напълно управленски. За последните три години и половина инспекторите контрольори, които трябва да установяват кражбите и загубите на вода по мрежата в цялата област, не изпълняват функциите си. Това е по нареждане на човека, който управлява ВиК. Автомобилите им изразходват гориво, те получават заплати, но задачите, които изпълняват, нямат нищо общо с контролните им функции.

Какви загуби има по водопреносната мрежа, ние не можем да кажем със сигурност, защото това, което отчита статистиката, невинаги е загуба. Част от водата, която е отчетена като загуба, всъщност отива за напояване от големите селскостопански производители. Захранва се с такава вода и язовир „Горни Дъбник“. Има и други такива. Това не е просто някакъв прецедент, но всичко това е изключително изгодно за хората, които управляват ВиК дружеството, и въобще за ВиК холдинга.

Да, сега, когато имаме тази криза, е много трудно да кажете „не“ на средствата, които ще бъдат отделени за Плевен. Те са нужни. Водопреносната мрежа трябва да бъде подменена, защото е компрометирана, но тези хора, които предизвикаха кризата, не могат да бъдат решението. Трябва да бъдат сменени. Решението трябва да бъде политическо, защото тези назначения са политически и обслужват политически интереси. Така, както строиха магистралите, така си правят сметка да строят и язовир „Черни Осъм“.

Но няма нужда от неговото построяване. Необходимо е да бъде свързан язовир „Сопот“ с магистралния водопровод. Тръбите от язовир „Сопот“ до магистралния водопровод, които бяха прекарани до квартал „Бабаковец“ на Ловеч, бяха откраднати през 90-те години. Тези тръби могат да бъдат положени само за няколко месеца и наистина тогава ще разрешим кризата.

Но трябва да гледаме в дългосрочен план. Няма как водопреносната мрежа на града – и на Ловеч, и на Плевен, да остане в това състояние, което е в момента. Но още веднъж ще акцентирам: кой ще извърши дейността по нейната подмяна? Тези същите, които предизвикаха кризата ли?! Няма как този, който е предизвикал кризата, да бъде нейно решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Има ли реплики към изказването на господин Първанов?

Заповядайте за първа реплика, господин Златанов.

ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Първанов, ще си позволя да допълня Вашето изказване. След като казахте, че кризата е предизвикана точно от политически субекти, ще изразя от трибуната на Народното събрание публичния факт, който трябва да стане достояние на всеки български гражданин, че изпълнителният директор на ВиК холдинга и заместник-управител на Управителния съвет Ирена Георгиева Денева – излезе такава информация, е съпруга на изпълняващия функциите председател на Държавна агенция „Национална сигурност“ Деньо Денев. Същата Държавна агенция „Национална сигурност“, която трябва да следи за разходването на паричните потоци във връзка с финансовата криза и същият този ВиК холдинг, който в момента финансира с близо 123 млн. лв. 19 инвестиционни заема.

Никой няма право да се намесва по принцип в личния живот на никого. Но когато си публична фигура, би следвало да дадеш обяснение за тези свои кариерни развития, които ясно показват, че в условията на завладяна държава от мафиотизираната диктатура, която ни управлява, става дума за една спойка, за една целувка между четирите страни на управляващата клептократична коалиция. Тези факти би следвало да се обследват обстойно, когато говорим за водната криза, защото тук става дума за поредното усвояване на фискални средства, които ще напълнят черни партийни каси, с които ще се купуват гласове, което обаче няма да реши проблемите на клептократите, защото българският народ се събужда за едно ново национално българско възраждане и в скоро време ще се сложи край на този порочен латиноамерикански модел.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Втора реплика към господин Първанов?

Заповядайте, господин Иванов.

ЙОРДАН ИВАНОВ (ПП-ДБ): Господин Председател, колеги! Господин Първанов, правя реплика към Вас, за да фокусирам вниманието Ви да потърсите отговор на въпроса за това как ще бъдат разходени тези пари – нещо, което попитах аз в моето изказване. Има ли проведени процедури, прозрачни състезателни ЗОП? Или може би, защото не получаваме отговор, се настоява днес да мине на две четения, за да може утре да бъдат договорени директно парите, защото има форсмажор. Форсмажор, който е налице от 15 години.

Уважаеми управляващи, ключово е да дадете отговор на този въпрос! Да, ние ще подкрепим парите за Плевен, само че трябва да разберем как ще бъдат разходени – с прозрачни и състезателни процедури по реда на Закона на обществените поръчки или с директно договаряне. Някой трябва да излезе да го каже. Господин Първанов, призовавам Ви да търсите отговора на този въпрос, защото той е фундаментален. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Трета реплика? Не виждам.

Заповядайте за дуплика, господин Първанов.

ИВЕЛИН ПЪРВАНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, господин Председател.

Господин Златанов, през изминалия месец в Плевен бяха свикани спешно екипи от други ВиК дружества да помагат. Беше извикан включително и директорът на ВиК предприятието в Русе, който трябваше да съветва своя плевенски колега какво да направи.

Но според хората, които работят във ВиК холдинга, освен специалистите, които могат да отстраняват техническите проблеми, е имало наистина и разследващ екип на ДАНС. Сред екипите е имало и хора, служители на ДАНС, които са искали да установят какви са причините.

От това, което Вие ми казахте преди влизането в пленарната зала, че всъщност вече Вие четвърти път ще направите опит да свикате Комисията за надзор на службите, аз си правя извода, че може би всъщност ДАНС няма интерес да бъдат разкрити истинските причини, истинските извършители, истинските причинители на кризата в Плевен, а се вземат мерки те да бъдат заличени.

От това, което Вие ми казвате, аз наистина съм разтревожен, тъй като суверенитетът на страната не е само продоволствие, не е само военен, не е само финансов, той е и воден. Да, ние си говорим за водата, все едно сме страна от Африка или от Средна Азия, все едно сме някъде от Сахара, но управлението през последните десетилетия ни доведе точно до това положение.

Политически са отговорностите за кризата в Плевен и неслучайно тази криза беше – аз пак настоявам, инспирирана, защото трябваше да се стигне до положение, при което имаме извънредна ситуация, за да може да отпаднат търговете за обществени поръчки, за да може да дойде някой спасител с някоя голяма фирма и да каже, че той е готов да спаси града, да го гледат в ръцете, да го гледат като месия. Тази криза наистина беше инспирирана и следите, които водят към истинските виновници, започват да се замятат, и то доста усърдно.

Не знам дали ДАНС ще си изпълни функциите, но призовавам всички, които са в Комисията за надзор на службите, днес да дойдат на нейното заседание, защото проблемът с водната криза в Плевен и в Ловеч и на други места в страната засяга националната ни сигурност. Защото, когато гражданите започват да емигрират от едно място заради това, че не могат да пият вода, това вече е политически проблем.

Говорим за националната сигурност. Ясно е, че някой иска да си направи финансовите далавери. Ясно е, че трудно ще бъде разследван, докато управлява това правителство. Ясно е, че ще бъде трудно да бъдат установени всички виновници, докато управлява сегашната креатура, но това няма да е вечно. Да живее България! Благодаря Ви. (Ръкопляскания от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Декларация от името на парламентарна група – господин Балабанов, заповядайте.

СТАНИСЛАВ БАЛАБАНОВ (ИТН): Благодаря Ви, господин Председател.

Уважаеми български граждани, вчера, след 27 години, беше свален мониторингът на ПАСЕ върху България. Какво означава това? Означава, че България е

изпълнила всички условия на Съвета на Европа и е негов пълноправен член. Означава, че България не е втора ръка държава.

От доклада отпадна и терминът „етнически македонци“ в България, благодарение на усилията на всички български партии, институции и представители в ПАСЕ. Всеки един български представител в ПАСЕ, който е част от европейските политически семейства, успя да убеди колегите си в правотата на България. Затова и ЕНП, и консерваторите, и социалистите застанаха зад нас и ни подкрепиха по този повод. Сега ще Ви кажа обаче и резултатите от гласуването: 101 гласа бяха „за“, 3 гласа „против“ и един „въздържал се“.

Както виждате, резултатът е смазващ в полза на България. Логично гласувалите „против“ са представителите от Северна Македония, които въпреки лобизма им и опитите да водят задкулисна политика, отново разбраха, че България е по-силна. Те отново разбраха, че в България няма македонци, за сметка на това в Северна Македония е пълно с българи. Та това беше по отношение на трите гласа „против“, но да приемем, че това е разбираемо.

Има обаче нещо друго, което е неразбираемо – поражда отвращение, недоумение и абсолютно презрение. Както Ви казах преди малко, има един глас „въздържал се“. Един от 105 гласували! Тъжната истина е, че гласът, който се е въздържал, е български. Това е гласът на представителя на „Демократична България“ Надежда Йорданова. (Възгласи от ВЪЗРАЖДАНЕ: „Ааа! Браво, бе!) Няма по-антибългарско гласуване от това. Дето се вика – след като Надежда е гласувала така, политиката на ПП-ДБ спрямо нашите сънародници срещу българите в Северна Македония е надежда всяка тука оставете.

ЦОНЧО ГАНЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Коя Надежда? Йорданова?

СТАНИСЛАВ БАЛАБАНОВ: Госпожо Йорданова, призовавам Ви – няма Ви в залата, призовавам Ви да влезете в пленарната зала и да излезете сега на трибуната на българския парламент, за да обясните действията си – на Вас, на Вашата парламентарна група, на нас, на нашата парламентарна група и на всички български граждани в България и в Северна Македония. Защо работите срещу интересите на България? И ще продължавате ли да работите срещу интересите на България, докато Вашата партия пламенно продължава да се нарича „Демократична България?“ (Ръкопляскания от ИТН. Частични ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Продължаваме разискванията по точка първа.

Господин Стоянов, имате думата.

КОСТА СТОЯНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, господин Председател.

Ние от ВЪЗРАЖДАНЕ ще подкрепим предложения Законопроект за изменение на Закона за държавния бюджет, дори ще го подкрепим и на второ четене днес, защото проблемът с водната криза в Плевен е много сериозен.

По различни източници и данни са необходими около 50 млн. лв., за да може да се предприемат спешни мерки да се реши водната криза срочно в Плевен. И тук въпросът е: по какъв начин и защо се дават тези пари само на Плевен и кога ще заработи реално този така наречен Национален борд за водната криза, защото има много други населени места в страната, които имат режим на водата или, в които трябва да се вземат превантивни мерки, за да не се стига до режим на водата? Като пример мога да Ви дам град Варна, за който ВиК – Варна, е подготвило Проект за водоснабдяване с допълнителни 100 л в секунда от два девненски извора за превенция, за да не се стигне до водна криза след няколко години.

Съгласно предварителна количествено-стойностна сметка са необходими също около 50 млн. лв. Ето Ви още 50 млн. лв. – за Плевен – 50 млн. лв., за Варна – 50 млн. лв., за останалите населени места не знам колко още трябва, но със сигурност са необходими може би милиарди за преодоляване на водната криза.

В Националния борд за преодоляване на водната криза виждам, че са включени само представители на министерства и интересно защо не са включени експерти. Защото ние във Временната комисия за безводието изслушахме много експерти и аз си мислех, че управляващото мнозинство би трябвало да се е съобразило с техните мнения и становища и да включи поне част от тях като членове в Националния борд за преодоляване на водната криза. Защото именно експертите, строителните инженери, ВиК инженерите ще дадат решенията на големите проблеми за водната криза. И наистина е необходимо да се направят конкретни мерки, да се предложат за решение на водната криза. Такива предложихме ние от ВЪЗРАЖДАНЕ и в доклада на Временната комисия за безводието, и още в разглеждането на държавния бюджет за 2025 г. на денонощното събрание през месец март.

Лично по мое предложение – аз предложих промяна на чл. 113 в Закона за държавния бюджет, с което да бъдат приоритизирани водните проекти. От председателстващия тогава госпожа Рая Назарян това не беше допуснато за разглеждане в залата, защото било недопустимо.

Няма да се спирам на факта колко недопустими предложения за второ четене се приемат и гласуват от управляващото евролиберал атлантическо мнозинство, но беше факт, че точно предложение за решаване на проблемите с водната криза не беше допуснато от управляващото мнозинство по време на разглеждането и приемането на бюджета за 2025 г.

И аз мисля, че така предложените промени сега с решение на Министерския съвет само да се приемат проекти, които са свързани с питейно-битово водоснабдяване, не е много подходящо и при разглеждането на бюджета за 2026 г. ние ще направим съответните промени за приоритизиране на водните проекти. Отдавна говорим за приоритизиране на водните проекти. Ето споменаха го тук и народните представители от ПП-ДБ, които, въпреки че отдавна говорят за водна криза, нищо не са направили по въпроса, освен това, че вкараха техните предложения в доклада на Временната комисия за безводието. Ние имяхме конкретни предложения в бюджета за 2025 г., ще направим конкретни предложения в бюджета за 2026 г. за приоритизиране на водните проекти. И все пак, трябва да се намери някакъв баланс между водните проекти и проектите в останалите сфери на общините, защото в някои от общините няма проблем с безводието и при тях е необходимо да се случват други проекти. От нашата обиколка по малките населени места, по инициативата „Парламентът отива при народа“, ние виждаме села, които са забравени от Бога – там няма никаква инфраструктура, няма достъп с път, пътят е лунен пейзаж. За тях също трябва да има финансиране. И въпреки всичко, наистина трябва да се приоритизират водните проекти, но трябва да има баланс в разпределянето на средствата.

Също така – към представителите на ПП-ДБ и към господин Иванов, трябва да има и контрол. Ние сме твърдо за контрол. Такъв контрол е липсвал през годините назад и затова се е стигнало до тази криза, свързана с безводието. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Стоянов.

Първа реплика – господин Иванов, втора реплика – не виждам.

Имате думата.

ЙОРДАН ИВАНОВ (ПП-ДБ): Господин Председател, колеги, уважаеми представители на Министерството на финансите! Взимам тази реплика, господин Стоянов, в известен смисъл съм съгласен с част от нещата, които Вие казвате, с други не съм, но ми се иска да Ви маркирам, че предметът на тази точка е много тесен и ясен, а именно проектите за Плевен и парите, които Народното събрание чрез гласуването ще осигури. Повтарям, вън от съмнение е, от всякаво съмнение, че ние от ПП-ДБ ще гласуваме „за“. Ще го направим. Трябва да се дадат пари за Плевен, държавата трябва да застане зад Плевен, обаче имам два неформални разговора преди това заседание, едно изказване, една реплика на Вашия колега, господин Стоянов, и сега втора реплика, на която питам: как ще бъдат разходени тези пари? Още от Тройната коалиция насам е известно, че при бедствия най-много се краде. Как ще бъдат изразходени тези пари? За кои проекти има проектна готовност, за кои проекти има сключени договори за изпълнение, и за тези, за които няма, как ще се сключат тези договори и по какъв ред? Някой от управляващите да излезе и да каже. Призовавам най-малко Министерството на финансите – господин Ананиев, излезте и кажете, как ще се договарят тези пари? Като отговор за това, че това е в компетенциите на кмета, мен не ме топли, защото аз знам, че централната власт си общува с кметовете, ние знаем как в България се подчиняват кметове от централна власт. Как ще бъдат разходени тези пари? Ще се открадне ли от тях отново?! Това е големият въпрос, господин Стоянов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Втора реплика.

Господин Ганев, заповядайте.

ЦОНЧО ГАНЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Интересна ситуация, в която се коментира водната криза само за Плевен, която е факт от много месеци, но в същото време аналогична водна криза има и да кажем, в друг областен град, какъвто е Ловеч. Там не по-малко има пострадали от това, че нямат вода и режимът на водата там не се коментира, и правителството се е фиксирало само върху Плевен.

Големият проблем обаче е, че това е факт от много месеци, още в началото на лятото. Големият проблем е, че тогава правителството не направи абсолютно нищо. И тук изказвания като това – какви мерки се били взели и кой какво бил направил, стигнахме дотам Бойко Борисов да излезе пред медиите остро да критикува министър-председателя, основно като главен виновник за липсата на резултати, респективно и ресорните министри.

Юли месец ние подготвихме искане за вот на недоверие точно с всичките тези липси на политики от страна на правителството. Останаха пет гласа, които не бяха осигурени от МЕЧ, категорично отказаха да искат оставката на правителството. Доводи: нямало нужните аргументи. Къде са в момента МЕЧ, за да кажат къде са им аргументите? Няма ги. Да се изказват? Няма ги. ПП излизат и казват: „Ако има вот на недоверие, ние ще го подкрепим.“ Извинявайте, колко вота на недоверие не подкрепихте Вие от ПП и ДБ? Гласувахте и гледахте отстрани – всичко друго, но не и вотове на недоверие, излизахте от залата. И не подкрепяте вотове на недоверие.

Така че в момента имаме едни мерки, които се предлагат спешно, за да бъдат усвоени едни почти 11 милиона от подходящите фирми под формата на аварийни ремонти, под формата на всичко, което е нужно, за да се заобиколят нужните срокове за обществени поръчки. Да, тези средства вече са, меко казвано, належащи, и да, ние ще ги подкрепим, защото няма друг изход. Но това не значи, че няма да бъдат откраднати от фирмите на ГЕРБ, на Пеевски, и на всички други, свързани с местната власт. Това е големият проблем.

Големият проблем не е само Плевен, големият проблем е липсата на стратегическо мислене и на политики от страна на правителството. И точно заради това това правителство трябваше да бъде подложено на вот на недоверие. И точно заради това това правителство е крило и не стигаме до вот на недоверие, защото МЕЧ отказват да се подпишат и не искат да има вот на недоверие, и подкрепят правителството на Пеевски и Борисов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Трета реплика?

Господин Стоянов, заповядайте за дуплика.

КОСТА СТОЯНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, господин Председател.

Господин Иванов, от доклада на Комисията по бюджет и финанси се вижда откъде ще дойдат парите. Парите ще дойдат от компенсирани промени, като се добавят седем нови проекта на обща стойност 10,3 млн. лв. и отпаднат два на същата стойност за 2025 г., като се предлага отразяване на технически промени в стойности на проектите на общините Тервел, Летница, Брезник, Силистра, Котел и Доспат, които са компенсирани и са в рамките на лимитите на съответните общини. Това е записано в доклада на Комисията по бюджет и финанси, която е гледала Проектозакона и го е приела вчера.

Аз съм напълно съгласен, че трябва да има наистина правилно управление на тези средства. Моите въпроси са същите към управляващите, но както виждаме, от тях никой не излиза да говори и да отговори на тези въпроси: по какъв начин те ще бъдат разходвани; ще се следват ли старите практики на аварийно възлагане без процедура на конкретен изпълнител, който е предварително определен? Това предстои да видим. Ние няма как да гадаем.

И тук вземам думите на господин Ганев, който спомена, че водната криза не е само в Плевен, тя е и в Ловеч, обаче там нищо не се предлага. Защо ли? Защото кметът на Плевен е от ГЕРБ и се предлагат 10,3 милиона за решаване на водната криза веднага, сега, моментално, вероятно защото кметът е от ГЕРБ, а кметът на Ловеч, доколкото си спомням, е подкрепен от ИТН, от ПП-ДБ и други формации – за там защо не се предлагат средства? И може би сега е Ваш моментът да предложите Вие някакви средства в бюджета, за да бъде преодоляна кризата и с водата в Ловеч, но всички тези въпроси наистина стоят на дневен ред и е изненадващо защо никой от управляващото мнозинство не излиза да отговаря на тях.

Връщам се отново на вота на недоверие и призовавам и ПП-ДБ, и МЕЧ да се подпишат. Трябват ни пет подписа, за да внесем този вот на недоверие за водната криза, която, пак повтарям, засяга вече над 500 хиляди български граждани. И нека да има дебат по тази тема, за да може всички да си кажем мнението по въпроса. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Стоянов.

Декларация от името на парламентарната група на ПП-ДБ.

Господин Славов, заповядайте.

Мислех, че господин Божанов ще обясни действията на госпожа Надежда Йорданова, но заповядайте, господин Славов.

АТАНАС СЛАВОВ (ПП-ДБ): Благодаря Ви, господин Председател.

Уважаеми народни представители! Станахме свидетели на триумфа на парламентарното мнозинство по повод приключването на една мониторингова процедура. Мониторингова процедура в Съвета на Европа, за която всъщност знаят много малка част от българските граждани, това е така нареченият постмониторингов диалог. Това не е ежегодният доклад за върховенството на правото на Европейската комисия, в който получаваме сериозни критики, включително в последния доклад, това не е Механизмът за сътрудничество и проверка, който беше затворен в края на 2023 г., който също съдържаше поредица от препоръки, част от тях останали неизпълнени. Това е постмониторинговият диалог на Съвета на Европа – механизъм, който се прилагаше в България и за България около 30 години, механизъм, по който редица препоръки остават, тоест резолюцията, която беше приета, и тя правилно беше приета, съдържа обаче няколко много важни коментара и препоръки.

На първо място, имаме проблеми с върховенството на правото. Много добре знаем, че ги имаме. Те са потвърдени и в Годишния доклад за върховенството на правото на Европейската комисия. Имаме проблеми с правосъдието. Нашата структура на правосъдната система, на Висшия съдебен съвет, не отговаря на европейските стандарти и не гарантира независимо, политически неутрално управление на съдебната система. Имаме проблеми с прокуратурата, всички ги виждаме ежедневно тези проблеми; с безконтролността до голяма степен на главния прокурор, какъвто всъщност нямаме от две години и половина – всичко това остава на масата, то е включено в доклада, с който е прекратен този постмониторингов диалог.

Нещо повече. По наше предложение в доклада е включен абзац и за политическите арести от това лято. Тоест нека не се заблуждаваме, че България е завършена правова държава, че всичките ни основни проблеми са решени, че ние просто трябва триумфално да се поздравим с приключването на един от, бих казал, архаичните вече мониторингови механизми. Защо архаични? Защото за всички държави – членки на Съвета на Европа, само България и Северна Македония бяха с този механизъм. Самият механизъм е остатък от един предишен етап на развитие на Съвета на Европа. Вече има много по-силни създадени механизми в Съвета на Европа за така наречения пълен мониторинг. И нека не се успокояваме, че затваряйки, пак казвам, правилно приключвайки механизма – постмониторингов диалог, да не влезем в другия механизъм, който е доста по-инвазивен, механизма за пълен мониторинг.

И предвид проблемите, които остават и са нерешени, и не виждаме инициатива от парламентарното мнозинство да реши тези проблеми, защото няма внесени законопроекти по отношение на съдебната власт, структурата на Висшия съдебен съвет, няма внесени законопроекти по отношение на ограничаването функциите на прокуратурата извън наказателния процес, няма внесени законопроекти за деполитизация на избора на инспекторат към Висшия съдебен съвет и на Висш съдебен съвет – такъв законопроект ние сме внесли преди няколко седмици, но той не е разглеждан все още – нека не се заблуждаваме, че всичко е приключило.

Защо казвам все пак, че трябваше да бъде приключен този механизъм? Защото действително последните няколко години бяха свършени доста неща.

Например по наша инициатива беше закрито специализираното правосъдие – една язва в българското правосъдие. Припомням, че неколkokратно партии от

управляващото мнозинство – ГЕРБ на първо място, бранеха спецправосъдието. Даже изказване на представител на ГЕРБ стана израз на едно дълбоко объркване – беше споменато следното: „Не пипайте организираната престъпност, защото ще настане хаос.“ Този депутат от ГЕРБ сега е съдия в административен съд. Да напомня, че беше приет механизмът за независимо разследване на главния прокурор, на който ГЕРБ няколко пъти в няколко различни парламента се противопоставиха. Накрая беше приет и с тяхно участие просто защото беше стигнал главният прокурор Гешев до сериозни разследвания и по отношение, най-накрая, на представители на ГЕРБ.

Така че нека не се утешаваме със затварянето на механизма, наречен постмониторингов диалог. Да се опитаме да си свършим работата като български народни представители, да изпълним онези не просто препоръки на Европейската комисия, на нашите партньори, а да покрием очакванията на българските граждани за независим съд, за отчетна прокуратура, за институции, които работят в интерес на гражданите, а не на олигархичните лобита. И нека все пак, уважаеми колеги, да не правим помен с чужда пита. Извинявам се за този израз, но когато много малък принос имаш нещо да се случи позитивно и си приписваш резултатите от това, не е добре. Не е добър тон на публичната дискусия. Не е добре за нашето институционално представяне пред българското общество.

Накрая искам да завърша със следното: проблемите остават. Ние от „Продължаваме Промяната – Демократична България“ се опитваме да даваме решения на тези проблеми чрез съвсем конкретни законодателни инициативи и в сферата на правосъдието, и по отношение на прилагането на специални разузнавателни средства и злоупотребите със специалните разузнавателни средства, и по отношение криенето на информация от страна на съдебната власт, най-вече от страна на прокуратурата и разследващите органи, и политическото вмешателство във Висшия съдебен съвет и другите органи на съдебната власт. Ние имаме конкретни решения, които сме предложили, и призовавам този парламент да ги разгледа и да ги приеме. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Стоев.

Процедура? Заповядайте, господин Балбанов.

СТАНИСЛАВ БАЛАБАНОВ (ИТН): Благодаря, господин Председател.

Процедурата ми е към Вас по начина на водене. Не позволявайте от трибуната на Народното събрание на някакви хора, за да скрият гузната си съвест, за пореден път да говорят нелепи лъжи.

Аз нямам право, разбира се, да коментирам декларацията на представителя на „Демократична България“, но от трибуната се изрекоха лъжи по отношение на всякакви неща, свързани със съдебната система. Такава вътрешнопартийна дъвка, която им е удобна, но реалността, колеги, е съвсем друга. Когато говорите и си приписвате някакви заслуги по отношение реформи в съдебната система, погледнете каква беше практиката. Закриването на спецпрокуратурата беше законопроект на „Има Такъв Народ“, когато управлявахме с Вас. (Реплика от народния представител Божидар Божанов: „От Министерския съвет.“) Това беше наша инициатива, която Вие просто подкрепихте. Това е истината по отношение на тази битка. Тогава говореше Славов и по отношение ограничаване правомощията за командировки в съдебната система, за командироване в съдебната система. Че Вие тогава се въздържахте от този законопроект бе, колеги, гласувахте „против“, както Надежда Йорданова гласува „въздържал се“ и срещу българския национален интерес. И аз от трибуната одеве излизам и Ви питам, като се прибере Надето от Европа и от Съвета на Европа, да излезе на трибуната и да каже защо за пореден път извършва предателство срещу българския национален интерес, а не да ми говорите с Вашите фалшиви опорки по отношение на съдебната реформа. Разпрани сте от корупция във Вашата политическа коалиция. Това е следствие на абсолютно безобразното Ви управление в последните няколко години – пример за завладяна държава, докато Вие бяхте на власт. Така че нямате право да ми говорите за съдебни реформи, а излезте и кажете защо предавате националните ни интереси за пореден път.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Декларация или какво? Не Ви разбрах. Добре, господин Анастасов, процедура, след това – господин Божанов за процедура.

СТАНИСЛАВ АНАСТАСОВ (ДПС – Ново начало): Благодаря Ви, господин Председател.

Аз се обръщам към Вас да правите забележка на господин Славов, защото той тук се опита да заблуди цялата зала. Господин Славов, господин Председател, отлично знае, че по новите правила на ПАСЕ постмониторинговият механизъм може да има два края – единият да бъде прекратен, това, което, слава богу, се случи тук благодарение на по-разумната част от залата, а ако не беше прекратен, трябваше да прерасне в пълен мониторингов механизъм, тоест да даде възможност на всички онези недоброжелатели на България да се възползват от още повече средства да удрят страната ни на международната сцена. И точно това е подкрепил представителят на ПП-ДБ. Госпожа Йорданова е напълно наясно с това – ние сме водили този разговор и има прекалено много свидетели. Тя напълно съзнателно с гласа си „против“ е гласувала за това България да влезе в пълен мониторингов механизъм и да даде оръжие и в ръцете на Северна Македония, и на всички онези други страни, които не желаят доброто на България, да я бият на международната сцена.

Това сте Вие, господин Славов, това сте Вие от ПП-ДБ. Освен че си предадохте гражданите и ги ограбихте тук по всякакъв начин, в момента си предадохте и собствената страна. Вие ще си носите отговорността за това, не се опитвайте да се измъквате.

Господин Председател, моля да правите забележки за това.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Да, разбрах Ви, господин Анастасов.

Господин Божанов, заповядайте.

БОЖИДАР БОЖАНОВ (ПП-ДБ): Сега, господин Председател, процедурата ми към Вас, разбира се, във връзка с това, че позволихте на двама народни представители да коментират декларация от парламентарна група. Но по отношение на казаното от тях.

Господин Балабанов очевидно дори с фактологията не се справя, тъй като Законопроектът за закриване на спецправосъдието, който е част от отчетените успехи в доклада на ПАСЕ, е с вносител Министерският съвет, а именно госпожа Надежда Йорданова. Много други закони, които са отчетени като напредък, са внесени или от Министерския съвет по време на министър Йорданова и министър Славов, или от народни представители от ПП-ДБ и са били отхвърляни по няколко пъти, както каза доцент Славов, от много от партиите в това мнозинство, което в момента си приписва тези успехи.

Гласуването „въздържал се“, а не „против“, господин Анастасов, в ПАСЕ е много различно. То не е против резолюцията. Това е нашият сигнал към българското общество, че не можем да кажем – всичко е наред с правосъдието на фона на влошаването на върховенството на закона. Всички виждат, че върховенството на закона търпи сериозен, сериозен провал, дори бих казал. Нещата се влошават и ние на този фон просто да цъкнем едно копче „за“ би било нелепо. Би било на свинче звънче, и няма да Ви казвам на кое свинче. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Заповядайте, господин Иванов, за процедура.

ЙОРДАН ИВАНОВ (ПП-ДБ): Господин Председател, процедурата ми е към Вас. Вие сте много толерантен тогава, когато трябва да се обсъждат декларации, когато давате процедури и така нататък. На първо място, излизам тук, за да защита колегата Йорданова, защото господин Славов и господин Божанов дадоха много ясно обяснение, че в България нещата в сферата на правосъдието не цъфтят.

Но и, господин Председател, не трябва да проявявате тази толерантност към предмета на точката, на която се намираме в момента, защото ще попитам отново: по какъв начин ще бъдат разходени тези пари? И, господин Председател, тогава, когато някой народен представител задава въпрос неколкократно, шест пъти до момента, шест пъти, и управляващите мълчат, и е редно да вземете отношение. По какъв начин ще бъдат разходени парите за Плевен? Това е фундаментален въпрос, на който Ви призовавам да поискате отговора от управляващите. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Ама аз не мога да разбера, господин Иванов, депутатите ли правят процедурите да задават едно и също нещо шест пъти? Кой да Ви отговори тук в пленарната зала как се случва това?

Господин Цонев искаше – заповядайте. (Шум и реплики.) Кой?

По начина на водене – господин Добрев.

ДЕЛЯН ДОБРЕВ (ГЕРБ-СДС): Уважаеми, господин Председател, колегата се опитва да задава въпроси, на които тази зала не може да отговори и затова никой не става от тази трибуна и е редно да му направите забележка. Ние коментираме днес Закона за държавния бюджет, а той пита кмета на община Плевен щял ли да краде? Ами откъде да знаем ще краде ли? Питайте го Вие. Питайте го Вие! Какво общо имат народните представители? (Шум. Реплика от народния представител Атанас Атанасов: „Кметът на кого е, чий е?“) Питайте го Вие. Какво общо имат народните представители, които в момента трябва да гласуват Закона за държавния бюджет, с процедурите, които изпълнява кметът на Плевен? Ако имате някакви съмнения към него или процедурите, които провежда, пуснете ги в компетентните органи. Пуснете сигнал. Що не пускате сигнали? Какво общо имат народните представители? Шест пъти тук какво щял да прави кметът на Плевен? Шест пъти какво ще прави кметът на Плевен?

Господин Председател, това не е по дневния ред. Не позволявайте на този колега за седми път да злоупотребява, защото се опитва да го направи. Не му позволявайте за седми път да злоупотреби с правилата на Народното събрание. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Господин Цонев. Господин Цонев има думата.

Господин Иванов, не Вие – господин Цонев беше. (Народният представител Йордан Иванов иска думата.) Не, след това е господин Богданов. ЙОРДАН ЦОНЕВ (ДПС – Ново начало): Благодаря Ви, господин Председател. Разбира се, процедурата ми е към Вас по начина на водене и по повод редица процедури, които разрешихте във връзка с декларацията и които, разбира се, не бяха в унисон с Правилника. Разбирам Вашата толерантност, но най-малкото трябваше да прекъснете процедурата на господин Божанов, който тук от тази трибуна се опитва да прави процедура на процедура на процедурата и отново да използва фрази и констатации, които са абсолютно неверни. Мантрата „върховенство на закона“ е мантра на Сорос обществото. Тази мантра я подкарахте още от Америка и затова сега ще Ви разследват. Тази мантра я подкараха тук в България и зад нея се криеше нищо по-малко и нищо повече от овладяване на съдебната система. Започнаха от най-лесното –създадоха Съюза на съдиите и оттам нататък върховенството на закона наистина започна да куца. И когато тези хора излязат тук да говорят за върховенството на закона, винаги трябва да разбираме едно – оставете ни да овладеем съдебната система, за да я използваме срещу политическите си опоненти и срещу бизнес конкурентите ни и тези бизнес конкуренти на менторите ни. Когато хора, половината от които са обвиняеми за тежки корупционни престъпления, излизат да говорят за върховенство на закона, това е, меко казано, нахално, първо. И второ, няма да има върховенство на закона, докато тази клика вилнее в България, докато пише доноси. Това е кликата на политическите доносници, за които съдбата на България е нищо. Гласуването на Надежда Йорданова е един малък щрих от тази обща политика, на която сме свидетели. Миналия месец направиха донос в Европа, за да ни се спрат парите по ПВУ. Това е много българско, нали?

Костадинов, какво ще кажеш? Това е супер българско. (Реплика от народния представител Цончо Ганев: „Що към нас, бе?“) Нищо, питам да дадете оценка. Нали сте за българското? (Реплика от народния представител Костадин Костадинов: „Защо към мен е въпросът?“) Нали сте за българското? Дайте им оценка на тия. ПВУ-то – донос. Да не изброявам другите Ви доноси. Вие сте политически доносници в ущърб на България. И трябва да Ви кажа, че няма да Ви позволим да овладеете по никакъв начин никаква система в България и да я използвате в ущърб на България.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Господин Богданов!

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Лично обяснение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Не, не! Ще Ви дам право на процедура.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Лично обяснение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: И преминаваме към разисквания по точка първа. Много Ви моля!

Заповядайте, господин Богданов.

Искате по точка първа ли?

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Лично обяснение!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Лично обяснение – заповядайте, господин Костадинов. След което господин Богданов за изказване.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Тъй като бях споменат от господин Цонев, искам да кажа, че тези закачки и заигравки тук между ДПС и ПП-ДБ нас не ни касаят, защото всъщност съдебната система е превзета наполовина от ПП-ДБ, наполовина от ДПС. И там общо казано е много трудно... (Реплики: „Кой? Кой?“)

Сега ще дам пример. И там е много трудно да попаднеш на съдия, който да не е част от лобито на Прокопиев или от лобито на Пеевски, защото те са тези – двете, лобита.

Аз утре имам дело за клевета с едно лице, доколкото можем да кажем, че е лице от парламентарната група на ПП-ДБ, където съвсем случайно съдийката по делото е известна със своите близки връзки с ПП-ДБ, бивш много близък приятел на Йонко Грозев, човек, който е бил на многобройни обучения с Фондация „Америка за България“ в България и извън България. Съвсем случайно! Абсолютно случайно!

Така че, когато ПП-ДБ и ДПС си говорят за чистотата в съдебната система, единственото нещо, което мога да изпитам, е погнуса. Защото и едното, и другото нещо в българската политика на практика се опитват да превземат съдебната система. И борбата на ПП-ДБ за съдебна реформа всъщност е да махнем човека на Пеевски, за да сложим човека на Прокопиев. Това е цялата работа. И това го знае всеки един нормален българин. Така че нито ДПС, нито ПП-ДБ да говорят за съдебна реформа в тази зала, ако обичат! (Единични ръкопляскания от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря.

Заповядайте, господин Богданов – изказване.

БОГДАН БОГДАНОВ (ПП-ДБ): Уважаеми господин Председател, молбата ми е да върнем наистина дебата по същество.

По точка първа в това ми изказване искам да направя една кратка референция... (Реплики от ГЕРБ-СДС и ПП-ДБ.)

РЕПЛИКА: Имаш изказване.

РЕПЛИКА: Процедура – за по-удобно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Процедура.

БОГДАН БОГДАНОВ: Взимам го тогава под формата на процедура. Благодаря за тая толерантност, господин Председател.

Коментарът ми е и към господин Добрев и към колегата, който вече шест пъти излиза тук, но трябва да разясним нещо.

Защо всъщност е толкова релевантен въпросът, който колегата задава? Ами, релевантен е, защото – да, има сигнали, господин Добрев, не един или два. По всички тези проекти има сигнали и беше много интересно как прокуратурата се произнесе по един такъв сигнал в рамките на два дни. В момента още чакаме ДАНС да се произнесе по такъв сигнал. Вече е ясно, че има и експерти на терен. Надяваме се да бъде ясно как се харчат парите.

Но това, което искаме ние да поставим във фокуса, е, че само със сигнали или с разговор от тази трибуна няма да стане. Трябват реални действия на място и трябва по-стриктен контрол, не само от страна на парламента, знаем и МРРБ има контролна функция тогава, когато става въпрос за отпускане на средствата. Голямото притеснение е, че в момента имаме извънредно положение в Плевен, което отваря възможността за директно възлагане без обществени поръчки. Тук е релевантен въпросът: защо и как ще се възлагат тези пари, за да сме сигурни, че ще се свърши работа? Ако няма да минават през МРРБ и е само отговорност на общината в случая, това ще е единственият прецедент в цялата капиталова инвестиционна програма на общините, която в момента се изпълнява. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Господин Мартин Димитров – за изказване. Момент!

Има ли други желаещи преди това?

Заповядайте, господин Димчев – имате думата

ДИМЧО ДИМЧЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, господин Председател.

Аз всъщност ще се повтора с някой от преждеговорившите народни представители от ВЪЗРАЖДАНЕ. Ние сме напълно „за“ идеята да се приоритизират всички проекти във ВиК.

Тук обаче искам да поясня, че от доста време сме заявявали, че те трябва да се приоритизират, но има неща, които нас ни притесняват. И примерно аз, гледайки бюджета, мога да Ви кажа за един такъв проект, примерно в Невестино – реконструкция, рехабилитация на съществуващи улици в общината, което е за 1,4 милиона. Да, хубаво е да изграждаме пътна инфраструктура, но когато знаем, че в община Невестино амортизираната водопреносна мрежа – напълно компрометирана, тя е в размер на 98%, тоест тук знаем, че рано или късно ние ще копаем отново, за да изграждаме и за да полагаме нови водопроводи. В такъв случай защо всъщност тези средства се разходват? Защо не приоритизираме напълно ВиК пред всичко останало? Ясно е, че дори да бяхме почнали вчера, пак щяхме да сме закъснели. Щяхме да сме закъснели, защото това наистина е проблем, който съществува не само по време на сегашното или миналото управление. Това е проблем, който е negliжиран десетки години. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Димчев.

Реплика?

Заповядайте – първа реплика, господин Георгиев.

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Димчев, не съм много съгласен, защото това правителство се съмнявам, че може да реши такива проблеми.

Защото ГЕРБ много пъти са обещавали, че ще решат проблеми в национален мащаб в определени общини, специално във ВиК сектора. Давам пример: Хасково. В Хасково водата е негодна за пиене, всички го знаят, от десетилетия, правят се големи заявки винаги преди избори, обаче когато ГЕРБ дойдат на власт отново, и Хасково се забравя. Така че много се съмнявам дори да има приоритет към определени общини, че ще се случат нещата както трябва. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Втора реплика?

Заповядайте, господин Добрев.

ДЕЛЯН ДОБРЕВ (ГЕРБ-СДС): Уважаеми колеги, използвате всяка възможност за политически пиар, включително с изказването за Хасково, където в последните три години са подменени 20 км водопроводи. Тоест Хасково е за пример колко инвестиции са направени във ВиК сектора и затова няма криза. И затова не сте чули вече за уран, защото се направиха нови сондажи и нивото на урана е под нормата, която се изисква по закон. Сондажите дават чиста вода, за разлика от водата, която пиехме по време на комунизма. Колега, ако си спомняте – от „Тракиец“, помните ли каква беше водата от „Тракиец“? Жълта! Така че не спекулирайте с лъжи, защото това са откровени лъжи. И като сте от Хасково, дайте пример с Хасково, а не го плюйте тук от тази трибуна, защото така Ви е удобно. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Втора реплика? Не виждам.

Господин Димчев, заповядайте. След това да се готви господин Петков.

ДИМЧО ДИМЧЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря за репликите. Ще започна отзад напред.

Господин Добрев, 20 км – да, може би звучи наистина зашеметяващо за управляваща коалиция, само че аз ще поговоря за Кюстендил, тъй като все пак съм народен представител оттам.

Община Кюстендил има над 600 км водопреносна мрежа, която също е за смяна. В интерес на истината ВиК асоциацията там – „Кюстендилска вода“, в момента обслужва над 1750 км разгърнатата площ. Ако правим по 20 км на година, то чудя се колко време ще ни трябва, за да си подменим водопреносната мрежа само в една област.

Все пак ще се върна към бюджета. Пак казвам, че ВЪЗРАЖДАНЕ ще подкрепим тези инвестиционни предложения. Надяваме се, че също така тези прединвестиционни проучвания, които също ще се правят за изграждането, примерно на няколко язовира, наистина като може би единствената алтернатива, единственото дългосрочно решение на водната криза, както в Плевен, Ловеч, така и в Кюстендил, а и по други места, няма да бъдат само прах в очите на електората, за да купят още няколко месеца време за вече доказалото се политически импотентно правителство. Така.

Видях, че в област Кюстендил, село Джерман, получава над 2,67 млн. лв. за подмяна на водопроводите си, което наистина е похвално предвид, че всяка година там се хвърлят десетки хиляди левове само за аварии – за отстраняване на аварии, и без, разбира се, решаване на проблема.

Похвално е, че вече и Самораново, и Яхиново, село Сапарево, Сапарева баня също получават средства, което е наистина... адмирации към това.

Моят въпрос е обаче как така една община Сапарева баня получава средства, при положение че дълго време беше казано, че няма да получава такива, защото общинското ВиК дружество беше отказало присъединяване към ВиК асоциацията, а държавната политика, знаем, че е в съвсем друга посока. Още преди няколко месеца заявих, че най-вероятно това се прави заради изграждането на един хотел, който има връзки с ГЕРБ. Да, явно, за да получават общините средства за водопроводи е нужно някой от управляващата коалиция или да си построи хотелче, или да удари едно рамо, защото, видиш ли, местният кмет може би вече не получава симпатиите на местната община.

Виждам, че просрочих времето. Извинявам се и благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Процедура ли, господин Хамид?

Добре, заповядайте, господин Петков.

БОГОМИЛ ПЕТКОВ (ПП-ДБ): Благодаря, господин Председател.

Господа управляващи, трябваше ли да Ви замерят с туби за вода в Плевен, за да се сетите да решавате проблема и да заделите пари? Къде бяхте, като създавахме Комисията за безводието в страната и Ви предложихме в бюджета да заделите средства? Лично аз от тази трибуна Ви предложих 100 милиона да се заделят за довеждащи водопроводи. Не ни чухте!

Не ни чухте и когато Ви предложихме в Приложение № 3 – там, където има проблеми с безводието в страната, да задължите кметовите да приоритизират обекти по ВиК и да внесат в Приложение № 3 повече проекти по ВиК.

Проблемът в Плевен не е само там. Колко пъти от тази трибуна – за Севлиево? Всички добре знаете! В момента Севлиево – градът, плюс 45 населени места са на воден режим!

Господин Нанков, смейте се, ама има населени места в Севлиево, където един път в седмицата се пуска водата и някой път не се пуска изобщо. Това е нормално ли?! Но там кметът на ГЕРБ се е снишил, натиснали сте го, мълчи си, нищо не казва. Проблемът е от 30 години! И какво правим? За едни има, за други – няма! Пари трябва да има за всички. (Оживление.) За всички, където има проблем с безводието в страната. Защото водата е жизненоважен ресурс. Водата е живот! Какво ще правим сега? Дайте по спешност 10 милиона за Плевен. Без обществена поръчка обявяваме бедствено положение, харчим парите на по-високи цени, усвояваме, пожар и проблемът е решен за Плевен. Така ли ще продължаваме? Това ли е политика за безводието в страната! Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Петков.

Заповядайте, господин Хамид – реплика.

ХАМИД ХАМИД (ДПС – Ново начало): Благодаря, господин Председател.

Под формата на реплика: моля всички да приветстваме младежите от „ДПС – Ново начало“, Столичната ни организация. Това е бъдещето на България, скъпи приятели! Добре дошли в българския парламент! (Ръкопляскания. Народни представители от „ДПС – Ново начало“ стават. Ръкопляскания. Младежите стават, събличат връхните си дрехи, за да се види на гърба на тениските им надписът: „ПП Пудел Мафия“.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Заповядайте, господин Добрев – втора реплика.

Трета реплика – господин Петров.

ДЕЛЯН ДОБРЕВ (ГЕРБ-СДС): Сега имам реплика, господин Председател, за да обърна внимание на колегата, че нито е чел Закона, нито е чел мотивите и излиза да се изказва нещо за Севлиево. Защото, ако ги беше чел, щеше да види, че това не са нови 10 милиона, които държавата дава за вътрешна компенсация между перата. Отпадат едни проекти, парите се местят за други проекти, тоест, колега, ако го бяхте прочели това...

И между другото, Законът е заглавие и един член. Да го бяхте прочели. Един член и заглавие! Ако го бяхте прочели, щяхте да видите, че целта на Закона не е да се дадат още 10 милиона на Плевен, а Плевен се отказва от част от своите проекти за сметка на това да има повече проекти за ВиК инфраструктура.

Севлиево може да направи същото, ако иска, така че, ето, предложете им. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Господин Петров, трета реплика.

ДАНИЕЛ ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Петков, банален е въпросът с безводието в Севлиево. Когато местните хора, които са на режим, видят някой политик или го чуят да се ангажира с този въпрос, чак изтръпват и казват: пак ли, и ти ли? И аз се сещам. През 2017 г., когато Бойко Борисов беше в Севлиево, за една негова прословута реплика: „Тук съм с кмета на община Севлиево. Оказва се, че да намериш къпан човек в този град, е трудна работа.“, това са неговите думи. Тогава той обеща... (Възгласи от ГЕРБ-СДС: „Eee! Eee!“)

Да, това са неговите думи по националните телевизии.

Тогава той обеща хидровъзел „Мокра бяла“ да бъде изпълнен. Вие отдавна се занимавате с този въпрос, аз също. Знаете, засичали сме се по трасето не само по предизборни кампании, тогава имаше една среща веднага след този брифинг на Бойко Борисов. Знаете ли нещо за тази среща и ще ми кажете ли защо все още не се изпълнява хидровъзел „Мокра бяла“, дори се чува, че част от отчуждените имоти се връщат на хората, които са в територията на този хидровъзел?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Господин Нанков искаше процедура.

А, прощавайте.

Господин Петков – дуплика.

БОГОМИЛ ПЕТКОВ (ПП-ДБ): Господин Петров, ще започна – не е 2017-а, а още по-рано господин Борисов каза това нещо в Севлиево, така че проблемът в Севлиево от управлението на ГЕРБ е от 15 години и проблемът не е решен, нали? От тази трибуна на господин Томислав Дончев също той е обещал това нещо. Има си управление на ГЕРБ в Севлиево, в Габрово, сега на национално ниво проблемът не е решен, така че това е много отдавна и само се обещава и не се случват нещата.

По отношение на господин Добрев. Да му кажа, че нашият кмет не е направил тази замянка в Приложение 3. Подал е само един проект за 3 милиона в село Дамяново, и то защото има един козарник. Частникът там си направи проекта и го дари, и той е във ВиК сектора. Човекът дари само и само да си реши проблема. Проект на ГЕРБ, проблем от много години, обещан от най-високо ръководство на ГЕРБ, нищо, нищо, нищо. Приложение 3 – нищо. Това е истината.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Преди да дам думата на господин Нанков, ще направя едно съобщение. Уважаеми колеги, днес на посещение в Народното събрание са представители на Демократичния съюз на жените от община Съединение и гости от София. Те са в Народното събрание по покана на народните представители Галин Дурев и Нина Димитрова. Нека ги приветстваме с добре дошли в българския парламент. (Ръкопляскания.)

Господин Пандов, Вие ли желаете?

Заповядайте.

Нали имате процедура? Да, да. Процедура, господин Димитров. След това сте Вие, след това госпожа Катинчарова.

ВАСИЛ ПАНДОВ (ПП-ДБ): Уважаеми господин Председател, процедурата ми е към Вас по начина на водене. Виждаме днес, че младежите от ДПС взеха пример, правят политическа акция, в което за нас няма нищо притеснително. Въпросът ми е към Вас. Когато вчера имаше подобна акция от други младежи, квесторите ги отстраниха незабавно от залата и Вие изразихте възмущение от това, че се използват млади хора. Въпросът ми е: днес защо не са отстранени по същия начин тези млади хора от залата? Разбирам, че в единия случай става дума за партия, която е в основата на управляващото мнозинство, тоест днес, а в другия случай – за послания. Да припомня, вчера не бяха свързани с конкретна партия за разлика от днес, но въпросът ми е към Вас: защо е този двоен стандарт? Благодаря.

БАЙРАМ БАЙРАМ (ДПС – Ново начало, от място): Вашите паднаха от небето!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Сега ще проверя, господин Пандов, но обикновено каквото повикало, такова се обадило. Има такава добра българска поговорка. (Смях.)

Господин Димитров, заповядайте за изказване.

МАРТИН ДИМИТРОВ (ПП-ДБ): Уважаеми господин Председател, дами и господа народни представители! Искам да започна с много важния факт, че цялата опозиция вчера по време на Бюджетната комисия се държа държавнически. Ние осигурихме кворума, бяхме там, подкрепихме това решение за Плевен... (Народните представители от парламентарната група на „ДПС – Ново начало“ се обръщат към гостуващите младежи от Кърджали и ръкопляскаат.)

...но не ни чувате за втората част от въпроса. Да, ние постъпихме държавнически – бяхме там, подкрепихме, но, колеги, без контрол и без прозрачност това ще бъде поредната инициатива с неясен и възможен тъжен край, напомням Ви. Вие от ГЕРБ дадохте между 500 и 600 милиона за ремонт на язовири. Помните ли колко бяха успешно ремонтирани?

МЛАДЕН ШИШКОВ (ГЕРБ-СДС, от място): 120!

МАРТИН ДИМИТРОВ: Само един. Само един! Така че това показва докладът на Сметната палата по темата. Само един беше успешно ремонтиран...

МЛАДЕН ШИШКОВ (ГЕРБ-СДС, от място): 120!

МАРТИН ДИМИТРОВ: ...с всичките документи, уважаеми господине.

Затова сега по отношение на Приложение 3 поискахме от Вас следните неща: поискахме да има последователност на проектите, поискахме да има регистър да се публикуват всички сключени договори, всички направени плащания, в момента Вие с голямо закъснение обявявате пред българското общество какво се случва, така че контролните механизми ги няма. И затова колегата Ви пита как ще се харчат парите и това оглушително мълчание изключително много ни притеснява, защото парламентът има много важната контролна функция, която не можем да приложим, при положение че данните към края на август за цялата страна бяха публикувани към края на септември месец, тоест един месец по-късно по отношение на изпълнението на проектите, направените плащания. Това не дава възможност за контрол. Поискахме да е записано изрично, че плащанията стават по реда на постъпване на документите, ако има приоритизация, и тя се описва, и тя се отчита, и тя е публична, но пак по отношение на последователност на проектите.

Всичко това Вие го отхвърлихте и затова трябва да разберете следното нещо: ние бяхме добронамерени, бяхме държавници, подкрепихме, но сега искаме прозрачност и контрол, защото се опасяваме, че тези 10 милиона 2025-а, и около 80 милиона след това, които смятате да дадете за община Плевен, могат да изтекат в пясъците и да няма решение на казуса. Това е темата, която повдигаме днес и по която, за съжаление, управляващото мнозинство се крие да даде

категоричен отговор.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Димитров.

Заповядайте, господин Иванов, за реплика.

ЙОРДАН ИВАНОВ (ПП-ДБ): Госпожо Председател, колеги! Уважаеми господин Димитров, в рамките на настоящото заседание – преди 15 минути, господин Добрев направи една процедура, в която аргументира, че Народното събрание няма нищо общо с харчене на тези пари. Моля в дуплика ясно да обясните следните две неща защо това не е вярно.

Първата причина е строго политическа, господин Добрев, а именно, че кметът е от ГЕРБ и Вие носите отговорност за това и най-малко, дори и директно да се договарят. Вие трябва да излезете и да кажете: тези пари ще бъдат изразходени прозрачно. До момента не сме го чули. Никой от управляващите не е излязъл да го каже базисно, едно обещание, било то и фалшиво.

На второ място, от съществено значение е – и знам, че ще ме разберете, господин Добрев, и моля господин Димитров в дубликата да го обясните, от съществено значение е по кои проекти има проектна готовност, по кои няма проектна готовност, по кое къде са договорили изпълнител и къде не, защото това касае процедурата, в която се намираме, господин Добрев. Трябва ли днес да продължим на второ четене, или не, има ли готовност да бъдат изхарчени тези пари, или не, защото сега неформално в нашата група се отвори дебатът за това, че има и кои проекти да се приоритизират за Плевен, трябва ли да се прави, ако се дава тридневен срок между първо и второ, или днес продължаваме напред? (Реплика от народния представител Валери Лачовски.)

Ние нямаме против, но обяснете, но обяснете как ще се разходят тези пари, защото по-добре от мен знаете, че при бедствия, при аварии, при извънредни положения, при директни договаряния има най-голям риск за разходване на публичен ресурс по незаконосъобразен начин. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Иванов.

Заповядайте за втора реплика, господин Добрев.

ДЕЛЯН ДОБРЕВ (ГЕРБ-СДС): Господин Димитров, наистина се държахте държавнически в Комисията и цялата Бюджетна комисия подкрепи този законопроект. Той беше приет единодушно от Бюджетната комисия, само че тук в пленарната зала виждаме едно обикновено политиканстване. Да ни говорите Вие за прозрачност на процедури, които варненският Ви кмет краде 20%, а софийският Ви кмет краде 6% и записите ги чухме всички, Вие да излизате тук и цяла сутрин да късате риза как щяло да се краде. Ама чакайте, те Вашите кметове крадат... (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.)

...Не нашите! Вашите крадат. Вашите кметове са в затвора, не кметовете на ГЕРБ. За Вашите кметове има записи кой вземал 20%, кой вземал 6%, кой вземал 9%. За Вашите кметове! Не е един, забележете, не е един. Ваши заместник-кметове дават свидетелски показания как са притискани за уговаряне на фирми. Ваш министър се оплака, че един от Вашите лидери му е нареждал кои фирми да спечелят поръчка за 600 милиона. Ама хайде малко се спрете, на нищо не прилича това как щели да се разходват парите...

И, господин Иванов, няма никакво значение дали има три дни, или няма три дни, защото никой не спира кмета на Плевен в момента да си избира фирма. Той може, както си дебатираме, да си я избира тази фирма без значение кога ще приемем ние Закона за държавния бюджет, така че Вашето колебание просто е безсмислено, няма смисъл от него. Законът за обществените поръчки не му забранява на този кмет, докато ние тук дебатираме тази промяна, той да си провежда процедура по обществената поръчка при условие, че се осигури финансиране впоследствие. Благодаря. (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Добрев.

Заповядайте за трета реплика към изказването на господин Димитров.

МЛАДЕН ШИШКОВ (ГЕРБ-СДС): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми колеги! Господин Димитров, сега аз съм наясно, че Вашето битуване е на принципа на пропагандата. Трябва да повтаряме, да повтаряме, да повтаряме на принципа на Гьобелс. Между другото, не е ясно дали Гьобелс е автор на тази фраза, но Вие се опитвате да използвате принципа: една лъжа, повторена 100 пъти, става истина. Все още сте на около 90-ия път.

АТАНАС АТАНАСОВ (ПП-ДБ, от място): Коя е лъжата? Коя е лъжата?

МЛАДЕН ШИШКОВ: Сега ще Ви отговоря, господин Атанасов, коя е лъжата.

АТАНАС АТАНАСОВ (ПП-ДБ, от място): Търпим Ви 20 години! Парите заминаха.

МЛАДЕН ШИШКОВ: Слушайте ме де, имайте търпение. Ще чуете внимателно, ще Ви я повторя. Казвам Ви го всеки път, когато изляза от трибуната.

Една лъжа, повторена 100 пъти, не е истина. Коя е лъжата? Лъжата, че е ремонтиран само един язовир. Първо, повтарям го за десети път може би от тази трибуна, тези язовири, които са предадени на ДКК за ремонти, не са предназначени за питейно-битови нужди, нито един от тях. Нито един от тях не се ползва за водоснабдяване. Нито един от тях! Нищо общо няма с това, което разглеждаме в момента като законопроект, нищо общо с тази тема.

Второ, язовирите, които са ремонтирани към настоящия момент, са над 120 – официална информация. Поискайте си данните. Имаше в Комисията по безводието отчет от ДКК, от „Монтажи“, от Министерството на икономиката, над 120 вече са ремонтирани.

Да, има една истина. И истината е, че по времето на Вашето управление не беше ремонтиран нито един язовир. Това е истината, колеги. (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Шишков.

Господин Димитров, заповядайте за дуплика.

МАРТИН ДИМИТРОВ (ПП-ДБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми дами и господа! Да, опозицията се държа, държавнически, а за съжаление, Вие, колеги, от управляващото мнозинство, се държите като древни политикани. За това става въпрос. Защото ние Ви казваме следното нещо и Вие не чувате, а господин Добрев се прави, че не разбира. Искаме среда, която да не позволява на никого да краде. Среда, която да гарантира прозрачност, която да позволява контрол, така че местните общности, местната общност в съответния град да може да вижда кои са проектите и да осъществява контрол по тях. Тоест ние искаме среда, в която контролът да бъде завишен. Затова поискахме регистър на тия проекти. Отиваш в съответния град, виждаш кой на какъв етап е, и всеки в тази община може да задава въпроси и може да контролира. Така ти правиш цялото гражданско общество, влиза в процеса и може да участва – това е истинският контрол.

Това Ви казваме от опозицията, а Вие се правите, че не разбирате. Написахме Ви го в законопроект, Вие го отхвърлихте. Поискахме да се спазва поредността на проектите, за да може да е ясно, че не давате приоритетно на тия общини, които са близки до Вас, че има справедливо разпределение за цяла България – и това отхвърлихте. И сега се правите на луди. И когато стане неудобно, подскача тук господин Добрев като ученик в 10 клас и казва – ама тук вижте тия два кмета.

Ние искаме среда. Искаме среда за цяла България. Искаме среда, в която контролът и прозрачността да бъдат завишени. И не се правете на луди, че не разбирате. Вие искате това да не се случва.

Колкото до язовирите и тогава похарчените 500 милиона, общото с тази тема е, че тогава имаше много нисък контрол на разходите. Ние извикахме ресорния министър и той тогава каза, че с пълна документация към онзи момент беше ремонтиран с тези средства един язовир. Това беше. Така че, въпросът е следният... Говорим с пълна документация, както се прави.

Този пример защо е важен? Важен е, защото могат да бъдат похарчени много пари, а ефектът да го няма. И тук е същият пример. И това Ви казва и колегата Иванов. Това, че са отделени пари за Плевен, което го правим заедно, като отговорни хора – целият парламент ще го гласува този законопроект. Но нашето безпокойство е друго – парите са дадени, ако ги похарчите, както ги харчите обикновено, Плевен няма да има вода. Това е, което ни притеснява, разбирате ли?

Искаме от Вас да се промените въпреки всичко и предвид отговорността на момента, че хиляди граждани са без вода. Това прави момента особено отговорен – обичайните кражби да бъдат спрени, които се случват, за съжаление, в България. И затова говорим за тази отчетност и прозрачност, уважаеми дами и господа. Не се правете на луди, а нека както ние сме добронамерени, да проявите елементарен такт и Вие да подкрепите идеите ни за прозрачност и отчетност.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Димитров.

Заповядайте за процедура, господин Добрев?

ДЕЛЯН ДОБРЕВ (ГЕРБ-СДС): Уважаема госпожо Председател, моята процедура е към Вас, да се опитате да държите дебата в професионална някаква сфера. Защото господин Димитров, като няма професионални аргументи, започва с личните нападки и примери. Не знам дали аз му приличам на ученик от 10 клас, но той със сигурност, освен да говори от тази трибуна, нищо друго не е работил през живота си. Нали така, господин Димитров? Аз мога да Ви приличам на човек от 10 клас, но Вие, освен да говорите от тази трибуна, нищо друго не сте работили в този живот. Поради две причини.

Първо, защото не смеете да се подписвате и Ви е страх да носите отговорност.

И второ, защото в частния сектор не Ви искат. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Добрев. Приемам забележката.

Следващото заявено изказване... Процедура имате и Вие ли? Заповядайте.

КРАСИМИР ТЕРЗИЕВ (ГЕРБ-СДС): Уважаема госпожо Председател, процедурата ми е към Вас, а именно когато от тази трибуна се говорят лъжи и се политиканства по този груб начин да ги спирате, колегите от „Продължаваме Промяната“ – визирам изказването на колегата Димитров.

Колега Димитров, ще Ви дам възможност и за лично обяснение и затова се обръщам към Вас директно. Вие казахте, че искате среда. Много ясно в българското законодателство има Закон за обществените поръчки, който създава именно тази среда, първо.

И второ, има Агенция по обществени поръчки, в която Агенция има ЦАИС ЕОП, в която ЦАИС ЕОП, в този регистър може да се следи всичко абсолютно прозрачно от всеки български гражданин.

Вие казахте и много интересно нещо, което ми направи впечатление, че искате да се променим. Ние никога няма да се променим, господин Димитров. Нашата абривиатура на партията е Граждани за европейско развитие. И ние винаги ще браним европейските и демократичните процеси в страната и ще ги отстояваме.

И именно ще Ви пречим да създавате смут и беззаконие в тази връзка. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Терзиев.

Възползвам се от правото, което ми дава Правилникът, тъй като не исках преди малко да се включавам, а и нямах правно основание за това.

Уважаеми колеги, вече неколkokратно водихме разговор и постигнахме по мои спомени консенсус по въпроса, че лични обяснения според нашия правилник са допустими само тогава, когато обидата е в изказване. В противен случай ще влезем в една безкрайна процедура от лични обяснения на реплики, дублики и всякакви други процедурни правила.

Има заявено изказване. Заповядайте, госпожо Катинчарова.

КРАСИМИРА НИНОВА-КАТИНЧАРОВА (ВЕЛИЧИЕ): Госпожо Председател, колеги народни представители, ВЕЛИЧИЕ ще подкрепи тези промени. Въпреки, че Ви съобщавам най-официално – ние знаем, че тези пари ще бъдат откраднати. Днес 500 млн. лв. бяха откраднати. 250 млн. лв. ще получат фирмите на Прокопиев по ПВУ и още толкова ще бъдат гласувани за спасяване на Плевен. Пари, които отново ще бъдат откраднати. И Вие го знаете много добре, защото тези, които предлагате днес, тези пари да отидат отново за спешни ремонти и така нататък, пряко договаряне, без липса на прозрачност, Вие сте отговорни за кризата в Плевен. И не само за кризата в Плевен, а за още много кризи, които се натрупват, натрупват, натрупват и е време вече този цирк тук да свърши. И ще Ви кажа, че имаше секретен доклад на Сметната палата за водата. Той беше засекретен. Беше поръчан от Корнелия Нинава навремето и тя, докато дойде до парламента, този доклад беше засекретен от Сметната палата. Колегите от ПП-ДБ са се обърнали, доколкото знам, до прокуратурата и няма отговор защо този доклад, който касае разходване на обществен ресурс, е все още засекретен. Защо никой – нито служби, нито прокуратура разследва защо се стига до криза? Защото отговорността е лична. Винаги, когато се харчи и един лев обществени пари, трябва някой да се е подписал лично. Колко документа, колко такива акта са проверени от службите, които се финансират от българските данъкоплатци и кога, кому лично е потърсена отговорност? Защо си приел този ремонт? Защо си приел резултата от този търг? Защо си се подписал под този договор? Къде са? Ние и на тях плащаме. И на нас тук ни плащат кървави пари – данъкоплатците отвън.

В Плевен, по думите на заместник-министър на МОСВ, има възможност да се подадат 20 млн. куб. м вода, а се заявяват милион и половина. На въпроса ми защо толкова малко? Той казва – ами проблемът е в тръбите. Защо на трасето на водопровода „Черни Осъм“ от 20 години има частни имоти? Кой го допусна това? Това е някой, личност, който се е подписал. Защо никой не е потърсил отговорност от тях? От личностите.

В Гулянци се похарчиха 17 млн. лв. за ремонт, който не струва повече от два. И пак проблемът не е решен. Това е кражба. И Вие я удостоверявате всеки път. Точно тези, които са палачите на управлението на водата, точно те днес предлагат решение. И твърдят, че ако не го подкрепим, не знам какво ще стане. Ами, Вие трябва да си ходите! Моментално.

ИТН, които излъгаха директно в очите избирателите си.

Обединената левица, която също излъга – нищо не остана от Вашата идеология. Нищо не остана от това, което обещавахте на хората. Ако има въобще хора с морални котви тук и които са се клели, не забравяйте, че сте се клели – първия ден, да работите за интересите на целия български народ, не за Вашите партийни избиратели. Не за Вашите зависими хора, които ще си загубят работата, ако не гласуват за Вас. Тая лъжа трябва да свърши. Този парашут трябва да бъде скъсан. Този парламент стъпва на лъжа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Госпожо Катинчарова, моля да се съсредоточите върху предмета на точката. Благодаря Ви.

КРАСИМИРА НИНОВА-КАТИНЧАРОВА: Той излъчи нелегитимно правителство и трябва да си ходи. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря Ви.

Има ли реплики към изказването на госпожа Катинчарова? Не виждам.

Заповядайте за изказване.

СВИЛЕН ТРИФОНОВ (ПП-ДБ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми колеги, и каква стана тя? Сега в момента правим това, което лично аз тук от тази трибуна призовавах още миналата година, в началото на тази година и пролетта да направим. Лично тук от тази трибуна аз попитах какво се случва с проектите на Плевен. Има ли комуникация между МРРБ и кмета на община Плевен, който поради липсата на опит вероятно не приоритизира тия проекти, когато трябва. Тези приоритети станаха такива когато хората излязоха на улицата с празни туби и ги хвърляха по Вас, по ГЕРБ. Искам да Ви кажа, че тубите ще бъдат заменени много скоро, вероятно с камъни, защото Плевен повече няма да търпи това положение. И да, този проблем датира от много години, но моментът, в който той трябваше да бъде решен, беше, когато беше въведено така нареченото Приложение 3 и общините трябваше да приоритизират единствено и само ВиК проектите.

В Плевен, в първия момент не беше вкаран нито един такъв проект, уважаеми колеги, нито един и това всички трябва да го знаят, защото в момента това пак е част от една схема. Защо е схема? Защото в момента Плевен е с обявено бедствено положение. Обаче дъждът заваля, а когато има дъжд, няма бедствено положение, защото има вода по естествен път. Бързат, за да могат да възложат проектите и поръчките на правилните фирми. Не се заблуждавайте!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Трифонов.

Използвам случая да обърна внимание, колеги, от парламентарната група на „Продължаваме Промяната – Демократична България“, че времето Ви е изчерпано.

Има ли реплики към изказването на господин Трифонов? Не виждам.

Има ли други народни представители, които искат да се изкажат по Проекта на закон за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет?

Заповядайте, госпожо Комитова.

ВИОЛЕТА КОМИТОВА (ПП МЕЧ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми дами и господа народни представители! Многократно се случваше да споменавам, че бюджет 2025 г. бе бюджет на асфалта. В него се предвидиха няколко милиарда за асфалт и само 40 милиона за ВиК проекти въпреки многократните призови на много депутати, на много представители от различни части на нашата страна, че водната криза е навсякъде и повсеместна, че тя се разраства и че няма решение на водната криза без мерки, които да се предвидят в тази зала. И днес какво виждаме?! Днес управляващите си признаха, че бюджетът на асфалта трябва малко да осмисли парите за асфалт, да ги прехвърли към парите за ВиК проекти. Това им прави чест все пак, че положили някакви усилия да решат някакъв проблем в Плевен. Но за мен това е решение в условия на криза. Аз наблюдавам във водния сектор сериал от водни кризи. Имам чувството, че управляващите нарочно предизвикват тези кризи.

И ще започна с първа серия – Перник. Лошо управление на водните ресурси, лош ремонт на язовира, източване на язовира, криза, задължително предизвикана криза, и 20 – 30 милиона за незаконен водопровод, който и до днес нито е узаконен, нито върши работа.

Втора серия – Плевен. Лошо управление на водните ресурси. Водопровод „Черни Осъм“ – 75 км, от 50 години, с огромни загуби. Всички знаят това нещо! Нито една стотинка да се реновира, да се обнови! Няма изобщо язовир в началото на водопровода. Сега говорим за язовир „Черни Осъм“, евентуално, и днес, когато Плевен се изправи, кризата е предизвикана умишлено от лошо управление, кризата е желана, защото в криза се отпускат милиони и се правят незаконни строежи като водопровода в Перник. И днес тези 10 милиона, ако трябва да се усвоят до Нова година за Плевен, Ви уверявам, че това може да бъде само чрез някой незаконен строеж. Нищо друго не може да се прави до Нова година, ако ще и 100 милиона да се отпуснат за Плевен. Затова аз считам, че във водния сектор наблюдаваме сериал от кризи, които сякаш умишлено се предизвикват.

Като дойде кризата, само тогава много бързо и лесно усвояваме по 10, по 20, по 30 милиона под масата. Тук имаме призови за градове като Севлиево, населени места в Родопите, за огромни територии от нашата страна, за стотици хиляди български граждани, които страдат от безводие от години, и мерки не се приемат. Чака се криза, защото кризата е най-удобният момент да се усвояват под масата милиони. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, госпожа Комитова.

Има ли реплики към изказването на госпожа Комитова? Не виждам.

Господин Георгиев, заповядайте за изказване.

АНГЕЛ СЛАВЧЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Славчев.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Моля да бъде извинена.

АНГЕЛ СЛАВЧЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, госпожо Председател.

Аз два часа слушам едни лицемери да се карат с другите лицемери. 15 години държавата ни тъне в разруха и това безводие е вследствие от управлението на ГЕРБ, БСП, ПП-ДБ, „ДПС – Ново начало“, с ДПС на Доган и всички останали политически метастази в последните години. 10 милиона няма да оправят нищо, защото, както Ви каза и бившата регионална министърка преди малко, с тези пари дори няма да успеете да ги узаконите. И това е едно замазване на положението, защото за безводие говорим от миналата година в този парламент. От миналата година! Коста Стоянов предлагаше пари за бюджета още когато се гласуваше бюджетът и Вие го отхвърлихте като недопустимо. Месец юли свърши – Комисията по безводие с доклад, който Вие лицемерите не приехте в месец юли, а го приехте в месец септември. Затова сте лицемери! И затова целта не е в момента да оправите безводието или да има вода в Перник, а просто да откраднете едни пари!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Славчев.

Реплики към изказването на господин Славчев? Заповядайте.

ДИМЧО ДИМЧЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Славчев, с едно нещо не съм съгласен. Когато говорите към управлението, бивайки виновно за безводието, трябва да погледнем и по-назад в годините, защото аз скоро бях в село Стоб, където се правеше ремонт на водопровода. Тръбата там знаете ли колко е годишна? От 1938 г.! Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Димчев.

Има ли други реплики към изказването на господин Славчев? Не виждам.

Заповядайте за дуплика, господин Славчев.

АНГЕЛ СЛАВЧЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Димчев, лицемерите пропуснаха да казват, че за 2022 г. и 2023 г. в Плевен има 70% загуби на вода. Дори с новите инвестиции, които ще направят за тези 10 милиона, които взеха от другите общини, а не ги включиха в бюджета в началото на годината, за да може да се влезне в обичаната от тях еврозона, цената на водата в Плевен е над 5 лв.

И сега тук ще Ви кажа нещо, което не мога да разбера: защо си затваряте очите? В България в момента има 14 общини, които управляват своята ВиК мрежа чрез общински дружества. Всички те или са на печалба, или са на нула, но с много големи инвестиции в своята ВиК инфраструктура: Петрич, Сандански, Троян, Сапарева баня и други. И когато ние внесохме Законопроект, с който да дадем възможност общините да излизат от ВиК асоциациите, в които Вие лицемерите ги вкарахте умишлено и сега с новия закон за ВиК искате да ги вкарате задължително, дори и тези работещи ВиК дружества, които са общински, за да окрупните цялата ВиК инфраструктура в България и накрая да дадете на някоя чужда държава да управлява, каквито наченки има още от 2021 г. с едно споразумение с държавата Израел, точно така ще стане. Точно така ще стане, защото и във „ВиК холдинга“, на който принципал е министърът на регионалното развитие, в неговия уставен протокол пише, че може да се отдава на концесия. И това Ви го казаха много хора преди мен тук, обаче Вие си затваряте очите. Целта в момента на цялото упражнение е да вкарат едни пари, да се откраднат, както сте го правили последните години. Защото говорихме и за напояване, „Напоителни системи“, където тръбите ги открадна един Ваш бивш министър, даже е подсъдим, обаче още няма решение на съда, разбира се, прокуратурата още не си е довършила работата. Ама тръбите ги няма, но пък гласувахте 15 млн. евро да дадете на „Напоителни системи“, за да компенсирате по някакъв начин земеделците. Ето това е гротеската в днешното Народно събрание! Ние от ВЪЗРАЖДАНЕ още 2020 г. бяхме пред Министерството на регионалното развитие и протестирахме именно заради безводието, именно заради проблемите във ВиК сектора. И общините показваха и показват, че могат да управляват. И тогава е много хубаво, защото кметът е отговорен пряко и лично. Когато не си свърши работата, повече няма да го изберат. Затова в момента това, което правите, е чисто лицемерие! Това няма да оправи проблема в Плевен и Вие много добре го знаете, защото той е причинен умишлено. Умишлено безхаберие, дългогодишно, за да може накрая да кажете всички Вие тук лицемерите, управлявали в последните 15 години, че държавата е лош стопанин. Не, лошият стопанин сте Вие, които направихте държавата на пух и прах! (Частични ръкопляскания от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Славчев.

Заповядайте, господин Костадинов, за изказване.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Преди малко повече от два месеца – в началото на август, с Ивелин Първанов, народен представител на ВЪЗРАЖДАНЕ от Плевенска област, имаме разговор със специалисти от ВиК – Плевен. В този разговор те ни уведомиха, че решението на водната криза в Плевен – и не само в общината, но и в областта, ще струва малко повече от 36 000 лв. Защото има сондажи, които са направени още по времето, когато са

изграждали промишлените мощности на „Плама Плевен“ и които сондажи са с огромен дебит, който към настоящия момент не се използва и един литър от него поради простата причина, че няма приложени помпи, които да включат този сондаж във водопроводната система, която да отива към Плевен вече. Тогава ние направихме пресконференция в града, обърнахме се към областния управител, обърнахме се към шефа на местното ВиК, писахме и писмо до Министерския съвет. Не получихме абсолютно никакъв отговор. Защото, честно казвано, на мен ми прозвуча невероятно как така само 36 000 лв., като тук се говори за 10 млн. и 300 хил. лв. и за още пари, и още милиони, и милиони и така нататък. Те вярно, че нулите вода и хляб не искат и тук в нашите документи милиони и милиарди се разхвърлят като дребни пари, но все пак това е огромно разхищение.

И ние сега от тази парламентарна трибуна задаваме отново този въпрос. Тук има представители на управляващото мнозинство, вярно, странно защо няма представители на Министерския съвет, но искаме да получим информация. Ако това нещо е вярно, за какви 10 милиона говорим?! Защото, да, трябва да се направи подмяна на водопроводната мрежа, и то в цялата страна, но виждаме как в годината, в която ние се намираме във водна криза, и то разрастваща се водна криза, все едно България е субсахарска държава, а не държава с един от най-хубавите климати в света, в тази година българското правителство взе решение да похарчи 960 млн. лв. за подмяна на 40 хиляди линейни километра мантинели. Не че и това не е проблем, тя държавата ни се разпада отвсякъде – където и да пипнеш, всичко е прогнило и се разпада. Но това, което в момента коментираме тук, е наистина много сериозен проблем. Ако може цялата тази работа и този проблем да се реши с по-малко от 40 000 лв., за какви 10 милиона говорим в момента?! И дали в крайна сметка не става въпрос за една огромна кражба?!

Между другото, забележете какъв парадокс – ние тук говорим за кражби с такава лекота, все едно говорим за семки и бонбонки. Това е парламентът на България! И тук излизат представители от половината парламентарни групи и казват: тези пари ще се окрадат, тези пари ще се окрадат! Ама в този случай, ако имаме прокуратура, трябва да излезе веднага изпълняващият функциите главен прокурор Сарафов, веднага да се самосезира и да извика хората, които са в парламентарната зала, като свидетели.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Костадинов.

Заповядайте за реплика.

Междувременно да кажа, уважаеми колеги от парламентарната група на ВЪЗРАЖДАНЕ – времето Ви изтече!

Има ли други реплики към изказването на господин Костадинов? Не виждам.

Заповядайте за изказване.

ВАЛЕРИ ЛАЧОВСКИ (ГЕРБ-СДС): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Вижте, в крайна сметка някои колеги не са ВиК инженери и много глупости се изговориха. Аз също не съм ВиК инженер, но все пак съм народен представител от област Плевен и към момента гледам да съм запознат с проблемите на Плевен. Разбирам и за това, което се каза преди малко – за така наречените водни количества, които може да се вземат от „Плама Плевен“. Това е дебатирана тема много дълго време и с ВиК, и с Регионалното развитие, разбира се, и с МОСВ, и с „Напоителни системи“. И към момента водопроводът на „Плама Плевен“ дава вода към Плевен. Но, уважаеми колеги, Плевен не взима вода само оттам. Плевен има четири вододайни зони. Разбирам, че слушате специалисти и експерти, но явно експертите, които слушате, не са достатъчно добри и Вие не сте толкова в темата, колкото трябва да бъдете. Престанете да политиканствате и да говорим глупости! Има една хубава българска..., един плевенски лаф, ако мога така да го кажа: „През Кайлъка за гарата!“ Значи тук говорим за процедури – дали са пуснати, дали не са пуснати. Разбирам и колегите от ПП-ДБ. Те търсят в момента възможността да не подкрепят тези промени, а плевенчани бедстват и тези проблеми са изключително важни.

И колеги, тези промени са свързани именно с основния проблем. А основният проблем не се решава с една помпа за 36 000 лв., защото тази една помпа за 36 000 лв. няма как да спре течовете във вътрешната водопроводна мрежа. Тези промени са точно за отремонтване на вътрешната водопроводна мрежа в Плевен. Моля, прочетете ги, преди да коментирате каквото и да било. И когато говорим за контрол, на колегата от ДБ да му кажа, че контрол има, и среда има, но средата я замърсяват именно кметовете на ПП-ДБ, защото само те излизат и те са арестувани. Благодаря Ви. (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Лачовски.

Има ли реплики към изказването на господин Лачовски? Не виждам.

Има ли други народни представители, които желаят да вземат отношение по Проекта на закон за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет? Не виждам.

Закривам разискванията.

Поставям на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г. със сигнатура № 51-502-01-48, внесен от Министерския съвет на 1 октомври 2025 г.

Гласували 197 народни представители: за 186, против няма, въздържаха се 11.

Проектът е приет.

Процедура – господин Добрев, заповядайте.

ДОКЛАДЧИК ДЕЛЯН ДОБРЕВ: Уважаема госпожо Председател, правя процедура на основание чл. 76, ал. 2 – да гласуваме Законопроекта и на второ четене.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Добрев.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване процедурното предложение на председателя на Комисията по бюджет и финанси Законопроектът да бъде разгледан и на второ гласуване в рамките на днешното пленарно заседание.

Гласували 193 народни представители: за 175, против няма, въздържаха се 18.

Предложението е прието.

Преминаваме към гласуване на второ четене.

Господин Добрев, заповядайте да представите доклада.

ДОКЛАДЧИК ДЕЛЯН ДОБРЕВ: Благодаря, госпожо Председател.

„ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2025 г.

§ 1. В чл. 113 се правят следните изменения и допълнения:

1. АLINEЯ 11 се изменя така:

„(11) Промени в приложение № 3 може да се извършват с акт на Министерския съвет въз основа на предложения на кметове на общини само при условията и по реда на ал. 18.“

2. Създава се ал. 18:

„(18) При необходимост от приоритетно финансиране на инвестиционни проекти за питейно-битово водоснабдяване на територията на съответната община Министерският съвет по предложение на министъра на финансите, съгласувано с министъра на регионалното развитие и благоустройството, може да одобрява компенсирани промени по проектите по приложение № 3, колона: „Прогнозна стойност на проекта за 2025 г. до размера на чл. 113, ал. 12 (хил. лв.)“ на съответната община, респективно на техните стойности, в рамките на размера на общата максимална стойност на разходите за всяка община за 2025 г., определени съгласно ал. 12.“

§ 2. Приложение № 3 към чл. 113, ал. 11 се изменя така:

„Приложение № 3 към чл. 113, ал. 11

Прогнозен размер на капиталови разходи по Инвестиционната програма за общински проекти. (Съгласно таблица в Доклада.)

Забележки:

*1. В колона „Прогнозна стойност на проекта за 2025 г. в хил. лв., до размера по чл. 113, ал. 12“, общата максимална стойност на разходите за всички проекти ще е съгласно чл. 113, ал. 5.

**2. В колона „Общата прогнозна стойност на проекта“, не се включват разходваните трансфери през 2024 г., преведени от Министерството на регионалното развитие и благоустройството на общините.

„Заклучителна разпоредба

§ 3. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.“ Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Добрев.

Уважаеми колеги, откривам разискванията по второто гласуване на Законопроекта.

Има ли народни представители, които желаят да се изкажат? Не виждам.

Закривам разискванията.

Пристъпваме към гласуване.

Поставям на гласуване наименованието на Закона по вносител; § 1 по вносител; § 2 по вносител; наименованието на подразделението „Заклучителна разпоредба“ по вносител и § 3 по вносител.

Гласували 190 народни представители: за 180, против няма, въздържаха се 10.

И с това Законът е приет.

Приключихме първата точка от днешния дневен ред.

Преминаваме към втората точка от днешния дневен ред:

ВТОРО ГЛАСУВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА.

Кой ще представи доклада?

Господин Нанков, заповядайте да представите доклада на Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление.

ДОКЛАДЧИК НИКОЛАЙ НАНКОВ: Благодаря Ви, госпожо Председател.

Дами и господа народни представители! Доклад за второ гласуване:

„Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на Закона.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде нов § 1:

„§ 1. В чл. 3, ал. 3 в изречение първо след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „и“ се заменя със запетая, след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „и началника на Националната служба за охрана“, а в изречение второ след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „и“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „и началникът на Националната служба за охрана“.“

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде нов § 2:

„§ 2. В чл. 5, ал. 7 в изречение второ след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „и“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „и началникът на Националната служба за охрана“.“

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде нов § 3:

„§ 3. В чл. 6, ал. 6, т. 3 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „или от началника на Националната служба за охрана“.“

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Предложение на народния представител Тошко Йорданов и група народни представители.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Предложение от народния представител Венцислав Асенов, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Предложение от народния представител Младен Шишков, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 4:

„§ 4. В чл. 56 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 5:

„5. преместваеми обекти – рампи и/или подеми платформи, които представляват съоръжения за достъпна среда, за преодоляване на денивелацията от съществуващ терен до входна врата на сграда, както и за преодоляване на не повече от едно етажно ниво в сграда.“

2. В ал. 2 думите „по ал. 1, т. 1 и 2“ се заменят с „по ал. 1, т. 1, 2 и 5“.

3. В ал. 12 след думите „председателя на Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „или на началника на Националната служба за охрана“.“

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде нов § 5:

„§ 5. В чл. 116, ал. 4 в изречение първо след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „и“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „и началникът на Националната служба за охрана“.“

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде нов § 6:

„§ 6. В чл. 124а, ал. 6 в изречение първо след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „или на началника на Националната служба за охрана“, а в изречение второ след думите „Държавна агенция „Национална сигурност“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ се добавя „или от началника на Националната служба за охрана“.“

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 7:

„§ 7. В чл. 140, ал. 7 в изречение второ след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „или от началника на Националната служба за охрана“.“

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 8:

„§ 8. В чл. 141, ал. 5 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „или началника на Националната служба за охрана“.“

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 9:

„§ 9. В чл. 142, ал. 8 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „и“ се заменя със запетая, след думите „на Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „и на Националната служба за охрана“, след думата „министър“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а накрая се добавя „или на началника на Националната служба за охрана“.“

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 10:

„§ 10. В чл. 145 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 4 след думите „председателя на Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „или от началника на Националната служба за охрана“.
2. В ал. 3 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а накрая се добавя „или на Националната служба за охрана“.“

По § 1 има предложение на народните представители Младен Шишков, Николай Нанков и Валери Лачовски.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 1, който става § 11:

„§ 11. В чл. 147 се правят следните изменения и допълнения:

1. АLINEЯ 2 се изменя така:

„(2) Разрешението за строеж по ал. 1 се издава по заявление на възложителя и след представяне на следните документи:

1. проектно решение от инженер-конструктор – за строежите по ал. 1, т. 1, 3, 4, 5, 6, 7 и 17;
2. проектно решение от инженер-конструктор и/или от електроинженер, и/или от инженер по топлотехника, а в случаите, когато съоръжението ще се присъединява към разпределителната мрежа – и документ с предоставени изходни данни и условия за присъединяване от експлоатационните дружества – за строежите по ал. 1, т. 2;
3. проектно решение от инженер по топлотехника, геоложки доклад, данни за влязло в сила разрешително за водовземане или ползване на воден обект, издадени по реда на Закона за водите, а за хидрогеотермална система – хидрогеоложки доклад, изготвени съгласно наредбата по чл. 135, ал. 1, т. 2 от Закона за водите – за строежите по ал. 1, т. 8;
4. проектно решение от архитект и/или инженер-конструктор или друг правоспособен проектант със съответната квалификация – за строежите по ал. 1, т. 10, с изключение на обектите по чл. 56;
5. проектно решение от архитект, инженер-конструктор, на електроинженер и/или на инженер по топлотехника, а в случаите, когато съоръжението ще се присъединява към електроразпределителната мрежа – и документ с предоставени изходни данни и условия за присъединяване от експлоатационните дружества – за строежите по ал. 1, т. 14;
6. проектно решение от архитект, инженер-конструктор и електроинженер и допълнително споразумение към договора за достъп и пренос, сключено между крайния клиент и оператор на електропреносната или на съответната електроразпределителна или затворена електроразпределителна мрежа – за строежите по ал. 1, т. 14а;
7. договор със собственика и проектни решения на инженер-конструктор и на електроинженер с чертежи, схеми, записка с техническите характеристики на физическата инфраструктура за разполагане на приемно-предавателни станции и на радиосъоръжения по смисъла на § 1, т. 56 от допълнителните разпоредби на Закона за електронните съобщения, и указания за тяхното изпълнение – за строежи по ал. 1, т. 15;
8. договор със собственика и проектни решения на инженер-конструктор и на електроинженер с чертежи, схеми, записка с техническите характеристики на физическата инфраструктура за разполагане на електронна съобщителна мрежа и указания за тяхното изпълнение – за строежи по ал. 1, т. 16;
9. проектно решение на инженер-конструктор, а в случай че основният ремонт засяга съществуващото захранване и проектно решение на електроинженер – за строежи по ал. 1, т. 18;
10. проектното решение по т. 1 – 6 включва и техническо описание на съществуващото положение, когато се засяга съществуващ обект и/или строеж;

проектното решение на инженер-конструктор по т. 9 включва становище за липса на промяна в конструкцията, вида на конструктивните елементи и/или натоварвания на съответните съоръжения;

11. в случаите, когато строежът ще се присъединява към разпределителната мрежа – и документ с предоставени изходни данни и условия за присъединяване от експлоатационните дружества.“

2. АLINEЯ 4 се изменя така:

„(4) Проектно решение се изготвя от проектант“.

3. Създават се ал. 5 и 6:

„(5) Обхватът и съдържанието на проектните решения, с изключение на тези по ал. 2, т. 7, 8 и 9, както и техническите изисквания за издаване на разрешение за строеж по този член, се определят в наредбата по чл. 139, ал. 5. Обхватът и съдържанието на проектните решения по ал. 2, т. 7, 8 и 9 се определят в наредбата по чл. 47, ал. 5 от Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура.

(6) Отклоненията за присъединяване на строежите по ал. 1, т. 1 – 15 и т. 17 към общите мрежи на техническата инфраструктура, с изключение на съоръженията за присъединяването им, които са от по-висока категория, са от категорията на съответния строеж.“

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 12:

§ 12. В чл. 148, ал. 3, т. 4 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „или от началника на Националната служба за охрана“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 2, който става § 13.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 14:

§ 14. В чл. 156б, ал. 5 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „или от началника на Националната служба за охрана“.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 15:

„§ 15. В чл. 157, ал. 2 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „или от началника на Националната служба за охрана“.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 16:

„§ 16. В чл. 158, ал. 2 в изречение трето след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а накрая се добавя „или от началника на Националната служба за охрана“.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 17:

„§ 17. В чл. 159, ал. 5 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а накрая се добавя „или от началника на Националната служба за охрана“.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 18:

„§ 18. В чл. 177, ал. 6 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а накрая се добавя „или от началника на Националната служба за охрана“.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 19:

„§ 19. В чл. 178, ал. 7 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „или началникът на Националната служба за охрана“.

Предложение на народния представител Тошко Йорданов и група народни представители.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Предложение от народния представител Венцислав Асенов, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде § 20:

„§ 20. В чл. 184 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Съоръженията за достъпна среда на хората с увреждания в съществуващи сгради се поставят или изграждат въз основа на:

1. разрешение за поставяне, когато са налични обстоятелствата по чл. 56, ал. 1, т. 5 и ал. 2;
2. одобрен проект в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 169, ал. 4 и издадено разрешение за строеж – в останалите случаи.“
2. В ал. 3 думите „За изграждането или поставянето на съоръжения по ал. 1“ се заменят със „За издаване на разрешение за поставяне по ал. 1, т. 1 или разрешение за строеж по ал. 1, т. 2“.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 21:

„§ 21. В чл. 211а, ал. 2 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а накрая се добавя „или на Националната служба за охрана“.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 22:

„§ 22. В чл. 237 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Технически операции“ се добавя „или началникът на Националната служба за охрана“.
2. В ал. 4 след думите „Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „или“ се заменя със запетая, а след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „или началникът на Националната служба за охрана“.

Предложение на народните представители Росица Кирова и Николай Нанков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 23:

„§ 23. В § 1а от допълнителните разпоредби след думите „председателят на Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „и“ се заменя със запетая и след думите „Държавна агенция „Технически операции“ се добавя „и началникът на Националната служба за охрана“, а след думите „на Държавна агенция „Разузнаване“ съюзът „и“ се заменя със запетая и накрая се добавя „и на Националната служба за охрана.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 3, който става § 24.

Комисията не подкрепя текста на вносителя за § 4 и предлага да бъде отхвърлен.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя за § 5, но предлага да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място в § 27.

„Преходни и заключителни разпоредби“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на подразделението.

Предложение на народните представители Николай Нанков и Младен Шишков.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията предлага да се създаде § 25:

„§ 25. До 31 декември 2026 г. в общините, в които не е приет общ устройствен план:

1. се допуска застрояване извън границите на урбанизираните територии въз основа на подробен устройствен план за поземлен имот или за група поземлени имоти, след промяна на предназначението на земята, когато това се изисква по реда на специален закон;
2. може да се създаде подробен устройствен план на населено място и землището му, в случаите когато плановете за регулация и режим на застрояване обхващат цялото населено място и изпълняват ролята на общ устройствен план на населеното място;
3. подробните устройствени планове могат да се разработват и само за един поземлен имот или за група поземлени имоти.“

По § 6 има предложение на народните представители Константина Петрова, Искра Михайлова и Коста Стоянов:

„1. В заключителните разпоредби в § 6, т. 2 се отменя.

2. Точка 3 придобива следната редакция:

В чл. 13 от Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране се създава нова ал. 2:

„(2) Не се вписват в регистрите по чл. 6, т. 1 и 3 кандидати с професионална квалификация „строителен инженер“ и „инженер“, обучението на които не отговаря на държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационни степени „бакалавър“ или „магистър“ по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“, утвърдени по чл. 9, ал. 3, т. 5 от Закона за висшето образование.

Алинея 2 и алинея 3 стават съответно алинея 3 и алинея 4.“

Комисията не подкрепя предложението.

Предложение на народните представители Младен Шишков, Николай Нанков и Валери Лачовски.

Комисията подкрепя предложението по принцип.

Комисията подкрепя текста на вносителя по принцип и предлага следната редакция на § 6, който става § 26:

„§ 26. В Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране (обн., ДВ, бр. ...) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1 след думата „архитект“ се поставя запетая и се добавя „ландшафтен архитект“, урбанист“.
2. В чл. 7 се създава ал. 10:

„(10) Не получават проектантска правоспособност лица с професионална квалификация „строителен инженер“ и „инженер“, които не притежават диплома с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ с професионална квалификация „инженер“ по специалност от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране“ и чието обучение не отговаря на държавните изисквания по чл. 9, ал. 3, т. 5 от Закона за висшето образование, и същите не се вписват в регистъра на лицата с проектантска правоспособност по чл. 6, т. 1 и 3 към Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране.“

3. В чл. 13, ал. 1, след думите „проектантска правоспособност“ се добавя „при спазване на условията, определени в чл. 7“ .

4. В чл. 19 се създават ал. 3, 4 и 5:

„(3) Общото събрание може да се проведе и от разстояние, като делегатите могат да вземат участие по електронен път чрез интернет платформа за видеоконферентна връзка, която да е в състояние да осигури идентифициране на участниците, зрителен и звуков контакт между тях, на предварително обявен в поканата като място за провеждане електронен адрес, при спазване на изискванията за кворум, гласуване и мнозинство за приемането на решения.

(4) В случаите по ал. 3 в поканата за място на провеждане на Общото събрание се посочва и електронен адрес за осъществяване на видеоконферентната връзка чрез интернет платформа, която да е в състояние да осигури зрителен и звуков контакт между членовете.

(5) При провеждане на Общото събрание от разстояние за присъстващо се счита всяко лице, с което има видеоконферентна връзка чрез интернет платформа, осигуряваща зрителен и звуков контакт, гарантираща установяването на самоличността му и позволяваща участието му в обсъждането и вземането на решения. Присъствието на дистанционно участващите членове и начинът им на гласуване се удостоверява в протокола от председателстващия Общото събрание и лицето, изготвило протокола.“

Предложение от народния представител Младен Шишков, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде § 27:

„§ 27. В срок до 9 месеца от влизането в сила на този закон:

1. Министърът на регионалното развитие и благоустройството привежда в съответствие с този закон наредбата по чл. 139, ал. 5.
 2. Министерският съвет привежда в съответствие с този закон наредбата по чл. 47, ал. 5 от Закона за електронните съобщителни мрежи и физическа инфраструктура.“
- Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Нанков.

Уважаеми колеги, откривам разискванията по второто гласуване на Законопроекта.

Има ли народни представители, които желаят да се изкажат? Господин Стоянов, Вие или колегата до Вас? (Реплика: „После.“) После.

Добре – заповядайте, господин Стоянов.

КОСТА СТОЯНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, госпожо Председател.

В Четиридесет и осмото народно събрание удължихме срока на процедиране на общите устройствени планове с две години – до 1 януари 2025 г. Тогава около 80 беше броят на общините, които процедираха общи устройствени планове, но поради различни пречки и затруднения все още не бяха с одобрени такива. За две години, за съжаление, само 20 от тези 80 общини успяха да процедират общите си устройствени планове и те да бъдат приети с решение на експертен съвет в Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Към днешна дата остават около 60 общини и ако продължаваме по този начин, ще са ни необходими поне още два пъти удължаване на сроковете за процедиране и приемане на общите устройствени планове.

Голяма част от общините, в които не са приети все още общите устройствени планове, се намират на територията на българското Черноморско крайбрежие. Въпреки че някои от тях вече успяха, като община Аксаково, която в началото на тази година успя да процедира и да се приеме общият устройствен план на общината, голяма част от черноморските общини все още не са с приети общи устройствени планове.

Много дебатирахме по време на заседание на Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление защо се бави процедирането на

общите устройствени планове. Тук вина имат и Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на околната среда и водите, също така и Министерството на културата. На много въпроси, задавани от мен по тази тема и от други народни представители, се оказва, че основната причина за забавяне процедирането на общите устройствени планове на общините са процедури по ОВОС, процедури свързани с Института за паметниците на културата към Министерството на културата. За една част от проблемите Министерството на регионалното развитие и благоустройството обвиняват и общините, които може би поради липса на административен капацитет забавят процедирането на общите устройствени планове или пък поради факта, че за някои от кметовете така е по-изгодно.

Между другото, отварям една скоба. Вчера в Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление изненадващо министър Иванов – министърът на регионалното развитие и благоустройството, буквално обвини в липса на административен капацитет общините в Република България. Аз сега очаквам да има позиция на Националното сдружение на общините по този повод, защото бяха обвинени в липса на административен капацитет, включително най-големите общини в страната: Столична община, община Пловдив, община Варна, община Плевен и община Русе, които имат най-малко одобрени средства по Инвестиционната общинска програма. И с това затварям скобата, защото не е по темата, но е факт, че според Министерството на регионалното развитие и благоустройството общините нямат административен капацитет и може би поради тази причина се бави процедирането на общите устройствени планове. Всъщност според мен проблемът е в Министерския съвет и в това, че министрите на Регионалното развитие и благоустройство, на Околната среда и водите и на Културата явно не си говорят помежду си. Явно, че и администрацията, която отговаря за одобряването на общите устройствени планове в тези министерства, няма добро взаимодействие помежду си. И в тази връзка аз искам да призова трите министерства, заради които основно се бавят общите устройствени планове, ако трябва да направят някакъв кризисен щаб или някаква работна група, за да може това да е последното удължаване на срока за процедиране на общите устройствени планове.

Ние ще подкрепим тази още двегодишна, този двегодишен срок за удължаване на процедирането на общите устройствени планове и се надяваме това наистина да е последното удължаване и наистина министерствата, които са отговорни за одобряване на тези общи устройствени планове, да седнат и да се разберат помежду си кой е крив, кой е прав и в крайна сметка да направят така, че да бъдат процедирани тези общи устройствени планове в срока, който ще удължим за пореден път – мисля, че пети, шести или седми, не знам точно кой е в годините назад.

Следващата тема, по която ще говоря, е свързана с въвеждането на нови процедури и документация във връзка с одобряването на обектите по чл. 147 от ЗУТ, които са с така наречения облекчен режим и за които не се изискват инвестиционни проекти. Такова изменение беше направено по време на Четиридесет и осмото народно събрание и тогава, общо взето, освен от страна на Камарата на архитектите имаше съгласие от другите браншови организации и нещата може да се каже, че потръгнаха и вече повече от две години работят по този начин. Сега не знам поради каква причина се иска някакво вкарване в рамка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Господин Стоянов, бихте ли ме извинили само за секунда?!

Уважаеми колеги, от края на залата на мое горе дясно, напомням Ви, че акустиката ме прави участник в съдържанието на Вашия разговор. Може ли да намалите малко просто височината на разговора? Благодаря за което.

Извинявайте, господин Стоянов.

КОСТА СТОЯНОВ: Благодаря, госпожо Председател.

Това е вторият параграф, по който ще говоря – смятам, че ще се включа във времето.

Вкарваме някакви рамки на тези така по-облекчени процедури и не знам каква е причината, при положение че във всяка една община и развитието на благоустройството, и общият облик на общината се определят от главния архитект. Всяка една българска община има главен архитект. Главният архитект може по свое усмотрение да определи какви точно документи и каква техническа документация са необходими на тези облекчения за издаване на разрешения за строеж обекти. С тези рамки, които ние сега вкарваме, аз мисля, че ще създадем много голям проблем. Никой в заседанията на Комисията по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление от страна на Министерството на регионалното развитие и благоустройството не каза, че съществува такъв проблем, въпреки че вносителите на този законопроект твърдят именно това – че в различните общини имало различна практика и проектантите едва ли не не знаели какво точно трябва да направят във всяка една различна община. Може и да е така, но от представителя на Министерството на регионалното развитие – мисля, че беше архитект Димитров, доколкото се спомням, не каза, че съществува някакъв проблем, не каза, че има някакъв проблем, за който да е било постъпило искане в Министерството на регионалното развитие, тоест процедурите си вървят, има някаква създадена практика и аз не мисля, че трябва да слагаме рамки и да вкарваме в някакви определени коловози тези проектанتي и главните архитекти, за да може да се процедират тези облекчени обекти по чл. 147 и ние всъщност сега да ги приравняваме към малко по-тежката процедура, почти като проектите, като обектите, които са със задължителни документи за издаване на разрешения за строеж и поради тази причина предложените в този параграф промени ние няма да ги подкрепим. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Стоянов.

Има ли реплики към изказването на господин Стоянов? Не виждам.

Госпожо Петрова, заповядайте за изказване.

КОНСТАНТИНА ПЕТРОВА (ВЪЗБРАЖДАНЕ): Благодаря, госпожо Председател.

Аз ще обърна внимание на нашето предложение за допълнение на чл. 13 от Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране. Предложението, което направихме, представлява балансирано, юридически издържано и най-вече приложимо решение на проблема с вписването в професионалните регистри на лица, чието образование не отговаря на нормативно утвърдените стандарти. Предложението е формулирано ясно и недвусмислено – лица с професионална квалификация строителен инженер или инженер не се вписват в регистрите на КАБ и КИИП, когато обучението им не отговаря на държавните изисквания, които са утвърдени за регулираната професия инженер в инвестиционното проектиране. Това не е ново изискване, а препратка към вече действащи норми, които са записани в Закона за висшето образование или с други думи не се създават нови пречки, а се гарантира спазване на съществуващата рамка.

Беше внесено и друго предложение, подобно на нашето, от народни представители от групата на ГЕРБ, алтернативно. Юридическата прецизност там е по-различна и има излишна правна и терминологична тежест. В алтернативния текст там се използват дълги обстоятелствени формулировки, които съчетават множество условия: за наличие на диплома, за образователно-квалификационна степен за професионална квалификация и същевременно за съответствие с държавни изисквания. В нашето предложение се въвежда ясен, обективен и единствен необходим критерий.

Друг сериозен проблем на алтернативата на нашето предложение е, че то формулира изискванията като кумулативни, с което създава неяснота какво ще се случи, ако е изпълнено едното, но не и другото условие. Това отваря врата за правен произвол и различно тълкуване от камарите и администрацията. В същото време текстът, който ние предлагаме, е кратък, приложим и разбираем както за професионалните организации, така и за засегнатите от него кандидати за правоспособност.

Нещо още по-важно, нашето предложение не е насочено срещу конкретна професионална група. То не цели да изключи строителните инженери или други специалисти по образование, а само онези случаи, в които обучението реално не отговаря на държавния стандарт за професията. Това е ключово, защото елиминира риска от дискриминация и защитава достъпа до професията на тези, които отговарят на критериите.

Нашето предложение гарантира спазване на държавните стандарти, без да създава нови административни тежести и неясноти. Затова се надявам в залата то да бъде подкрепено.

В тази връзка, госпожо Председател, моля за разделно гласуване в § 26 на точки 2 и 3. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, госпожо Петрова.

Само да уточним – § 26 по предложението на Комисията, който става параграф 26?!

КОНСТАНТИНА ПЕТРОВА: Финалният параграф.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Финалният параграф, разделно гласуване. Добре, благодаря Ви.

Има ли реплики към изказването на госпожа Петрова? Не виждам.

Има ли други народни представители, които искат да вземат отношение за Проекта на закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията?

Заповядайте.

МЛАДЕН ШИШКОВ (ГЕРБ-СДС): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми колеги, под формата на процедура или изказване, няма значение, аз бих искал да направя една редакционна поправка. Именно в § 25 думите „31 януари 2026 г.“ да се четат – декември, извинявам се – „31 декември 2028 г.“ Тоест заменяме 26-а с 28-а година, това е предложението.

Съвсем накратко мога да се мотивирам. Колегата Стоянов преди малко обясни, че темпът, с който се приемат общите устройствени планове, за съжаление, не е задоволителен. Причините са много. Няма смисъл отново да ги повтаряме сега. Най-вероятно ще се наложи още веднъж да се удължават. Затова, за да елиминираме поне едното удължаване, нека да дадем сега още малко време за работа на местните администрации.

Освен всичко останало, ако забелязвате, този законопроект е внесен декември месец миналата година, което означава, че оттогава са изтекли девет месеца и на практика тази година, с която давахме възможност кметовете да работят, е изтекла вече практически. Така че в тази връзка е и нашето предложение – да удължим срока с още две години и да бъде до края на 2028 г. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Шишков.

Ще Ви помоля обаче да ми дадете предложението написано, за да не стане грешка след това при гласуването. Да, благодаря.

Има ли реплики към изказването на господин Шишков? Не виждам.

Има ли други народни представители, които желаят да вземат отношение по Законопроекта?

Заповядайте, господин Владимиров.

ВЛАДИМИР ГЕОРГИЕВ (БСП – Обединена левица): Благодаря Ви, госпожо Председателстващ.

Уважаеми колеги! Аз ще подкрепя и предложението на колегата Шишков, и на председателя на Комисията по регионалното развитие. Искам само да кажа няколко думи относно точно този § 25, с цялото си разбиране, че в действителност, уважаеми колеги, доста време се загуби от общините, въпреки че държавата се беше погрижила и сега продължава да заделя средства, като ги подпомага за изработването на общи устройствени планове. Да, съгласен съм с част от колегите, че на много места липса капацитет. Също така трябва да имаме предвид, че доста от кметовете, от общините им, не разбираха чак толкова много какво означават тези общи устройствени планове. Ето сега, когато тръгна да ги притиска времето, сега, когато вече почнаха да изтичат сроковете, те се сетиха и отново се стимулираха, но тук е много важно от залата да кажем, че това може би ще бъде и последният срок. Не може непрекъснато да удължаваме. Но, уважаеми колеги, трябва да имаме предвид, че и през тези години на пандемия, през тези години, когато имаше и политическа нестабилност, доста от общините имаха затруднения с инвестиционните намерения. И сега частни инвестиции, частни хора, физически лица, тръгват да правят такива, включително и промяна на предназначение на земите от земеделска в урбанизирана, което подпомага инвестиционния климат, а и като цяло климата в една община. Хубаво е да кажем, че когато удължим този срок, уважаеми колеги, тук от залата ние ще дадем възможност в общините да влязат свежи средства при тях, защото те ще приберат едни такси от преотреждането на земята от земеделска в урбанизирана територия. Ние ще дадем възможност тези земи, когато станат урбанизирана територия, да влизат повече данъци в самите общини. Така че аз съм убеден, че ако всички ние заедно подкрепим тези промени в ЗУТ, а тук е мястото да благодаря и на председателя на Комисията господин Нанков, и на всички колеги в Комисията, защото според мен с едно разбиране се направиха и останалите промени, включително които се изработиха от работна група. Тук огромни заслуги има и господин Шишков, и останалите колеги, защото се вкара цял пакет от промени в Закона за устройство на територията. Та, подкрепяйки този законопроект, ние ще подкрепим като цяло и местната власт, и развитието на регионите, така че нашата парламентарна група ще подкрепи всички тези промени.

Ще помоля и това, което се предложи от преждеговорящия, и от мен като срок, да го подкрепим, защото в действителност загубихме едни десет месеца в обсъждания, вотове на недоверие, а трябваше тези промени в ЗУТ да ги гласуваме много по-рано. Така че нашата група ще подкрепи. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Георгиев.

Има ли реплики към изказването на господин Георгиев? Не виждам.

Има ли други народни представители, които искат да се изкажат по Законопроекта? Не виждам.

Закривам разискванията.

Уважаеми колеги, пристъпваме към второто гласуване на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията.

Подлагам на гласуване наименованието на Закона по вносител; предложението на Комисията за създаване на нов § 1; предложението на Комисията за създаване на нов § 2; предложението на Комисията за създаване на нов § 3; предложението на Комисията за създаване на нов § 4; предложението на Комисията за създаване на нов § 5; предложението на Комисията за създаване на нов § 6; предложението на Комисията за създаване на § 7; предложението на Комисията за създаване на нов § 8; предложението на Комисията за създаване на § 9; предложението на Комисията за създаване на § 10; § 1 по вносител, който става § 11 в редакция на Комисията; предложението на Комисията за създаване на § 12; § 2 по вносител, който става § 13; предложението на Комисията за създаване на § 14; предложението на Комисията за създаване на § 15; предложението на Комисията за създаване на § 16; предложението на Комисията за създаване на § 17; предложението на Комисията за създаване на § 18; предложението на Комисията за създаване на § 19; предложението на Комисията за създаване на § 20; предложението на Комисията за създаване на § 21; предложението на Комисията за създаване на § 22; предложението на Комисията за създаване на § 23; и § 3 по вносител, който става § 24.

Гласували 180 народни представители: за 111, против 19, въздържали се 50.

Изброените параграфи са приети.

Подлагам на гласуване § 4 по вносител, който Комисията предлага да бъде отхвърлен.

Гласували 170 народни представители: за 33, против 82, въздържали се 55.

Параграф 4 е отхвърлен.

Подлагам на гласуване § 5 по вносител, предложен за отхвърляне, тъй като е отразен на систематичното му място в § 27.

Гласували 179 народни представители: за 31, против 111, въздържали се 37.

Параграф 5 е отхвърлен.

Подлагам на гласуване... (Реплика от народния представител Божидар Божанов: „Процедура.“)

Намираме се в момента на режим на гласуване, така че не мога да допусна каквато и да било процедура, господин Божанов. (Реплика от народния представител Божидар Божанов.)

Това трябваше да го направите, както направиха колегите от ВЪЗПРАЗДАНЕ, в рамките на дискусиата. (Силен шум и реплики.)

БОЖИДАР БОЖАНОВ (ПП-ДБ): Благодаря. Разделно гласуване на § 6 по вносител, който става § 26. Благодаря. (Реплика от ВЪЗПРАЗДАНЕ: „А кой ти дава

думата на теб?“)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Първо, не съм Ви дала думата. Второ, едновременно залата ми реагира, и Вие направихте предложение, което аз не чух. Моля да ми го представите в писмен вид какво точно разделно гласуване искате. (Шум и реплики.)

БОЖИДАР БОЖАНОВ (ПП-ДБ, встрани от микрофоните): § 26 разделно. (Шум и реплики.)

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА (ГЕРБ-СДС, от място): По време на гласуване не може да правите предложение. (Шум и реплики.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Господин Божанов, предложение за разделно гласуване направи колегата Петрова от ВЪЗРАЖДАНЕ. Ако бяхте присъствали по време на разискванията на Законопроекта, щяхте да знаете какво е тяхното предложение. (Шум и реплики от ПП-ДБ.) Пак казвам, поради реакцията на залата не чух какво предложихте Вие. (Шум и реплики от ПП ДБ.)

Уважаеми колеги, поставям на гласуване наименованието на подразделението „Преходни и заключителни разпоредби“ по вносител.

Гласували 186 народни представители: за 113, против 19, въздържат се 54.

Предложението за наименованието е прието.

По предложението на Комисията за § 25 беше направено редакционно предложение от народния представител господин Шишков – в § 25 в редакцията на Комисията думите „31 декември 2026 г.“ да се заменят с „31 декември 2028 г.“.

Гласували 185 народни представители: за 114, против 22, въздържали се 49.

Редакционното предложение е прието.

Подлагам на гласуване...

КОСТА СТОЯНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Различен вот!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Заповядайте за различен вот, господин Стоянов, но Вие участвахте в дискусиата, така че на основание на Правилника не мога да допусна Вашето изказване като различен вот.

КОСТА СТОЯНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Процедура по начина на водене, госпожо Председател. (Шум и реплики от ГЕРБ-СДС.)

Тъй като беше направено предложение в залата...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Не съм Ви дала думата...

КОСТА СТОЯНОВ: Тъй като беше направено предложение в залата...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Не съм Ви дала думата, господин Стоянов. Вие поискахте различен вот. Аз Ви обясних, че не мога да допусна различния вот, така че ще помоля да си седнете на мястото. Благодаря за разбирането.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): По начина на водене!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: В момента се намираме, колеги, в режим на гласуване и всички сте наясно, че в режима на гласуване подобни процедури не са допустими.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Не сме в режим на гласуване! Стига сте нарушавали Правилника!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Много моля, само тонът – малко по-уважително.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Процедура по начина на водене! Процедура по начина на водене!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Заповядайте с процедура по начина на водене.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): А бе, Вие къде си мислите, че се намирате? (Силен шум и реплики от ГЕРБ-СДС.)

ЛЪЧЕЗАР ИВАНОВ (ГЕРБ-СДС, от място): Не така, бе!

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: Къде си мислите, че се намирате? Позволявате си да говорите с назидателен тон на народни представители. Нарушавате Правилника и то не е за първи път – това при Вас е тенденция. Ако искате да се доказвате на Вашите господари от ГЕРБ и ДПС, не го правете от това място – слезте и се изказвайте тук. Защото всичко това, което ние казваме, е в рамките на Правилника, който Вие очевидно не познавате и който Вие системно нарушавате. Така че престанете да го правите, защото с Вашето поведение уронвате престижа на Народното събрание. (Народният представител Коста Стоянов се качва на трибуната. Силен шум и реплики.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Вие по какъв въпрос, господин Стоянов? (Смях.)

КОСТА СТОЯНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, встрани от микрофоните.) По начина на водене.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Заповядайте по процедура по начина на водене.

КОСТА СТОЯНОВ: Госпожо Председател, процедура по начина на водене, тъй като беше направено предложение в залата, което въобще не кореспондира с доклада, който беше приет на комисия и поради тази причина искам да кажа, че ние не подкрепихме промените в § 25, въпреки че сме за удължаване сроковете за процедиране на общите устройствени планове, те не бяха поставени на систематичното място, където трябваше да бъдат поставени – в § 4, по който аз не съм се изказвал.

Параграф 4 касае само срока за удължаване процедирането на общите устройствени планове. А сега това, което прие залата, е, че се удължава процедирането на общите устройствени планове, но там, където не са процедирани те и където не са одобрени, ще може да се одобряват подробни устройствени планове за териториите, за които няма общи устройствени планове. С това ние не сме съгласни, защото кметовете могат да си правят каквото си искат и поради тази причина ние не подкрепихме текста на § 25, защото мястото му беше в § 4, а беше направено предложение в залата за промяна на срока.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): По начина на водене.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Заповядайте, господин Петров, по начина на водене.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, госпожо Председател.

Една процедура по начина на водене, провокирана от това, което посочихте Вие, че народният представител Коста Стоянов няма право да изказва вот, различен от формираното мнозинство, тъй като се бил изказвал.

Първо, да Ви кажа, че на второ гласуване народните представители се изказват по определени параграфи и само когато е минало гласуване по определените параграфи, по които те са се изказвали, само тогава се счита, че те са участвали в дискусиата. Но за съжаление, в този парламент се формира една порочна практика, госпожо Председател, целият доклад да се изчита наведнъж, дискусиата да се открива по целия доклад и след това да се прави и едно общо гласуване с изчитане на множество параграфи, което Вие, за съжаление, и последвахте. Именно оттам, госпожо Председател, Вие се заблудихте, че народният представител Коста Стоянов няма право да формира вот, различен от този на множеството по отношение на проведено гласуване, което не е така. И затова да Ви кажа как беше в предходните четири Народни събрания, в които аз съм участвал.

Докладът първо се чете на части – пет или десет параграфа, изказвания само по тези параграфи и само тези параграфи се подлагат на гласуване и тогава много добре председателстващият заседанието може да види кой народен председател се е изказал и съответно дали да му даде процедура по вот, различен от формираното мнозинството. Именно оттам, Вие се обърквате, но все пак оставям на народния председател Коста Стоянов да прецени дали има право на такъв вот, защото и Вие не можете да ми кажете в момента той по кои параграфи се е изказал, въпреки че Вие водите от началото на тази точка. Затова, като първа сред равни, просто бъдете по-снизходителна към народните представители. Благодаря Ви. (Частични ръкопляскания от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Петров.

Колеги, има ли други желаещи по процедури по начина на водене, или мога да продължа с гласуването?

Подлагам на гласуване предложението на Комисията за създаване на § 25 заедно с редакционното предложение на господин Шишков, което приехме преди малко.

Гласували 184 народни представители: за 111, против 23, въздържали се 50.

Предложението е прието.

По § 6 по вносител има предложение на народните представители Константина Петрова, Искра Михайлова и Коста Стоянов, което не е подкрепено от Комисията.

Гласували 184 народни представители: за 33, против 93, въздържали се 58.

Предложението не е прието.

По § 6 по вносител, който става § 26, беше направено предложение от народния представител Петрова за разделно гласуване на точки 1 и 2.

Поставям на гласуване § 6 по вносител...

КОСТА СТОЯНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Втора и трета.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Добре.

Поставям на гласуване § 6 по вносител, който става § 26, точка 1.

Гласували 186 народни представители: за 165, против 20, въздържал се 1.

Предложението е прието.

Поставям на гласуване § 6 по вносител, който става § 26, точка 2.

Гласували 186 народни представители: за 136, против 19, въздържали се 31.

Предложението е прието.

Подлагам на гласуване § 6 по вносител, който става § 26, точка 3.

Гласували 185 народни представители: за 120, против 20, въздържали се 45.

Предложението е прието.

Поставям на гласуване § 6 по вносител, който става § 26, точки 3 и 4.

Гласували 184 народни представители: за 162, против 21, въздържал се 1.

Предложението е прието.

Подлагам на гласуване предложението на Комисията за създаване на § 27.

Гласували 182 народни представители: за 112, против 20, въздържали се 50.

Предложението е прието, а с това приехме и Закона за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията.

ХРИСТО ГАДЖЕВ (ГЕРБ-СДС, от място): Процедура!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Господин Гаджев, заповядайте за процедура.

ХРИСТО ГАДЖЕВ (ГЕРБ-СДС): Уважаема госпожо Председател, дами и господа народни представители! Ще направя една позитивна процедура, а именно за удължаване на днешното пленарно заседание до приключването на фиксираните точки от днешния дневен ред, а именно точка 9 – Проект на решение за преименуване на специализираното частно висше училище, която е точка 14 в програмата и девета за днес фиксирана.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Гаджев.

Обратно процедурно предложение – заповядайте, господин Петров.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Правя обратно процедурно предложение – да не бъде удължаван дневният ред, конкретно заради трите законопроекта, които са свързани с начина на избиране на ръководителите на службите за сигурност, където се цели да се отнемат правомощията на президента в тази насока и вече тези ръководители да се избират от Народното събрание, което не може да събере и кворум. И затова вече втори пореден ден се правят три поредни процедури – една от „Има Такъв Народ“, една от БСП и една от ГЕРБ, в началото на пленарното заседание, за да се изчерпи и да не може след това вече да бъде съборен кворумът, въпреки че управляващото мнозинство няма, видно от всички гласувания до момента – и вчера, и днес, няма 121 народни представители.

Тези три законопроекта бяха разпределени в нарушение на Правилника от страна на председателя на Народното събрание на нересорната комисия, която следваше да бъде Комисията за контрол над службите за сигурност, която е и председателствана от ВЪЗРАЖДАНЕ. Там имаме паритетен принцип – всяка парламентарна група има по двама членове и не може да излезе положителен доклад, защото управляващите партии са четири, опозиционните са пет, поради което няма как тук председателят на Комисията впоследствие да изчете доклад, че Комисията предлага на Народното събрание, разбирайте, да приеме този законопроект. Напротив, докладът щеше да бъде, че Комисията предлага на Народното събрание да не приеме на първо гласуване тези три законопроекта. И поради това, и в нарушение на Правилника, бяха разпределени тези три законопроекта на Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред, на която съм член.

Ние от ВЪЗРАЖДАНЕ, разбира се, в законоустановения срок по Правилника, внесохме възражение до председателя на Народното събрание. Той, разбира се, ни отговори с едни абсолютно нелогични и несъстоятелни мотиви, но по Правилник нямаме какво друго да направим, освен да Ви призова с едно обратно предложение да не подкрепяте това удължаване на работното време, защото тези законопроекти не би трябвало да бъдат гледани в пленарната зала, преди да минат през съответната ресорна комисия, която, за съжаление, бива саботирана от управляващото мнозинство и не може да провежда своите заседания.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Петров.

Уважаеми колеги, подлагам на гласуване процедурното предложение на господин Гаджев за удължаване на днешното пленарно заседание до приключване на точка 14 от седмичната ни програма и точка 9 – фиксирана за четвъртък, а именно: „Проект на решение за преименуване на специализирано частно висше училище с наименование „Висше училище по сигурност и икономика“...“ и така натам, както сме приели в началото.

Моля, режим на гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Моля, покажете резултата.

Гласували 183 народни представители: за 111, против 65, въздържали се 7.

Предложението е прието.

Госпожо Комитова, процедура ли? (Реплика от народния представител Виолета Комитова.)

Не Ви разбрах, отрицателен вот ли? (Реплика от народния представител Виолета Комитова. Шум и реплики.)

Аз не разбирам, добре. (Шум.)

Преминаваме към следващата точка:

ВТОРО ГЛАСУВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ГРАЖДАНСКОТО ВЪЗДУХОПЛАВАНЕ.

Общ законопроект, изготвен от Комисията по транспорт и съобщения, въз основа на приетите на първо гласуване на 12 юни 2025 г. законопроекти с вносител: Министерският съвет – 13 януари 2025 г.; и Министерският съвет – 10 април 2025 г.

Доклад от Комисията – господин Добрев, заповядайте.

ДОКЛАДЧИК КИРИЛ ДОБРЕВ: Представям на Вашето внимание: „Доклад относно Общ законопроект за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване,

№ 51-553-19-15/25 юни 2025 г., изготвен на основание чл. 77, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание от приетите на първо гласуване на 12 юни 2025 г. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-502-01-2, внесен от Министерския съвет на 13 януари 2025 г., и Законопроект за допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, № 51-502-01-12, внесен от Министерския съвет на 10 април 2025 г. – второ гласуване.

„Закон за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на Закона.

По § 1 има предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 1:

„§ 1. В чл. 2 се правят следните допълнения:

„1. В ал. 2 след думите „може да се“ се добавя „забранява или“.

2. Създават се ал. 3 и 4:

„(3) Алинея 2 не се прилага за управляемите структури въздушно пространство за временно отделени зони, резервирани зони, ограничени зони, опасни зони и адхок опасни зони на тактическо ниво.

(4) Условието и редът за определяне на управляемите структури въздушно пространство за зоните по ал. 3 се определят с наредбата по чл. 2а, ал. 2.“

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 2:

„§ 2. В чл. 2а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „министъра на транспорта и съобщенията“.

2. В ал. 2 думите „Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „Министърът на транспорта и съобщенията“, а след думата „определя“ се добавя „с наредба условията и“.

3. В ал. 3 думите „Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „Министърът на транспорта и съобщенията“.

По § 3 има предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 3:

„§ 3. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

„1. В ал. 2 накрая се добавя „със заповед на министъра на транспорта и съобщенията“.

2. В ал. 3, изречение второ думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „министъра на транспорта и съобщенията“, думите „или чрез възлагане, когато за участие в конкурса за дадена линия се е явил само един кандидат“ се заличават, а в изречение трето думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „министъра на транспорта и съобщенията“.

3. Създава се ал. 4:

„(4) Когато за участие в конкурса по ал. 3 за дадена линия се е явил само един кандидат, назначаването се извършва при условията и по реда на наредбата по ал. 3.“

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 4:

„§ 4. В чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

„1. В ал. 1 думите „Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „Министърът на транспорта и съобщенията“.

2. В ал. 2 думите „Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „Министерството на транспорта и съобщенията“.

3. В ал. 3 думите „Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „Министърът на транспорта и съобщенията“.

4. В ал. 5 накрая се поставя запетая и се добавя „включително орган по чл. 16, параграф 12 от регламента“.

5. Създава се ал. 6:

„(6) Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ е компетентният орган по прилагането на Регламент (ЕС) 2023/2405 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 за осигуряване на еднакви условия на конкуренция за устойчив въздушен транспорт инициатива ReFuelEU – сектор „Авиация“ (ОВ, L/1 от 31 октомври 2023 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2023/2405“.

Предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 5:

„§ 5. В чл. 10а накрая се поставя запетая и се добавя „наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 300/2008“.

По § 5 има предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 5, който става § 6:

„§ 6. В чл. 16а се правят следните изменения:

„1. В текста преди т. 1 думите „Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „Министърът на транспорта и съобщенията“.

2. В т. 11 думите „определя с наредби изискванията относно тарифите за редовни и чартърни въздушни превози, както и“ се заменят с „определя с наредба“.

3. Точка 15 се отменя.“

По § 6 има предложение на народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 6, който става §7:

„§ 7. В чл. 16б се правят следните изменения и допълнения:

„1. В ал. 1:

а) в т. 3 след думите „на този закон“ се поставя запетая, а думите „и на подзаконовите нормативни актове“ се заменят с „подзаконовите нормативни актове и приложимите регламенти на Европейския съюз“;

б) в т. 3а думите „прилага и развива“ се заменят с „издава и прилага“;

в) точка 5 се изменя така:

„5. води и поддържа:

а) регистър на гражданските въздухоплавателни средства на Република България по чл. 20;

- б) електронна система за регистрация на операторите на безпилотни летателни системи по т. 18;
- в) регистър на въздушните превозвачи с валиден оперативен лиценз на въздушен превозвач на Общността;
- г) регистър на лицензните на организации за техническо обслужване и ремонт на авиационна техника;
- д) регистри на летищата по чл. 43, ал. 2;
- е) регистър за издадени лицензи за летищен оператор и оператор по наземно обслужване или самообслужване;
- ж) регистър на издадените свидетелства/разрешителни на авиационни оператори;
- з) регистър на лицата, на които е издадено удостоверение по чл. 119е;
- и) регистър на свидетелствата за правоспособност на лицата от авиационния персонал;“
- г) в т. 7 думите „ръководството на въздушното движение“ се заменят с „доставчика на аеронавигационно обслужване“;
- д) в т. 17 след думата „закон“ се добавя „и приложимото законодателство на Европейския съюз“;
- е) създава се т. 19:

„19. контролира прилагането на приемливите средства за съответствие и ръководните материали, издадени от Агенцията за авиационна безопасност на Европейския съюз (ААБЕС), и съгласувано с ААБЕС одобрява прилагането на алтернативни средства за съответствие.“

2. В ал. 3:

- а) в т. 4 след думата „данни“ се поставя запетая и се добавя „документи“;

б) създава се т. 8:

„8. да разпоредят вземане на проба за употреба на психоактивно вещество на лица, свързани с осигуряване на безопасността в гражданското въздухоплаване.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 7, който става

§ 8, като в т. 1 думите „ОВ, L 296/1, 12 ноември 2010 г.“ се заменят с „ОВ, L 295/35 от 12 ноември 2010 г.“

По § 8 има предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 8, който става § 9:

„§ 9. В глава първа „а“ се създава 16у:

„Чл. 16у. Летищните оператори и въздушните превозвачи и лицата по чл. 16к, ал. 1 т. 4 – 7, изпълняват мерки за киберсигурност, определени в Националната програма за сигурност на гражданското въздухоплаване по чл. 12, ал. 3, произтичащи от Регламент (ЕО) 300/2008 и актовете за неговото прилагане.“

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 9, който става § 10:

„§ 10. В глава първа „а“ се създава 16ф:

„Чл. 16ф. Операторът по наземно обслужване разработва, прилага и поддържа програма за сигурност, одобрена от главния директор на Главна дирекция

„Гражданска въздухоплавателна администрация.“

Предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 11:

„§ 11. В чл. 30, ал. 2 думите „Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „Министърът на транспорта и съобщенията“, а думата „(ИКАО)“ се заличава.“

По § 10 има предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 10, който става § 12:

„§ 12. В чл. 32 се правят следните изменения и допълнения:

- 1. В ал. 1 думите „Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „Министърът на транспорта и съобщенията“, а след думата „определя“ се добавя „с наредба“.

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Управлението, обслужването, осигуряването на въздухоплавателните средства и обслужването на пътниците се извършват от авиационен персонал с валидно свидетелство или атестация.“

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „министъра на транспорта и съобщенията“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 11, който става

§ 13.

По § 11 има предложение от народния представител Кирил Добрев, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 14:

„§ 14. Създава се чл. 37а:

„Чл. 37а. Забранява се по време на управлението, обслужването на въздухоплавателното средство и самолетообслужваща техника, обслужването на пътниците, както и при управлението на въздушното движение и аеронавигационното обслужване лицата, извършващи съответната дейност, да бъдат под въздействие на психоактивни вещества.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 12, който става

§ 15.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 13, но предлага да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място като нов § 14.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 14, който става

§ 16.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя за § 15, но предлага да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място като нов § 19.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 16, който става

§ 17.

По § 17 има предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 17, който става § 18:

„§ 18. Създава се чл. 62в:

„Чл. 62в. (1) Разпоредбата на чл. 62б не се прилага при експлоатацията на безпилотни въздухоплавателни средства за дейности, извършвани в обществен

интерес от държавни органи за охрана, отбрана, национална сигурност, противодействие на престъпността и опазване на обществения ред, осигуряване на пожарна безопасност и защита при пожари, бедствия и извънредни ситуации, както и за нуждите на спешната медицинска помощ.

(2) Министърът на транспорта и съобщенията, министърът на вътрешните работи, министърът на отбраната и министърът на здравеопазването, съгласувано с председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“, председателя на Държавна агенция „Разузнаване“, председателя на Държавна агенция „Технически операции“ и началника на Националната служба за охрана, определят с наредба условията и реда за координация на полети с държавни безпилотни въздухоплавателни средства за извършваните дейности по ал. 1.“

Предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде нов § 19:

„§ 19. Създава се нов чл. 63:

„Чл. 63. Забранява се създаването на смущаващи електромагнитни въздействия на средствата и системите, използвани в комуникацията, навигацията и обзора за гражданското въздухоплаване, както и неправомерното излъчване в радиочестотните ленти за гражданско въздухоплаване.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 18, който става § 20.

По § 19 има предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 19, който става § 21:

„§ 21. В чл. 120, ал. 4 се правят следните допълнения:

1. В т. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „за регистрация и годишна проверка за съответствие на летища“.

2. В т. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „както и за вписване, продължаване на валидност или подновяване на квалификационния клас към свидетелства за правоспособност“.

3. Създава се т. 23а:

„23а. назначаване на 24-битов идентификационен код на транспондер, работещ в режим S-mode“.

4. В т. 24 накрая се добавя „и за издаване на специално разрешение за извършване на полет за летателни апарати без съответствие със сертификат за тип“.

5. Създава се т. 33:

„33. издаване на единен сертификат за оператор на съоръжения за обслужване на пътници за летищата, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) 2018/1139, както и за годишна проверка за съответствие с изискванията, при които е издаден сертификатът.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 20, който става § 22.

По § 21 има предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 21, който става § 23:

„§ 23. В чл. 139, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 1 думите „службата за търсене и спасяване“ се заменят с „координационния център по чл. 141, ал. 4“.

2. В т. 3 думите „Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „Министерството на транспорта и съобщенията“.

По § 22 има предложение от народния представител Кирил Добрев, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 22, който става § 24:

„§ 24. В чл. 141 се правят следните изменения:

1. В ал. 2:

а) в текста преди т. 1 думата „провеждат“ се заменя с „участват в“;

б) в т. 1 думите „в района“ се заменят с „на територията“;

в) в т. 2 думата „летището“ се заменя с „летищата за обществено ползване“;

г) в т. 3 думите „радиус 5 км от контролната точка на летището“ се заменят с „територията по т. 1 и района по т. 2“.

2. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Търсенето и спасяването, както и аварийно-спасителните дейности се ръководят от:

1. летищния аварийен ситуационен център на летището, когато са на територията на летището;

2. летищния аварийен ситуационен център на летище за обществено ползване, когато са извън територията на летището, но до 5 км от контролната точка на същото летище, съгласувано с координационния център за търсене и спасяване при авиационни произшествия към Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация.“

3. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Търсенето и спасяването, както и аварийно-спасителните дейности извън територията по ал. 2, т. 1 и района по ал. 2, т. 2 се ръководят от координационния център за търсене и спасяване при авиационни произшествия към Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ до пристигане на ръководител на операцията на място, определен в съответствие с Националния план за търсене и спасяване при авиационни произшествия.“

4. В ал. 6 думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „министъра на транспорта и съобщенията“.

5. В ал. 7 думите „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят с „министъра на транспорта и съобщенията“.

6. Алинея 8 се отменя.“

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 23, който става § 25.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 24, който става § 26, като в т. 2, относно ал. 4, числото „2000“ се заменя с „3000“.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 25, който става § 27:

„§ 27. В чл. 144 се създават т. 18 и 19:

„18. извърши нарушение на чл. 63.

19. предава неверни или заблуждаващи съобщения и сигнали за помощ, в резултат на което са активирани ресурси на участниците в системата за търсене и спасяване при авиационни произшествия.“

По § 26 има предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от ПОДНС.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 26, който става § 28:

„§ 28. В чл. 147 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „приложението му“ се поставя запетая и се добавя „както и на Регламент (ЕС) 2018/1139 и на делегираните регламенти и регламентите за изпълнението му“.
2. В ал. 2 след думата „закон“ се поставя запетая и се добавя „и на издадените въз основа на него нормативни актове, както и на Регламент (ЕС) 2018/1139 и на делегираните регламенти и регламентите за изпълнението му“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за § 27, който става § 29.

„Допълнителна разпоредба“.

Комисията подкрепя текста на вносителя за наименованието на подразделението.

По § 28 има предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 28, който става § 30:

„§ 30. В останалите текстове на закона думите „министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията“, „министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ и „Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията“ се заменят съответно с „министърът на транспорта и съобщенията“, „министъра на транспорта и съобщенията“ и „Министерството на транспорта и съобщенията“.

„Заклучителна разпоредба“.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на наименованието на подразделението: „Заклучителни разпоредби“.

По § 29 има предложение от народния представител Илиян Йончев, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя и предлага следната редакция на § 29, който става § 31:

„§ 31. В Наказателния кодекс (обн., ДВ, бр. ...) в чл. 114е се създава ал. 2а:

„(2а) С наказанието по ал. 1 се наказва и онзи, който експлоатира безпилотно въздухоплавателно средство в нарушение на установения за това ред, и с това застраши безопасността на въздухоплавателно средство в полет.“

Предложение от народния представител Танер Тюркоглу, направено по реда на чл. 79, ал. 7, т. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Комисията подкрепя предложението.

Комисията предлага да се създаде § 32:

„§ 32. Параграф 31 влиза в сила от 31 януари 2026 г.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Браво, господин Добрев! (Оживление.)

ДОКЛАДЧИК КИРИЛ ДОБРЕВ: Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Много изразително го прочетохте.

ДОКЛАДЧИК КИРИЛ ДОБРЕВ: Моля да гласуваме...

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Кажете какво.

ДОКЛАДЧИК КИРИЛ ДОБРЕВ: Забравих да пуснем зам.-министъра в залата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Нека видим дали има изказвания.

ДОКЛАДЧИК КИРИЛ ДОБРЕВ: Хайде, ще го пуснем след изказванията. Благодаря за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Изказвания има ли?

Заповядайте!

НИКОЛА ДИМИТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, господин Председател.

Аз ще взема отношение по няколко параграфа. Разбира се, пред пълна зала. И аз даже не мисля, че е редно да пускаме зам.-министъра, защото то няма смисъл.

Аз се съмнявам да има повече от две изказвания по Законопроекта, така че нека да видим – не съм Нострадамус все пак.

Първо, ще се изкажа по § 4, т. 3, именно за Регламент ЕС 2023/2405. Когато гледахме Законопроекта на първо четене в Комисията по транспорт и съобщения, аз зададох въпрос към представителите на Министерството на транспорта, дали след като бъдат приети законовите промени, ще има и промяна в цената на самолетните билети. Тогава, разбира се, представителите на Транспортното министерство казаха – не, няма да има подобно нещо. Даже се изсмяха по един начин, който е срамно за тях, защото сега ще обясня и защо ще има промяна в самолетните билети.

И тук проблемът е, че може би представителите на Транспортното министерство не са чели Законопроекта, който внасят, или поне не са вникнали в неговата идея, и по този начин демонстрират и незнанието си, тъй като всеки един, който желае да прочете Законопроекта, ще разбере какво имам предвид. Имам предвид, че според този регламент, който се вкарва в българското законодателство, всички изпълняващи полети от България и за България ще бъдат длъжни да зареждат горива с биодобавки. Какво ще рече това? Че те ще зареждат скъпоструващо гориво. Които не знаят, към момента фирмите, които изпълняват полети в България, зареждат резервоарите си догоре, защото цената на горивото в България е по-ниска от тази на други летища, защото ползват това да не зареждат гориво с биодобавки. Това, разбира се, го премахваме в момента. Фирмите ще бъдат длъжни да зареждат скъпо гориво с биодобавки и ако не го правят, ще им бъдат налагани санкции в размер на три пъти по-висока разлика от това, което са спестили като цена на горивото.

И сега тук е моментът да кажем, че ако примерно на една транспортна фирма държавата ѝ каже, че няма да зарежда с обикновен дизел, а ще трябва да използва скъп дизел, тя откъде ще вземе разликата в цената? Разбира се, ще я вземе от цената на билета. Същото ще направят и самолетните компании, които няма да посадят картофи около пистата, които да изкарат от тях и когато ги продадат, да покрият разликата в горивото. Тази разлика ще бъде платена от всички ползватели на този вид транспорт.

Следващото ми изказване е за § 6, който става § 7, т. 5, буква „д“. Тук нас този текст ни притеснява, аз ще го зачета и на залата. „Ръководството на въздушното движение“ се заменя с „Доставчика на аеронавигационно обслужване“. И тук ние имаме притеснение, че започва един процес, който може би цели да махне „Ръководството на въздушното движение“ като държавен орган, да дадем на частни компании ли да го правят това нещо. Ние не виждаме логика в това предложение, затова и ще искаме, господин Председател, ще дадем лист, на който ще има написани нашите различни гласувания, защото ние това няма да го подкрепим.

Следващият параграф, за който искам да спомена, е § 10, в който ние казваме, че министърът няма да определя със заповед, а ще създаде наредба. Към момента обаче аз не знам тази наредба дали е готова и честно казано очаквах вносителите да са предвидили и срок, в който министърът да издаде тази наредба, тъй като тя няма да стане с едно щракане на пръсти. Но такъв срок липсва в Законопроекта и може би трябваше да бъде създаден един допълнителен параграф и накрая да кажем, че примерно след три месеца или от първи януари ще влезе в сила, за да може всичко да си върви както трябва и да няма

законодателни разминавания, тъй като е ясно, че летищата няма да спрат дейността с или без тази наредба и никой не иска това.

И последно изказване – за нов § 14. Този параграф е за тестовете за наркотици. Разбира се, ние подкрепяме това да се правят тестове за наркотици, но тук е редно да споменем колко проблеми създават тестовете за наркотици, които се ползват в България към момента.

Има стотици шофьори, които остават без автомобили, без шофьорски книжки за доста дълъг период от времето. Защото обжалването на такъв тест отнема месеци и ако държавата наистина иска да пътуваме безопасно, да се правят тези тестове, то трябва да работи повече в изграждането на нови лаборатории, за да може наистина да се обжалват тези тестове, когато на субекта, който е тестван – каже, че не е употребил наркотици, да се вземе кръвна проба, неговото име да се изчисти и да може да си запази работата, тъй като тук, в случая, ако започнат тестове, то много хора могат по летищата да останат и без работа за срок от 7 – 8 месеца, а репутационните щети за тях ще бъдат огромни – за тях и за семействата им. И въпросът е кой ще плаща накрая тази цена – дали ще са летищните оператори, дали ще е държавата, разбира се, според нас, най-вероятно това ще бъде държавата.

Иначе за останалите параграфи без § 11, ние ще ги подкрепим, разбира се.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Димитров.

Реплики към изказването на господин Димитров? Не виждам.

Други желаещи за изказване?

Заповядайте.

ЕМИЛ ЯНКОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, господин Председател.

Дами и господа народни представители, аз ще се постарая да бъда кратък. Искам първо да подкрепя господин Димитров – това, което каза за § 4 относно цената на билетите, която със сигурност ще бъде различна.

Елементарна икономическа логика сочи, че за всяко едно повишаване на суровините за дадена услуга, накрая плаща крайният клиент. Няма нищо странно в това. За съжаление, хората накрая ще платят цената за поредната дяволия, която се опитва Министерският съвет в лицето на Министерството на транспорта да прокара.

Това, на което искам аз да обърна внимание, е § 11, който става 13, чл. 34, ал. 3. Тук ще зачета част от новото предложение: „С разрешение на министъра на транспорта и съобщенията се допускат до работа в гражданското въздухоплаване и пилоти, които притежават свидетелство за летателна правоспособност, издадено от трета държава, съгласно изискването на Приложение № 1 към Конвенцията по международно гражданско въздухоплаване за срок, не по-дълго от една година.“

И сега слушайте внимателно, тук е новото, което се добавя: „Министърът на транспорта и съобщенията може да удължи този срок еднократно, единствено за най-много една година, ако през срока на валидност пилотът е подал заявление за свидетелство за летателна правоспособност съгласно Приложение № 1.“ Това означава, че ние отново отваряме поредната вратичка за чужди пилоти. В разговорите си с български пилоти те изразиха притеснение, че отново работни места ще бъдат заемани от чужденци, които трайно ще се наместят на трудовия пазар в България. На тези външни пилоти им се дава възможност, подавайки заявление, с което тяхното свидетелство да бъде уеднаквено с изискванията на Европейския съюз, означава, че тези хора постоянно ще могат да работят вместо нашите пилоти.

И тук идва ролята на държавата, която е неизпълнена, както и на Министерството на транспорта и съобщенията. Не става въпрос само за Гроздан Караджов, който в момента е министър, а и за предходни дългогодишни управления, защото не е инвестирано и не е мислено за развитието и обучението на кадри в тази сфера. Когато не поддържаш собствени кадри, ще трябва да внасяш отвън – нещо, което ние от ВЪЗРАЖДАНЕ категорично не приемаме и няма как да подкрепим.

Затова и господин Димитров преди малко каза, че ние ще гласуваме „против“ този параграф, защото нямаме намерение да допускаме граждани на трети страни да вземат нашите работни места.

Също така не трябва да забравяме, че влизайки, граждани на трети страни с по-ниско заплащане, по този начин удрят и цената на труда. По какъв начин Вие смятате, че ще вдигнем стандарта в страната – с намаляване на заплатите?! И после говорим за еврозона и разни подобни небивалици! Няма в никакъв случай стандартът да бъде повишен с вноса на работници. Не може държавата да се държи като едно ООД, да гледа само бизнес интересите и да не се гледат националните интереси, да не се гледат интересите на работниците. Не може да няма синдикати, които да защитават адекватно българския работник и да му гарантират една сигурност и стабилност на работното място, работната заплата и неговото бъдеще.

Така че категорично тук няма да подкрепим. Има и що-годе добри неща, които ще подкрепим – въпреки всичко, все пак трябва по някакъв начин нещата да вървят в някаква посока.

Господин Председател, ако позволите – ще поискам разделно гласуване на § 4, т. 5; § 6, който става § 7, т. 5, буква „г“; § 11, който става § 13; § 12, който става § 15; § 14, който става § 16, и § 24, който става § 26, т. 3 и 4. Ето!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Да, господин Янков, благодаря Ви.

ЕМИЛ ЯНКОВ: И аз благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Разбрах, ще ги подложa на разделно гласуване. Благодаря Ви.

Реплики към изказването на господин Янков? Не виждам.

Други желаещи за изказване? Няма.

А, господин Добрев, заповядайте!

ДОКЛАДЧИК КИРИЛ ДОБРЕВ: Уважаеми господин Председател!

Уважаеми колеги! Освен всичко това, което казаха колегите от ВЪЗРАЖДАНЕ, искам да дам и една друга светлина на Закона и това е една от най-актуалните теми през последните месеци в Европа – така наречената стена срещу дрoнове. Няма да влизам в спор какви са дроновете – дали са руски, дали са украински, но е факт, че през последните години тези средства от хоби се превърнаха в неуловима заплаха за националната сигурност. Законопроектът, който обсъждаме днес, няма да постави такава стена, но ще ни подготви законодателно за нея. Обекти, като летища, АЕЦ, тецове и друга инфраструктура, свързана с националната сигурност, трябва да бъдат подготвени за подобен тип атаки.

Първо, този законопроект въвежда ясни правила за това къде е забранено да летят безпилотни въздухоплавателни средства и какво трябва да направим, ако навлязат в забранено въздушно пространство. Дава възможност на българските служби да ги спират, приземяват, когато нарушават правилата, а решилите да изпробват състоянието на нашите системи за национална сигурност да бъдат наказвани.

Второ, създаваме ред за координация между институциите – армия, полиция, гранична охрана, пожарна и спешна помощ, когато използват своите дрoнове за мисии в обществен интерес. Законът също така защитава радиочестотите, за да не може никой да не смущава сигналите за навигация и комуникация в авиацията. Това е важно не само за самолетите, но и за всяка бъдеща система за защита от дрoнове.

Трето, зaтягаме контрола и регистрацията на операторите на дрoнове и въвеждаме по-строги санкции при нарушения, включително промени в Наказателния кодекс.

Уважаеми колеги, с тези стъпки не купуваме техника, но създаваме необходимите правила и инструменти държавата да действа бързо и координирано. Без такава рамка не бихме могли да се включим в общоевропейските условия за по-добра защита на небето, затова БСП призовава да подкрепим този законопроект. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Добрев.

Реплики към изказването?

Заповядайте, господин Димитров, след Вас – господин Янков.

НИКОЛА ДИМИТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря Ви, господин Председател.

Господин Добрев, ние в по-голямата част на Законопроекта ще го защитим. Както казахме и на първо четене, особено за Законопроекта на Министерския съвет, който беше за дроновете. Да, разбира се, ние трябва да го подкрепим, защото наистина тези дроне могат да застрашат много човешки животи. Само че, съгласете с мен, за съжаление, ние допуснахме и грешка в този законопроект, тоест пропуснахме да поправим една грешка, а това е: какво правим с недобросъвестните хора, които освен че влизат с дроне, за да направят добри кадри на кацане или излитане на самолет, но има и подобни случаи, на които хора просто решават да светят с лазери по самолетите, и ние това го пропуснахме, за съжаление.

И Вие като председател на Транспортната комисия, може би е време да погледнем това, просто ние разбрахме за този пропуск много късно, и нямаше как да направим подобно предложение – не бяхме готови с това предложение. Но за в бъдеще, може би в Транспортната комисия трябва да обсъдим подобен вид текст, който да го вкараме в Закона, разбира се, че ще е много трудно да хванем подобен вид хора, но те трябва да знаят, че когато ги хванем, ще бъдат застрашени, защото, когато водихме разговори с действащи пилоти към момента, те казаха, че има много добри предложения, но сме пропуснали това за заслепяването. Има случаи, в които пилотите губят ориентация за над 10 секунди, което Вие разбирате, че този пилот управлява самолет със стотина души на него, а да не говорим и какво може да се случи, ако падне и в градска среда. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Господин Янков – втора реплика.

ЕМИЛ ЯНКОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, господин Председател.

Ако позволите, малко ще се отклоня от изказването на господин Добрев. Той е казал доста правилни неща, с които по принцип съм съгласен, но това, което пропуснах да кажа, е предложение, което достигна до нас като парламентарна група и като членове на Комисията по транспорта и съобщенията във връзка с изказване от парламентарната група на министъра на транспорта и съобщенията в един по-ранен етап. Хората, които работят в този сектор, предложиха евентуално да си вкараме пък министри – защо не пък и министър на транспорта, ако ще вкарваме пилоти? Защо пък да не си вкараме министри и най-вече министър на транспорта? Ще ни излезе по-евтино. Не трябва да ги обучаваме и най-вероятно, докато се научат да крадат, ще мине доста време, така че смятам, че идеята не е лоша и е добре да ѝ се обърне внимание и да помислим. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Трета реплика? Не виждам.

Господин Добрев, желаете ли?

ДОКЛАДЧИК КИРИЛ ДОБРЕВ: Уважаеми господин Председател! Уважаеми господин Димитров, господин Янков! Смятам, че в Комисията по транспорта и съобщенията работим доста добре, не изпадаме в крайности и точно тези пропуски, които имаме, се надявам, в най-кратки срокове да ги оформим като предложения и да ги вкараме като промени в Закона.

Що се отнася до това дали да си внасяме пилоти, работници, дали да си внасяме министри, понякога вносът на такива кадри може да ни излезе по-солено, отколкото да ползваме нашите. Но това, естествено, е в кръга на шегата и използвам възможността да направя едно предложение – по чл. 43, ал. 2 и да не обидим заместник-министъра на транспорта, който така и така дебатът мина без него, по Правилника за организацията и дейността на Народното събрание предлагам в пленарната зала да допуснем господин Ангел Забуртов – заместник-министър на транспорта и съобщенията, и госпожа Анелия Маринова – главен директор на Главна дирекция „Гражданско-въздухоплавателна администрация“, за да станат свидетели на гласуването на промените в Закона. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Добрев.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 161 народни представители: за 106, против 53, въздържали се 2.

Предложението е прието.

Моля да ги поканите в залата.

Други желаещи за изказване? Не виждам.

Закривам разискванията и преминаваме към гласуване.

Подлагам на гласуване наименованието на Закона по вносител; § 1 в редакция на Комисията; § 2 в редакция на Комисията и § 3 в редакция на Комисията.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 163 народни представители: за 134, против 9, въздържали се 20.

Предложението е прието.

Сега ще има разделно гласуване по предложение на народните представители Димитров и Янков от ВЪЗРАЖДАНЕ.

Подлагам на гласуване т. 5 от § 4.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 159 народни представители: за 104, против 30, въздържали се 25.

Предложението е прието.

Сега подлагам на гласуване § 4 в редакция на Комисията.

Гласували 159 народни представители: за 105, против 2, въздържали се 52.

Предложението е прието.

Подлагам на гласуване създаване на нов § 5 в редакция на Комисията и § 5, който става § 6 в редакция на Комисията.

Гласували 165 народни представители: за 134, против 2, въздържали се 29.

Предложението е прието.

Сега ще подложа на разделно гласуване буква „г“ в т. 5 в § 6, който става § 7.

Това е по предложение на народните представители Димитров и Янков от ВЪЗРАЖДАНЕ.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 157 народни представители: за 83, против 44, въздържали се 30.

Предложението е прието.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Прегласуване!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Прегласуване.

Гласували 159 народни представители: за 96, против 39, въздържали се 24.

Предложението е прието.

И сега подлагам на гласуване § 6, който става § 7 в редакция на Комисията; § 7, който става § 8 по вносител, заедно с редакция на Комисията; § 8, който става § 9 в редакция на Комисията; § 9, който става § 10 в редакция на Комисията; създаване на нов § 11 в редакция на Комисията; § 10, който става § 12 в редакция на Комисията, дотук.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 166 народни представители: за 106, против 2, въздържали се 58.

Предложението е прието.

Подлагам на гласуване § 11, който става § 13, по вносител.

Гласували 164 народни представители: за 105, против 30, въздържали се 29.

Предложението е прието.

Подлагам на гласуване създаването на нов § 14 в редакция на Комисията.

Гласували 162 народни представители: за 146, против няма, въздържали се 16.

Предложението е прието.

Подлагам на гласуване § 12, който става § 15, по вносител.

Гласували 165 народни представители: за 117, против 29, въздържали се 19.

Предложението е прието.

Подлагам на гласуване § 13 по вносител, който Комисията предлага да бъде отхвърлен.

Гласували 166 народни представители: за 114, против 29, въздържали се 23.

Предложението е прието.

Подлагам на гласуване § 14, който става § 16, по вносител.

Гласували 163 народни представители: за 117, против 29, въздържали се 17.

Предложението е прието.

Комисията подкрепя по принцип текста на вносителя за § 15, но предлага да бъде отхвърлен, тъй като е отразен на систематичното му място като нов § 19.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 128 народни представители: за 71, против 16, въздържали се 41.

Предложението е прието.

Подлагам на гласуване: § 16, който става § 17, по вносител; § 17, който става § 18 в редакция на Комисията; създаване на нов § 19 в редакция на Комисията; § 18, който става § 20 в редакция на Комисията; § § 19, който става § 21 в редакция на Комисията; § 20, който става § 22 по вносител; § 21, който става § 23 в редакция на Комисията; § 22, който става § 24 в редакция на Комисията; § 23, който става § 25 по вносител.

Гласували 166 народни представители: за 134, против 2, въздържали се 30.

Предложенията са приети.

От ВЪЗРАЖДАНЕ – колегите Димитров и Янков, желаят в § 24, който става § 26 и се подкрепя от Комисията, да гласуваме отделно т. 3 и 4.

Подлагам на гласуване т. 3 и 4 от § 24, който става § 26.

Гласували 164 народни представители: за 119, против 28, въздържали се 17.

Предложенията са приети.

Сега подлагам на гласуване: § 24, който става § 26, по вносител заедно с редакцията на Комисията; § 25, който става § 27 в редакция на Комисията; § 26, който става § 28 в редакция на Комисията; § 27, който става § 29 по вносител; наименованието на подразделението „Допълнителна разпоредба“ по вносител; § 28, който става § 30 в редакция на Комисията; наименованието на подразделението „Заклучителни разпоредби“ в редакция на Комисията; § 29, който става § 31 в редакция на Комисията; създаване на § 32 в редакция на Комисията.

Гласували 166 народни представители: за 105, против 1, въздържали се 60.

Предложенията са приети.

С това приехме и на второ гласуване Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване.

Уважаеми дами и господа народни представители, ще дам един час почивка. Има две комисии, които трябва да заседават. Ще започнем работа в 15,00 ч.

(След почивката.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Уважаеми колеги, продължаваме с:

ПЪРВО ГЛАСУВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС.

Давам думата на председателя на Комисията по конституционни и правни въпроси – заповядайте, госпожо Александрова, имате думата.

ДОКЛАДЧИК АННА АЛЕКСАНДРОВА: Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми колеги,

„ДОКЛАД

за първо гласуване относно Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 51-502-01-40, внесен от Министерския съвет на 4 август 2025 г.

На свое редовно заседание, проведено на 10 септември 2025 г., Комисията по конституционни и правни въпроси обсъди Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 51-502-01-40, внесен от Министерския съвет на 4 август 2025 г.

На заседанието присъстваха: от Министерството на правосъдието – госпожа Емилия Александрова – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“, госпожа Кристина Лазарова – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“, и госпожа Сашка Нешкова – главен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“; от Върховния касационен съд – съдия Лада Паунова – заместник на председателя и ръководител на наказателната колегия; от Прокуратурата на Република България – госпожа Снежана Торбова – прокурор в отдел „Нормативен анализ“ във Върховната касационна прокуратура, и госпожа Даниела Ангелова – прокурор в отдел „Нормативен анализ“ във Върховната касационна прокуратура, и от Министерството на труда и социалната политика – госпожа Тонислава Сотирова – началник-отдел „Политики за социално включване, децата и семейството“, и госпожа Виктория Тахова – изпълнителен директор на Агенцията за качеството на социалните услуги.

Законопроектът беше представен от министъра на правосъдието, който отбеляза, че с предложението за увеличаването на специалния максимум на наказанията, предвидени за престъпленията по чл. 137 и 138 от Наказателния кодекс, ще се позволи по-широка дискреция на съда при индивидуализация на наказанието, което следва да се наложи на престъпния деец.

Въвежда се наказателноправна закрила и увеличаване на административните глоби при нарушаване на стандарти за предоставяне на социални услуги или интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа и социални услуги за осигуряване на подслон и асистентска подкрепа без лиценз, който се изисква по закон, след като деецът е бил наказан по административен ред за такова деяние. Предлага се престъплението да е по-тежко наказуемо, в случай че е извършено от две или повече лица, сговорили се предварително; чрез използване на документ с невярно съдържание, неистински или преправен документ; с цел имотна облага; от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група, или представлява опасен рецидив.

Предвижда се наказателна отговорност и за онзи, който съзнателно допусне подчинено нему лице или лице, изпълняващо работа за юридическото лице, което той управлява или представлява, да извърши злепоставяне по раздел III от глава II от Особената част на НК.

С промени в Закона за социалните услуги сериозно се завишават глобите и имуществените санкции при предоставяне на социални услуги без лиценз, като могат да достигнат до 30 000 лв. По-високи санкции са предвидени и при неспазване на законодателството и стандартите за качество. Когато тези нарушения са довели до неспазване на правата на потребителите, санкциите могат да достигнат до 25 000 лв.

Предлага се завишаване на контрола и върху лицензионния режим на юридическите лица. Предлага се забрана да получават лиценз лица, участвали в управлението на дружества, които са работили без лиценз или с отнет лиценз и това е довело до опасност за живота и здравето на лицата, ползващи услугата, или представлява престъпление.

В заключение, господин Георгиев подчерта, че предложените мерки от Министерския съвет са израз на решително противодействие срещу незачитане на установения правов ред за предлагане на социални услуги и трайно незачитане на правата на потребителите на социални услуги, които най-често са в уязвимо положение и имат нужда от помощ, грижа и подкрепа.

Законопроектът съответства на изискванията на Закона за нормативните актове, указа за неговото прилагане и Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 73, ал. 10 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание по време на обсъждането на Законопроекта на първо гласуване се проведе и неговото публично обсъждане.

В хода на обсъждането взеха участие народните представители Бранимир Балачев, Николета Кузманова, Христо Расташки, Хамид Хамид и Надежда Йорданова, както и съдия Лада Паунова и министър Георги Георгиев.

Господин Балачев изрази подкрепа към Законопроекта, който обхваща дейност, която се нуждае от регулиране на обществените отношения. Той добави, че има необходимост от откриването на хосписи с всички подходящи за целта условия, тъй като над два милиона са възрастните хора, които имат потребност от това.

Госпожа Кузманова отбеляза, че парламентарната група на „Има Такъв Народ“ ще се въздържи от подкрепа към Законопроекта, тъй като според нея и към момента в Наказателния кодекс съществуват състави на престъпления, по които може да се търси отговорност от лица, извършили подобен вид престъпления. Тя допълни, че общата формулировка на изпълнителните деяния създава риск от противоречиво приложение на нормата и изрази опасения относно специалния субект и общата формулировка на бланкетната норма. Госпожа Кузманова уточни, че с новите предложени състави на престъпления се дублира престъплението с административното нарушение.

Господин Расташки посочи, че от парламентарната група на ПП МЕЧ ще подкрепят Законопроекта, като подчерта, че следва да се увеличат правата на Агенцията за качеството на социалните услуги и да се завишават глобите, тъй като не отговарят на съвременните икономически отношения.

Господин Хамид отбеляза, че част от нормите в Наказателния кодекс са бланкетни, тъй като няма как да бъде изброено всяко изпълнително деяние. Той добави, че при бланкетната норма винаги има риск от субективизъм и нееднакво прилагане на тази норма от различните съдилища в България и акцентира на ролята на Върховния касационен съд за общ надзор и еднакво прилагане на законите в страната.

В хода на дискусията съдия Паунова уточни, че при изготвянето на Законопроекта представители на Върховния касационен съд са взели участие в работната група. Тя уточни, че предложените разпоредби дават възможност на правоприлагащите органи да направят разграничението между състави на престъпления и на административни нарушения. Съдия Паунова допълни, че относно изразеното притеснение за бланкетния характер на чл. 141а правоприлагащите органи имат достатъчно опит да работят с бланкетните норми, с тяхното запълване и да правят преценка на съставомерността на поведението на лицето.

По отношение на систематичното място на чл. 234д тя добави, че предоставянето на социална услуга е икономическа дейност, като резултатът от увреждане или поставяне в опасност не е насочен само срещу личността на дееца.

Министър Георгиев поясни, че правото следва да бъде социален регулатор, който да бъде адекватен на обществените отношения, като не може правният консерватизъм да надделява над потребността на обществените отношения.

Госпожа Йорданова посочи, че парламентарната група на „Продължаваме Промяната – Демократична България“ ще подкрепи Законопроекта на първо гласуване, като счита, че част от нормите имат нужда от прецизиране, тъй като се създава възможност за разнопосочна съдебна практика.

В резултат на проведеното обсъждане Комисията по конституционни и правни въпроси с 12 гласа „за“, 5 от които от парламентарната група на ГЕРБ-СДС, 2 от парламентарната група на „Продължаваме Промяната – Демократична България“, 2 от парламентарната група на „ДПС – Ново начало“, 2 от парламентарната група на „БСП – Обединена левица“ и 1 от парламентарната група на ПП МЕЧ; 0 гласа „против“ и 1 глас „въздържал се“ от парламентарната група на „Има Такъв Народ“ предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 51-502-01-40, внесен от Министерския съвет на 4 август 2025 г.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, госпожо Александрова.

Господин Предов, Вие ли ще представите доклада на Комисията по труда и социалната политика?

Добре дошъл на министъра на правосъдието!

Заповядайте, имате думата, господин Предов.

ДОКЛАДЧИК ЦВЕТАН ПРЕДОВ: Благодаря Ви, госпожо Председател.

„ДОКЛАД

по Законопроекта за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 51-502-01-40, внесен от Министерския съвет на 4 август 2025 г.

Комисията по труда и социалната политика на свое заседание, проведено на 10 септември 2025 г., разгледа и обсъди Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 51-502-01-40, внесен от Министерския съвет.

На заседанието присъстваха: от Министерството на правосъдието: Александър Стефанов – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“; от Министерството на труда и социалната политика: Иван Кръстев – заместник-министър, Тонислава Сотирова – началник на отдел „Политики за социално включване, децата и семейството“ в дирекция „Социално включване“, и Виктория Тахова – изпълнителен директор на Агенцията за качеството на социалните услуги.

Законопроектът бе представен от заместник-министър Кръстев и Александър Стефанов.

Според вносителя целта на предложения законопроект е ограничаване и спиране в зародиш предоставянето на нерегламентирани социални услуги, както и осигуряване на наказателна закрила на лица, нуждаещи се от по-засилена грижа и подкрепа, както и посегателство, свързано с установения правов ред за предоставяне на социални услуги или интегрирани здравно-социални услуги, при които съществува сериозен риск от застрашаване живота и/или здравето на хората при несъблюдаване на установените стандарти за това.

- Инкриминиране предоставянето на социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа или социална услуга за осигуряване на подслон или за асистентска подкрепа в нарушение или при неизпълнение на стандартите за качество на услугата, ако с това са изложени на опасност живота и/или здравето на потребител на услугата, ако извършеното не представлява по-тежко престъпление.

- Инкриминиране организирането, ръководството или предоставянето на социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа или социална услуга за осигуряване на подслон или за асистентска подкрепа без лиценз, който се изисква по закон, след като лицето е било наказвано по административен ред за това деяние.

- Завишаване на санкциите за злепоставяне на лице, лишено от възможността да се самозапазва поради малолетство, престарялост, болест, по такъв начин, че

животът му да бъде в опасност, както и за съзнателно неоказване на помощ на лице, за което деецът е длъжен да се грижи.

В Закона за административните нарушения и наказания се предлага съответна промяна относно нов чл. 234д от Наказателния кодекс с цел създаване законова възможност за санкциониране на юридическо лице, което се е обогатило, или би могло да се обогати, от предоставяне на социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа или социална услуга за осигуряване на подслон или за асистентска подкрепа без лиценз, който се изисква по закон.

Предлагат се и нови съответстващи разпоредби в Закона за социалните услуги.

- Сериозно се завишават размерите на глобите и имуществените санкции при предоставяне на социални услуги без лиценз, както и при спазване на стандартите за качество и при неспазване правата на потребителите.
- Предвиждат се промени в лицензионния режим. Разширяване кръга на лицата, за които се изисква чисто съдебно минало и членовете на контролните органи и на управителите.
- Удължава се срокът, в който лице, което предоставя социална услуга без лиценз, или лице, на което е отнет лиценз, няма право на лицензиране.
- Предлага се безсрочна забрана за лицензиране на лица, когато предоставяната от тях услуга, без издаден лиценз, или нарушенията, при които им е бил отнет лицензът, са довели до опасност за живота или здравето на лица, ползващи услугата.
- Предвижда се и задължение за държавните и общинските органи и други организации и лица да оказват необходимата помощ и съдействие на служителите на Агенцията за качеството на социалните услуги при изпълнение на техните функции.

Очаква се с предложените изменения и допълнения адекватен наказателноправен отговор на случаите на сериозно засягане на обществените отношения, в рамките на които се гарантира оказването на помощ и подкрепа на уязвими граждани. Според вносителя се предвижда реализирането на законодателната инициатива да се извърши в рамките на предвидените финансови средства на структурите.

Към Законопроекта е приложена Частична предварителна оценка на въздействието, както и изискващите се справки по чл. 70, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

В последвалата дискусия народният представител Илияна Жекова коментира новосъздадените чл. 141а и 141б от Наказателния кодекс в контекста на разграничаването на предоставянето на резидентни и асистентски услуги и предложи записът за наказателна отговорност при асистентска подкрепа да се обособи самостоятелно.

Народният представител Цветан Предов изрази становище, че предложените промени в Наказателния кодекс са удар по малките доставчици на социални услуги и препоръча разграничаването по важност на различните видове нарушения. Народният представител Хасан Адемов коментира, че текстовете в Наказателния кодекс имат само превантивен характер и досега в него няма наказателен състав по отношение на социалните услуги.

Народният представител Айтен Сабри поиска да бъде извършена оценка на въздействието след шест месеца, ако тези текстове в Законопроекта се приемат. Народният представител Деница Сачева сподели, че приема притесненията на останалите народни представители и че проблемите няма да бъдат решени само с репресивни мерки. И досега не са използвани докрай съществуващите възможности на законодателството за превенция.

Народният представител Венко Сабрутев предложи преди второ гласуване да се изиска становище от Върховния касационен съд.

Народните представители Нина Димитрова и Биляна Иванова подкрепиха Законопроекта и изразиха готовност за съдействие при изработването на окончателната редакция на Законопроекта.

На поставените въпроси и по изразените становища отношение взе заместник-министър Иван Кръстев.

След приключване на обсъждането и гласуване с резултати: „за“ – 13 гласа, в това число шест от парламентарната група на ГЕРБ-СДС, двама от парламентарната група на „Продължаваме Промяната – Демократична България“, двама от парламентарната група на „ДПС – Ново начало“, двама от парламентарната група на „БСП – Обединена левица“ и един от парламентарната група на АПС; двама „въздържал се“ – един от парламентарната група на „Има Такъв Народ“ и един от парламентарната група на ВЕЛИЧИЕ, без гласове „против“, Комисията по труда и социалната политика прие следното становище: Предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 51-502-01-40, внесен от Министерския съвет на 4 август 2025 г.“ Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Уважаеми господин Министър, заповядайте да представите Законопроекта от името на вносителя – Министерския съвет. МИНИСТЪР ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ: Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми народни представители! Преди да премина към представянето на Законопроекта на първо четене, позволете ми да обърна внимание на народните представители на един изключително важен въпрос. Както стана ясно, късно снощи България постигна огромен напредък по отношение на премахването на постмониторинговия механизъм спрямо България от Парламентарната асамблея на Съвета на Европа. Какво означава това? Близо 27 години вече държавата е в нещо като изпитателен срок по отношение на основни въпроси за защита на човешките права, устоите на демокрацията, върховенството на закона. Интересно е следното – че от 45 държави, всички държави – членки на Съвета на Европа подкрепиха резолюцията за прекратяване на постмониторинговия механизъм. Всичките! (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.) Аплодисментите са за всички, с някои изключения. Имаме три гласа против. Три гласа против имаме от Република Северна Македония. Това едва ли Ви учудва. Преди няколко дни те изпратиха и опровержение по повод предложението, като по отношение на тях искам да обърна внимание на следното: че поведението им в голяма степен е обяснимо. Защото, уважаеми народни представители, за първи път пред Вас ще съобща сега, че преди близо 15 дни лично се явих пред Комитета на министрите в Съвета на Европа по друга процедура – групата дела срещу България на ОМО „Илинден“. Близо 19 години България е в процес на наблюдение на изпълнението на делата от Секретариата на Съвета на Европа.

В тази връзка, уважаеми колеги, за първи път имаме пробив в няколко направления. Комитетът на министрите, пред който изложихме напредъка през изминалите месеци, както и свършеното през годините, отчете както напредъка на България, така и обстоятелството за наличието на изключителен ангажимент от страна на правителството през последните месеци, извършените реформи преди повече от 7 – 8 години в областта на правото на сдружаване. Накратко делата ОМО „Илинден“ срещу България нямат нищо общо с признаване на малцинствени права и прочие, както някои чуждестранни политици се стремят да докажат, а се отнасят до прилагането на чл. 11 от Европейската конвенция за правата на човека по отношение на правото на сдружаване. Тоест от години се твърди, че в България няма достатъчно ясни гаранции за правото на сдружаване. И ние полагаме усилия чрез серия от реформи, включително през последните 6 месеца обучихме над 150 магистрати и длъжностни лица, проведохме допълнителни обучения, изработихме нови допълнителни указания за регистрация на неправителствени организации, проведохме серия от срещи, включително с посланиците на държавите – членки на Европейския съюз, заедно с външния министър, Правосъдното и Външното министерство заедно, за да получим преди две седмици резолюция, в която се казва, че България няма повече общи мерки за изпълнение в тази глава (ръкопляскания от ГЕРБ-СДС) и за първи път да се определи възможна дата за затваряне на мониторинга по делата на ОМО „Илинден“ срещу България през декември.

Въпрос на това дали ще има достатъчно време дотогава е да се приложат новите правила, да се види как работят те. Така че в правото са много важни мотивите. Мотивите на тримата гласували в тази процедура, за която започнах, в ПАСЕ от Република Северна Македония са ясни, особено след като преди няколко дни Комитетът на министрите отчете нашия напредък и очевидно прогрес по тези дела ОМО „Илинден“, които са от 19 години. Това, което обаче не мога да си обясня, тъй като мотивите... (Реплика от народния представител Божидар Божанов.)

Господин Божанов, още веднъж ми кажете да спра, та да не спра изобщо (ръкопляскания от ГЕРБ-СДС), понеже ще Ви цитирам сега на какво гласуване е бил този символ. До Вас стои бивш правосъден министър, който е полагал усилия, заедно с госпожа Надежда Йорданова, която е полагала усилия, за да покажем, че ние не сме бананова република, а европейска държава, в която спазваме най-високите международни стандарти. И така!

И се връщаме сега до българския казан в ада. Това, което не е ясно, са мотивите на безспорно – по мое мнение, наш политически опонент, но почтен, достоен, бивш правосъден министър – госпожа Надежда Йорданова, да не подкрепи решението за прекратяване на Доклада. Очевидно е, уважаеми колеги, че това гласуване е гласуване не просто срещу България, това е гласуване срещу всички останали 45 държави членки, които са подкрепили свалянето на този механизъм спрямо България. Това е гласуване против нещо, което би следвало да Ви звучи познато. Зачитам чл. 76 от българската Конституция. На първото заседание народните представители положихме клетва. Тя е със следното съдържание:

„Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната и във всичките си действия да се ръководя от интересите на народа“.

Уважаеми колеги, това, което не разбирам, е следното: струва ли си обслужването на дребни политически сметки да надделее над разбирането Ви за националния интерес? Вчера посрещнахте триумфално тук волейболистите. Как спечелиха те? С героизъм, с труд, но с нещо много важно – отборна, екипна игра. Това, което се случи снощи, очевидно не е плод на лично решение на госпожа Надежда Йорданова. Някой политически гуру е решил да ѝ окаже натиск, защото тя като правосъден министър – и Ви го казвам като човек, който се е запознал с документите, добросъвестно е полагала усилия за провеждане на реформи, има заслуги за тях, провеждане на реформи, които се отчитат като напредък. Като не си подкрепяш реформите с гласуването, или те не са добри, или нещо друго се е случило.

Господин Божанов днес каза, че това било символно гласуване. Това е символ на позора, на националното предателство, на погазването на клетвата и на безотговорното поведение (ръкопляскания от ГЕРБ-СДС), когато политическият егоизъм взема връх над достойното държавническо поведение. Преминаваме сега, тъй като в доклада се казва, че трябва да имаме други допълнителни реформи. Никой не е казал, че всичко е наред с правовия ред в България и няма нарушения по нито един параграф. Това се отнася за всяка една държава членка. Всяка една държава членка получава препоръки, доклади, бива съдена в Европейския съд по правата на човека. Това е най-доброто, което е измислило човечеството за взаимно регулиране и опазване на човешките права. И доцент Славов ще ме подкрепи, убеден съм. Та там се казва следното: че трябва да продължим с реформите и по отношение на прокуратурата, и на съдебната власт на всяко от направленията. Следващата точка, по която ще Ви докладвам за промените в НПК, е именно такава.

Връщам се сега към Законопроекта. (Реплики от народните представители Костадин Костадинов и Петър Петров.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Нека министърът да приключи с изказването.

МИНИСТЪР ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ: Не, съгласен съм. Нека да отговоря на въпроса, след което ще преминем към Наказателния кодекс, политическите дебати да не очернят пък работата там.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Заповядайте, господин Петров. (Реплика от народния представител Петър Петров.)

Когато министър вземе отношение по друг въпрос, има право от групите.

Заповядайте, господин Божанов.

БОЖИДАР БОЖАНОВ (ПП-ДБ): Благодаря, госпожо Председател. (Реплики от народния представител Костадин Костадинов.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Не е казано по големина на парламентарната група.

БОЖИДАР БОЖАНОВ: Аз въпроси нямам, но можеше министърът на правосъдието да си спести тези думи, които използва. Защото...

МИНИСТЪР ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ: Че е достойна Надежда Йорданова ли?

БОЖИДАР БОЖАНОВ: Не, за другите. (Реплики от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Моля за тишина в залата! Оставете господин Божанов, сам ще прецени как да се изкаже. (Реплики от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

Въпросът може да е накрая.

Заповядайте, защото Ви тече времето.

БОЖИДАР БОЖАНОВ: Благодаря, госпожо Председател.

Господин Министър, хайде, ще го формулирам като въпрос: какво Ви накара да злоупотребявате с нашата политическа позиция и да изкарвате, че тя е национално предателство? Защото българският народ, българският национален интерес е в това да имаме върховенство на закона. И нашата позиция казва: върховенството на закона – проблемите с него, се задълбочават в последните месеци. Докладът, който е гласуван вчера, казва, че отмяната на Конституцията е проблем, и още много други проблеми. И въпросът е: защо Вие решихте да превръщате в остра политическа атака едно принципно, символно гласуване, мотивирано от госпожа Йорданова в нейното изказване в Парламентарната асамблея на Съвета на Европа? Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Уважаеми господин Министър, желаете ли?

Съгласно чл. 59, ал. 2 – за тези, които се чудят, всяка парламентарна група може да изрази становище по темата, по която е говорил членът на Министерския съвет в рамките на две минути, когато темата не е включена като точка в дневния ред.

Заповядайте, господин Георгиев.

МИНИСТЪР ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ: Госпожо Председател, на толкова вълн въпрос даже не знам как да започна с отговора, то беше по-скоро възмущение, нали така? Възмущавате се защо сме коментирали Вашата позиция? Ама то това е демокрацията, да му се не види. Въпросът е следният: защо и оказвали ли сте натиск върху български народен представител, защото Надежда Йорданова не е там като гражданин, а като член на българската делегация в Парламентарната асамблея на Съвета на Европа? Оказвали ли сте натиск на човек, който е подписвал и работил в посока на сваляне на механизма, вчера да вземе различна позиция? На този въпрос Вие не отговорихте, било символно. Ами то има различни символи, които човек може да покаже включително, но те не винаги са символ на нещо хубаво, нали така?! Така че, първо, да научим Правилника, процедурите по него, после да ходим да си клепаме държавата там, където цяла Европа е казала, че имаме напредък. Не са казали, че сме перфектни, че сме рай на земята, че нямат никакви забележки. Напротив, очертали се ги и по тях работим. Ама хората като ни кажат, че сме свършили работа, за която стотици чиновници, служители, политици, хора от различни групи са защитавали десетилетия наред да имаме прогрес – ние преди два месеца бяхме на едни разговори четирима министри, час и половина – два по конспекта по всяка една от реформите обяснявахме какво е станало, защо не е станало, включително Вашата прословута конституционна реформа, добре че не говорих като Вас пред тях тогава де – та в крайна сметка всичко това има смисъл само в една хипотеза: когато се дадем сметка и оценим какъв е общият интерес. Той е ли да се подобри правовият ред в България? Категорично! Ама, когато тръгват да ти дават медал, че си свършил работа, да кажеш: не, не, благодаря, аз съм с особено мнение и да дърпате този, дето се е качил горе на стълбичката, ми се струва наистина политическо заяждане.

И честно казано, определям като мижав интерес въпроса, който ми задавахте, така че се надявам да има нещо по-интересно в залата, ако не – да си вървим към Наказателния кодекс. (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Заповядайте, господин Костадинов, да зададете въпрос.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Министър, моят въпрос е свързан с това, което Вие споменахте доста изненадващо за нас по отношение на делата, които ОМО „Илинден“ води срещу България. Те са дела, които са инспирирани отвън. Водят се вече близо две десетилетия, както и Вие споменахте. Сега, това с отпадането на постмониторинговия процес на наблюдение на България наистина е добро за нашата страна, най-вече заради външния образ, който нашата страна трябва да поддържа. Иначе в нашата страна огромното недоверие на българите към съдебната система, включително и нашето от

ВЪЗРАЖДАНЕ, и моето персонално такова, няма как да бъде преодоляно. Всички ние знаем, че съдебната система е купена, продадена и препродадена. Моят въпрос обаче е свързан със съвсем различен аспект от това, което Вие казахте. Тъй като споменахте, че се очаква към края на месец декември да имаме развръзка по делата за ОМО „Илинден“, което е доста изненадваща информация, аз не разполагам с такава, бихте ли споделили за какво точно става въпрос, защото тези дела наистина се водят от десетилетия? С тях е ангажиран огромен лобистки комплекс от институти, институции, както частни, така и държавни, и наддържавни, и Вие много добре го знаете това нещо. Чест Ви прави, че споменахте, че все пак в лицето на бившите министри на правосъдието на Републиката са полагани усилия, за да може България да защитава своите права, тъй като тук говорим за едни прецедентни процеси, които имаха за цел да отворят дупка не в правото, а в Конституцията на Републиката с цел признаване на македонско малцинство. И точно поради тази причина тук говорим не за битка, а за война, която очевидно казвате, че в момента – сега специално за мен е добра изненада това, което казвате, сме на път може би да спечелим. Искам да разбера малко повече подробности за това.

А иначе по отношение на споменатото гласуване от страна на бившата министърка на правосъдието, очевидно е, че това е нещо, от което „Да, България!“ трябва да се разграничи. Даже не говоря за ПП-ДБ, не говоря и за „Демократична България“, а говоря за „Да, България!“, която трябва да се разграничи, защото в крайна сметка, независимо от нашите политически виждания, извън България всички трябва да бъдем просто и единствено само българи. И не трябва да има абсолютно никакъв елемент дори на елементарно съмнение за това. Искам да получа повече информация от Вас от тази трибуна за делата ни срещу ОМО „Илинден“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Заповядайте, господин Министър, да отговорите на поставения въпрос.

МИНИСТЪР ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ: Уважаеми господин Костадинов, уважаеми народни представители, отстъпването ми в длъжност през месец януари, заедно с външния министър, сме създали план за действие с оглед на предложения, които имаше през пролетта, дори за междинна резолюция срещу България заради неизпълнение на осъдителните решения. Нека да кажем много ясно за какво са тези решения, тъй като особено някои политици навън спекулират твърде много с темата и за нас е много важно сега да не ескалираме, за да не се използва после срещу България в заседанието на Комитета на министрите. Преди няколко седмици аз бях в Страсбург, за да представя какво сме свършили през изминалите месеци. Начертахме през пролетта на тази година, заедно с представители на Секретариата, план за затваряне на наблюдението по тези дела. Какво означава това? Имаме първа поредица от дела, които са вече от 19 години. Преди 19 години имаме серия от пет или шест общо бяха осъдителни решения, които обаче не казват, че трябва да се регистрира конкретно сдружение, няма как Европейският съюз за правата на човека да казва нещо такова, а че е необходимо да се създадат гаранции в националното право, затова че правото на сдружаване е гарантирано и няма дискриминация на каквито и да било принципи. През 2017 – 2018 г. е проведена важна реформа в областта на сдруженията с нестопанска цел, реформиран е законът, българският е един от най-либералните, възприемайки в голяма степен практиките на утвърдените демокрации в цяла Европа. Междувременно, това, което се казва в решенията, след като се постановят такива решения, държавата трябва да предприеме мерки, за да се затвори наблюдението по тези дела. Подават се десетки заявления за регистрация на сдруженията. По наше мнение, в тях има пропуски, които сега, въпрос за интерпретация е, дали са случайни, или не, но те са винаги технически пропуски и като се съберат няколко такива решения, които съдът потвърждава отказа за регистрация, след това директно една неправителствена организация – българска...

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Коя?

МИНИСТЪР ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ ...съдейства на Българския хелзински комитет, оказва правна помощ, което не е забранено, но те са така – най-активно комуникират, включително изпратиха едно много остро опровержение на нашето искане за затваряне на делата преди няколко седмици. В тази връзка, това, което се случва е следното: държавите показват, че имат работещи законови механизми, че институциите им не дискриминират никого. Междувременно виждате, че в Република Северна Македония това се използва за множество спекулации по отношение на признаване на малцинства и прочие, каквото не е предмета на делото, на нито едно от делата, а само за това дали България изпълнява чл. 11 и дава равни възможности на всички. Това, което направихме ние, междувременно го споменах през тези няколко месеца, в резултат на което преди две седмици излезе резолюция. Аз се явих в Страсбург, пледирах – 10 минути време за изказване, в което изключително внимателно представихме нашата работа до момента, искайки да затворим делата. Имаме за пръв път възможност, изобщо се обсъжда, пак казвам, напролет имаше идея за междинна резолюция срещу България, а сега вече сме на фаза, в която ни се казва, че сме изпълнили общите мерки и остава да се видят новите промени, които сме направили през лятото, как ще се прилагат и дали ще има нови откази и ще сметат ли после съдилищата, че тези откази са неоснователни, тоест, нарушавайки интересите на жалбоподателите, защото долу-горе винаги се твърди едно и също отсреща.

Припомням ви, че в България има регистрирано сдружение на античните македонци, тоест политическите аргументи в случая са неотносими. Резолюцията, решението на Комитета на министрите, пред който пледирах при няколко седмици, е следното: „Като приветстваха присъствието на министъра на правосъдието на Република България, демонстрирайки ангажимента на България да спазва решенията на съда. Припомниха, че тази група дела се отнася до неоснователни откази на съдилищата в периода между 1999-а и 2015 г. да регистрира сдружения на жалбоподателите, основани на съображение за национална сигурност. Тогава са били такива – защита на обществения ред и правата на другите и на конституционна забрана за сдружения. Признавайки съществения напредък, постигнат при изпълнението на тази група дела, топло приветстваха участието на властите в диалог на високо ниво и сътрудничеството им със Секретариата.“ Така се прави – не с доноси, а с опит да си защитиш позицията, като в крайна сметка подобряваш уредбата. „Приветстваха публикуването на подробни насоки за сдруженията относно законовите изисквания за регистрация, което се случи на 27 юни тази година, както и допълнителни мерки за повишаване на осведомеността, приети от властите.“ В скоби казвам, дори клипчета сме направили как някой, ако иска да си регистрира НПО, да го регистрира, тоест да няма не разбрали. „Припомниха предишната позиция на Комитета, че общите мерки са тясно свързани с индивидуалните. Счетоха, че не са необходими допълнителни отделни действия по отношение на общите мерки.“ Това е най-важният текст, който казва, че затваряме изпълнението по отношение на общите мерки, затова вече няма да ни наблюдават и прикани властите да наблюдават въздействието на наскоро приетите мерки, за да гарантират, че всяко ново искане за регистрация на кандидатстващите сдружения или подобни сдружения се разглежда в пълно съответствие със задължението по чл. 11 от Конвенцията. Отбелязва това отношение, че се очаква – много важно, също кандидатстващите сдружения да вземат предвид насоките от юни 2025 г. в бъдещите процедури за регистрация. Реши да възобнови, на последно място, приемане разглеждането на тези случаи на своето заседание през месец декември. Забележете, с оглед на обмисляне дали да се прекрати надзорът върху тази група дела.

Това е, колеги, всъщност прогресът. Това в голяма степен, вероятно и причината за гласуването на тримата представители вчера в ПАСЕ по този начин. Нямаме гаранция, че през месец декември ще успеем – зависи дали ще има нови подадени заявления, какви пропуски ще има този път, защото те са много разнообразни пропуските, които се допускат – формални, но все пак в България за всяко едно сдружение правилата са едни и същи. Ако някой изпусне лични данни, подписи и изискуеми документи – без значение какъв друг натиск има, Българският търговски регистър спазва закона безусловно и съдилища следят за това. Това е в отговор на въпроса. (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Господин Георгиев, оставих Ви докрая, тъй като въпросът е важен и вълнува много български граждани.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): И от двете страни на границата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: И от двете страни на границата – точно така.

Има ли други народни представители от други парламентарни групи, които желаят да зададат въпрос на министъра на правосъдието, във връзка с резолюцията на Парламентарната асамблея на Съвета на Европа от вчера? Не виждам.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Дайте възможност да се изразят отношения по тази тема.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Само да изчета ал. 3 на чл. 59, господин Петров.

„Член на Министерския съвет, който присъства на обсъждане на точка от дневния ред, може да вземе отношение в рамките на 5 минути, след като получи думата от председателя“, но това е различна хипотеза от втората.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Говорим за становище.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Отношението е по въпрос, различен от този по темата, по която е повдигнат. Така че затваряме темата за...

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Не може ние трябва да имаме отношение по темата.

РАЯ НАЗАРЯН (ГЕРБ-СДС, от място): Няма отношение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Няма отношение. Това се опитвам да Ви кажа. Отношението е на министъра.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Всяка парламентарна група може да има отношение по темата, по която е говорил член на Министерския съвет, когато темата не е включена в дневния ред.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Да. И Вие изразихте позиция през председателя.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): Всяка парламентарна група има право да вземе отношение по темата, по която е говорил член на Министерския съвет.

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ (БСП – Обединена левица, от място): Дайте да вървим по дневния ред.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Да. Становището е трета хипотеза – различна от втората алинея. (Шум и реплики от ВЪЗРАЖДАНЕ.) Не, не, не. Вижте, стига с тези...

Вземете по начина на водене думата – кажете си каквото имате да казвате в процедурата.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Госпожо Киселова, казвам Ви директно, тъй като Вие не сте били народен представител тогава – това е текст, който е предложен от нас. Беше аргументиран, предложен и написан в този правилник, който чл. 59...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Напишете тълкувание.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: Не ме прекъсвайте. Този текст е предложен от Петър Петров. Той го знае. Вие дори не сте били в парламента тогава.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Ами напишете автентично тълкуване, за да бъде ясно.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: За втори път Ви казвам – не ме прекъсвайте, аз Ви го обяснявам – Вие не искате явно да научите това, което...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Това са различни хипотези.

КОСТАДИН КОСТАДИНОВ: Не, това не са различни хипотези, госпожо Киселова. А ако искате, може да излезе и очевидно по-разбиращият Правилника и подобрият юрист от Вас – Петър Петров, той да Ви го обясни – чл. 59, ал. 2. Има си въпрос – има си и становище.

И това, което може да направите, ако искате, отидете на консултация при адвокат Петров. Аз ще го накарам да не Ви вземе пари.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: В Народното събрание няма адвокати. Всички са народни представители.

Не виждам народен представител да взима отношение. Пише: „Член на Министерския съвет може да вземе отношение в рамките на 5 минути, след като получи думата от председателя“ – министърът изрази.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ, от място): По начина на водене може ли?

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: По начина на водене, разбира се.

Напишете коментар на Правилника и автентично тълкуване направете, за да може да се запозная. Но консултации от адвокати в Народното събрание не се дават. Благодаря.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): По начина на водене една процедура, госпожо Председател, ние, когато пишем до Вас възражения, Вие отговаряте с едни несъстоятелни доводи, така че е безсмислено да пишем...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Покажете ги.

ПЕТЪР ПЕТРОВ: ...и каквото и да е било до Вас, защото получаваме едни несъстоятелни писания като отговор от Ваша страна, но все пак да Ви разясня една процедура, която от време на време бива провеждана в Народното събрание.

Тази нова процедура – нова имам предвид от две Народни събрания досега, е инспирирана от случаи като този, когато се явява член на Министерския съвет – ергоминистър, който решава да запознае народните представители с една тема, която не е част от дневния ред. И именно затова в нашия правилник вече от две Народни събрания насам е създадена и съответната специфична процедура.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Моля, прочете. (Председателката се опитва да предостави Правилника на народния представител Петър Петров.)

ПЕТЪР ПЕТРОВ: Тя започва с изявление на министъра, който запознава народните представители със съответната тема. След това по аналогия с изслушванията всяка една парламентарна група има право да му постави по един въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: По аналогия – Вие сам го казахте.

Аналогия няма в публичното право. Благодаря.

ПЕТЪР ПЕТРОВ: Така. Всяка една парламентарна група има право да му зададе по един въпрос с продължителност до две минути и той да отговори – също с отговор до две минути, ако желае. След което въз основа на това, което е направил като изявление министърът, да кажем, може да се е похвалил нещо, може да ни е запознал с някой проблем, какъвто случай е имало и в предишни Народни събрания, след като е изчерпана тази процедура по въпроси и отговори, тогава вече всяка една парламентарна група има право да вземе становище в рамките на две минути и да каже...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: В коя алинея на чл. 59 го пише?

ПЕТЪР ПЕТРОВ: ...това, което ни се похвали министърът, госпожо Председател, не ме прехвърляйте, е добро или лошо, или това, което го питаха от ПП-ДБ министъра е абсолютно несъстоятелно? Това може да изрази парламентарната група в рамките на две минути, след като е изчерпана процедурата по въпроси.

Казвам Ви го, за да знаете как се прилага Правилникът за организацията и дейността на Народното събрание. Ако не сте съгласна, може да предложите промени в него, сигурно знаете как, ако не ще Ви кажа как се правят промени в Правилника за организацията и дейността на Народното събрание – не за друго, а защото в следващото народното събрание, Вие няма да сте народен представител, няма да имате тази възможност при изготвянето на следващия наш правилник в Петдесет и второто народно събрание. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, господин Петров.

Държа за тези, които ни гледат, да обърнат внимание на чл. 59 от алинея от първа до трета и да кажа, че става дума за три различни хипотези и в хипотезата, в която се изразява отношение по алинея трета, става дума за отношение на министър към тема, която е повдигната.

И много Ви моля, престанете с внушенията, които правите.

Предлагам да се върнем към... (Шум и реплики от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

Да, досега щяхме да сме приключили, ако не се правеха някои народни представители на по-умни, отколкото са умни и красиви. Нали така?

Заповядайте, господин Министър, да представите Законопроекта. Ако сте забравили, става дума за Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс с вносител Министерският съвет.

МИНИСТЪР ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ: Няма как в този ресор да забравя, госпожо Председател. Уважаеми колеги, изключително важна тема, която стана плод на задълбочени дискусии, както в Правната комисия, така и в Социалната комисия.

Благодаря на колегите доцент Кузманова, на Деница Сачева, на Илияна Жекова за бележките, които бяха направили.

Всички те ще бъдат отразени, в която връзка моля за максимално дълъг срок между първо и второ четене.

Първо, да припомним за какво са тези законодателни промени. Всички Вие видяхте ужасите в село Ягода, във Варна, проверките, които направихме съвместно със социални служби, различните правоохранителни органи и прочие доведоха до извеждането на над 400 български граждани, които са държани в незаконни обекти. Това не са хосписи, домове за възрастни и прочие, защото не отговарят на изискванията за такива. Над 35 души бяха в тежко състояние – животозастрашаващо, така че само това да се беше случило, си е струвало. Само че дотук не можем да спрем.

Промените, които предлагаме, на първо място, на които държим и от които не отстъпваме категорично, са инкриминирането на предоставянето на такава услуга от обекти без лиценз, тъй като става въпрос за деяния с висока обществена опасност, очевидно е, че досега съществувалия административноправен режим – наказателен, с глоби от 3 до 5 хиляди, до 7 хил. лв., в общи линии държавата е плашела гаргите само.

Очевидно е, че системата – наказателната, контролната, има нужда от снабдяване с допълнителни правомощия, в която връзка предвиждаме и санкции, които имат необходимия превантивен ефект, за да не се случва като случая в Ягода, когато колегите от Агенцията за качество на социалните услуги ни казаха, че на няколко пъти са връщани, отправяни оттам, тъй като вече съдържателите са сменили табелката и твърдят, че това са стаи под наем.

Същият беше случаят във Варна, в който бяхме на проверки лично с господин Гуцанов, и на много други места. Няма как някой да надхитри държавата, няма как държавата да си затвори очите за новите форми на престъпна дейност, които представляват, поради което предлагаме измененията на Вашето внимание, инкриминирането в нов чл. 234д от Наказателния кодекс, на деянието на този, който организира, ръководи или предоставя социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа или социална услуга за осигуряване на подслон или за асистентска подкрепа без лиценз, който се изисква по закон. След като вече веднъж е бил административно наказан, втория път при извършване на такова деяние, вече ще носи наказателна отговорност. Говорим за от една до шест години по-тежко наказуемо да бъде.

По отношение на юридическите лица. Когато юридическото лице се обогати или би могло да се обогати от престъплението по чл. 234д от Наказателния кодекс, предоставянето на социална интегрирана услуга, както споменах, след като деецът е бил наказан, повишаваме категорично размерите, налагаме имуществени санкции в размерите, новите по чл. 83а от Закона за административните нарушения и наказанията, тъй като те са много по-големи като размер, от една страна. На второ място са диференцирани с тежестта на нарушението. При около 100 ползватели на услугата в един незаконен обект за стаи под наем, при 1000 лв. месечна такса, това са около 100 хиляди на месец приходи, които ще реализират и са реализирали, както виждаме, хората, нарушавали закона, предоставяйки такава услуга.

Предвиждаме и по-сериозни правила по отношение на Закона за социалните услуги. Санкцията за предоставяне на социална услуга без лиценз увеличаваме. Предвиждаме промени в лицензионния режим, като предлагаме изискването за чисто съдебно минало като предпоставка за издаване на лицензия да се отнася не само за членовете на управителния орган, но и за контролните съответно органи. Удължава се срокът, в който лицето, което предоставя социална услуга без лиценз или му е отнет лицензът, няма право повторно да бъде лицензиран, защото такива са някои от случаите, с които се сблъскахме.

Предлагаме и безсрочна забрана за лицензиране на лицата, които предоставят социална услуга без лиценз или са отнети, когато имаме действия от тяхна страна, довели до опасност за здравето и живота на гражданите. Предвиждаме задължение за държавните общински органи и други организации и лица да оказват необходимата помощ и съдействие. На пръв поглед изглежда сигурно малко неадекватно, но Ви припомням, че 30 минути чакахме пред оградата в село Ягода – министър на правосъдието, заместник социален министър, органи на реда и прочие, докато се предприемат съответните действия.

Уважаеми колеги, по отношение на първата част от промените – по 137 и 138, лично съм изчел внимателно стенограмите от бележките от Социалната комисия. Даваме си сметка, никога целта на Законопроекта не е била да се предвиждат необосновани тежести – административна и наказателна, за легално функциониращи хосписи и домове за възрастни хора. Ще се прецизират тук разпоредбите, включително по отношение на асистентската грижа, различните видове социални услуги, които се предоставят в дома и прочие. Затова в тази връзка, тъй като тази част не е основната от Законопроекта, не искаме тя да спира прогреса.

Обръщам Ви внимание, че проблемът продължава да съществува. В тази връзка са усилията и на кабинета за осигуряване на финансиране в размер на над 700 милиона по Плана за възстановяване и необходимостта от изграждане, проучване на нов сграден фонд и прочие за предоставяне на тази услуга. Но няма как да приемем за нормално хора да бъдат връзвани, хора да бъдат подстригвани нула номер, видяхме ужасяващи гледки, които Ви моля, тъй като времето минава, да не ги забравяме и да дадем решителен законодателен отпор сега заедно. От всички партии имаме предложения, водим разговори и с госпожа Цвета Рангелова, и с колегите, които споменах, в областта на социалната политика, тя – в областта на наказателното право, за да прецизираме уредбите по такъв начин, че да бъде адекватна, да не направим повече беля със сигурност, но и никой повече да не си помисля, че случките от Ягода и от Варна могат в Европейска България през 2025 г. да се повтарят. Затова е необходим страхът от наказателната държавна репресия, каквато е една от функциите на наказателното право. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, господин Министър.

Уважаеми колеги, с това приключи представянето на Законопроекта. Откривам разискванията и имате думата.

Заповядайте, госпожо Рангелова, за изказване.

ЦВЕТА РАНГЕЛОВА (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря госпожо Киселова.

Уважаеми народни представители, уважаеми господин Министър, най-напред искам да кажа, че ние категорично ще подкрепим този законопроект, защото осъзнаваме необходимостта от по-директна, ако щете, и конкретна, груба намеса от страна на държавата в тези очевидно нуждаещи се от уреждане отношения.

В тази връзка обаче важно е да се каже кои са мотивите, които доведоха до необходимостта от предлагането, респективно от приемането на този законопроект. Както се изрази преди малко тук, от трибуната министър Георгиев, хареса ми неговият израз, държавата е плашила гаргите. Уважаеми колеги, това важи за всички контролни органи, които в последните 30 години държавата създаде, за да контролират едно или друго звено, едно или друго обществено отношение, един или друг ресор. За огромно съжаление, трябва да Ви кажа, че навсякъде контролните органи представляват единствено и само една тежка администрация, която да тежи като воденичен камък на врата на данъкоплатеца. И както се вижда и в нашия случай, така наречената Агенция за качество на социалните услуги. Повярвайте ми, до внасянето на този законопроект аз не бях чувала, че съществува такава агенция, а съм човек, който има себе си за обществено ангажиран и следящ събитията.

МИНИСТЪР ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ: Агенцията извършва проверките.

ЦВЕТА РАНГЕЛОВА: Репликира ме министърът от място, че тази агенция е извършила стотици проверки. Да, тази статистика се съдържа в мотивите към Законопроекта, но се питаме: какво от това? Какво от това? В мотивите на този законопроект се съдържат данни, че при осъществяването на контролната си дейност тази агенция се е сблъскала с недобросъвестни лица, предоставящи социални услуги без лиценз. Имало е хора, които са живели в обекти без лиценз, където са констатирани силно безпокоителни и смущаващи данни за извършени тежки посегателства срещу личността, застрашаващи живота и здравето и така нататък. Тоест Агенцията, имаме статистика от 2021 г., не се сблъсква сега, както каза министър Георгиев, със случаите в село Ягода, в Говедарци и Варна и другите известни като дом на ужасите домове, в които са пресилено казано отглеждани, по-скоро вегетирали възрастни хора в тежко здравословно състояние. Питането ми тук е: трябва ли ние да издържаме агенция, на която за тази година бюджетът ѝ за издръжка е над 4 милиона? За какво са ни тия агенции? И това не го казвам, за да навеждам доводи срещу Законопроекта. Ние този законопроект ще го подкрепим, но ако ние като законодателна власт ще търчим, за да

караме контролните органи да си свършат работата, нещо за което сме им гласували 4 милиона бюджет, за което получават прилични заплати, очевидно не могат да се справят, но аз ще Ви кажа, не че не могат, а навсякъде цари освен едно безвремие, едно безхаберие, едно бездействие от контролните органи, цари един огромен страх. И ще Ви кажа, че тези контролни органи не се страхуват от държавата така, както би трябвало да бъде. Те се страхуват от местните деребеи, които държат различни звена, които подлежат на контрол. В случая домовете за стари хора.

Питам Ви: според Вас министър Георгиев ли е първият, който е разбрал за дом за стари хора, държащ в такива нечовешки условия тези възрастни хора за първи път? Това село Ягода няма ли кмет? Няма ли някакви хора, които да знаят, защото не съм била там, признавам си, но предполагам, че не е невъзможно да знаем в село Ягода кой с какво се занимава, все пак не става дума за мегаполис?! Питам Ви в Говедарци не се ли знае кой е управителят, кой е собственикът на тоя дом?

Истината, уважаеми народни представители, че ние с Вас сега ще приемем този законопроект. Сигурна съм, че няма да има народен представител, който да гласува „против“, защото би било против нормалната житейска логика и човешко поведение. Но ако ние с Вас не направим така и най-вече, управляващите, не направите така, че контролните органи да могат смело да извършват проверките си, без да са зависими от някакви случайни хора, които по съмнителен начин са натрупали капитали и са овладели различни сфери на местно ниво, нищо няма да постигнем. С което апелирам за подкрепа на този законопроект, но отварям дебат дали и кои контролни органи са ни необходими на данъкоплатците. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, госпожо Рангелова.

Има ли реплики към изказването на госпожа Рангелова? Не виждам.

Има ли други желаещи да се изкажат?

Заповядайте, господин Предов, за изказване, след това –господин Златанов.

ЦВЕТАН ПРЕДОВ (ИТН): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Дами и господа народни представители! Много е важно ние като политици да знаем правилния начин за боравене с думите относно посланията и най-вече внушенията. Моето изказване е в частта на социален служител, тъй като слушах внимателно министъра и неговото изказване във връзка с мотивите. Когато той ги изложи, каза на няколко пъти за социална услуга без лиценз, тоест за така наречените хосписи. За мен е много важно, защото когато разисквахме в Социалната комисия проблемите, те са в § 3, където се създават нови алинеи 141а и 141б. Там се влиза в частта „Социална услуга“. Социалната услуга е единствено резидентна услуга с лиценз.

Когато говорим обаче за наказателна отговорност на социалните услуги, които са без лиценз, трябва да уточним. Защото, ако ние не бяхме обърнали внимание, аз Ви благодаря, господин Министър, за уточнението, че сте го уточнили. И точно поради тази причина излязох, защото аз бях един от хората, които гласуваха „въздържал се“, въпреки че аз се занимавам от 25 години с това. Благодаря Ви за това, че Вие бяхте първият човек, който започна отношението към този мръсен бизнес, за който говорим ние от „Има Такъв Народ“ от години. Благодаря Ви за това.

Надявам се, че между първо и второ четене тези проблемни текстове ще бъдат изчистени, защото е недопустимо социални служители, занимаващи се от години, Вие нямате един тежък случай в лицензиран социален дом. Нито един тежък случай, който застрашава. С тези текстове обаче Вие навлизате в същността, че всички останали лицензирани социални услуги могат да попаднат в тази графа. Отново Ви благодаря. Аз ще го подкрепя с изключителния ми призив между първо и второ четене проблемните текстове на чл. 141а и чл. 141б да бъдат прецизирани до такава степен, че да се отнасят само за евентуално социална услуга без лиценз. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, господин Предов.

Има ли реплики към изказването на господин Предов?

Заповядайте, господин Златанов, за изказване.

ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Доцент Киселова, господин Министър, достопочтени и недостопочтени служители на народа! Ще доразвия изказаното от адвокат Цвета Рангелова, като ще...

Нещо искате да кажете?

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Няма адвокати! (Смях.) Бъркате съдебната зала с пленарната зала, съжалявам. (Шум и реплики.)

ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ: Госпожо Председател, в историята на Френската революция има случаи, когато Конвентът става и съдебна зала. (Смях.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Народното събрание в разделението на властите не е Конвент.

ВЪЗРАЖДАНЕ ще подкрепим дебатирания законопроект. Защо ще го подкрепим? Защото ВЪЗРАЖДАНЕ като единствена, автентична, родолюбива, консервативна политическа сила, която е стожер на консервативните ценности, се води и от десетте Божии заповеди, които, държа да кажа, са следните: пета и шеста: „Почитай баща си и майка си, за да ти бъде добре и за да живееш дълго на земята.“, „Не убивай.“

А какво стана в дом „Ягода“? В дом „Ягода“ Милка Ралева, цитирам, разказва: „Заклучват ни като кучета още в шест часа. Дават две филии хляб. Питаш ли в тези горещини вътре? Не отварят мрежата. Ще избягаме и затова ги е страх. Много трудно прекарах. Много хора умряха. Гладни. Без доктори. Рани. Връзват хората. Мръсотия. Не смееш да живееш вътре.“

В Конституцията на Република България още в чл. 6 е казано, че всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. И никой не е над никого въз основа на раса, народност, на възраст и така нататък. Семейството, майчинството и децата също са въздигнати под закрила на държавата и обществото. И нещо много важно – чл. 28, всеки има право на живот. А посегателството във човешкия живот се наказва като най-тежко престъпление.

Тези промени, колкото и да са непопулярни сред една част от обществото, са необходими, защото българското общество, изтерзано през годините на прехода под влияние на чалгализацията, стигна до такива низини като например да е вече нормално автомобил да се вреже в тролейбус и да убие пътник; 18-годишен да помете и да убие майка на 4-годишно дете с джет в Слънчев бряг и така нататък. А ние дължим много на възрастните хора, на нашите майки и бащи, на нашите дядовци и баби, които изградиха България такава, каквата е, и каквата представителите на много оттук присъстващи политически сили разграбиха и продължават да разграбват.

Ние дължим една сигурност по отношение на тях и ето защо няма как да има превенция в Закона, без да има и репресивна сила на самия закон. В този смисъл ние подкрепяме предложението законопроект.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли реплики към изказването на господин Златанов?

Заповядайте за изказване, господин Петров.

ПЕТЪР ПЕТРОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, госпожо Председател.

Дами и господа народни представители, господин Министър! Както беше посочено, ние от парламентарната група на ВЪЗРАЖДАНЕ ще подкрепим на първо гласуване този законопроект с цялата особеност, че ние ще предложим, ще внесем предложения за промени между първо и второ гласуване, за да го направим наистина, да кажем, по-съвършен по нашата гледна точка. Държа да посоча моя прочит, защо се стигна до необходимостта от внасяне на този законопроект, който криминализира едно деяние, създава ново престъпление досега непознато за Наказателния кодекс и аз поне смятам, че е недостатъчен броят на държавните домове за стари хора. Беше посочено, мисля, че от преждеговорившия, че в лицензираните няма, почти няма такъв вид действия, които биха могли да се отъждествят с едно подобно криминално деяние. Когато точно при една година попитах, по реда на парламентарния контрол от тази трибуна, тогавашният социален министър, за нуждата от повече домове за стари хора, той тогава ми отговори, че тогавашната държавна политика, е те да бъдат закривани, а на място на това, да бъде развивана услугата с лични асистенти.

Точно обратното заяви сегашният социален министър месец юли. Тогава отново внесох въпрос към него за необходимостта от повече домове за стари хора, тъй като считам, че те са изключително малко на брой – въпросът ми е конкретно за моята област Монтана. Той заяви, че 111 домове за стари хора ще бъдат обособени за 383 млн. лв. пари по ПБУ и аз лично смятам, че тъй като държавата досега, и то към настоящия момент, липсва по отношение на грижата за възрастните хора, това е довело до една анархия, която се изразява в предоставяне, както и Вие, господин Министър казахте, стаи за гости, всякакво шикалкавене само и само да събират – и по Вашите думи – между 1000 и 1500 лв. на месец от добросъвестните потребители на такива. Те не са и услуги, те са, как да кажа, те са едни дейности, нелицензирани дейности, които като краен резултат, като теглим калема, застрашават живота и здравето на хората, а Вие сам посочихте, че половин час сте чакали пред едно такова нелегално заведение, за да може да влезете и да направите проверка и ние ще подкрепим необходимостта от криминализиране на такова деяние. Все пак да посочим, че според нас то следва да бъде усъвършенствано.

Като говорим за философията на Законопроекта, размерът на финансовата санкция да посоча, че в новосъздадения чл. 141а и чл. 141б подобна санкция липсва. Поне според мен трябва да се добави и налагане на глоба в тези две хипотези.

На следващо място. В новосъздадения чл. 234д, ал. 1 в основния състав по първа и втора алинея глобата от 1000 до 5000 лв. за предоставяне на такива услуги, забележете, след като вече веднъж лицето било санкционирано по административнонаказателен път, тоест то се е занимавало с тази незаконна дейност, Вие казвате около 100 човека на месец по 1000 лв., това са 100 000 лв. за един месец – то в продължение на доста дълго време е правило такива доходи, и в един момент ще го наказваме с глоба от 1000 до 5000 лв. За мен размерът е изключително малък, следва да бъде увеличен, защото говорим, все пак, за една, ще го нарека, продължавана дейност, не в смисъл, който въвежда Наказателният кодекс. Защото очевидно е, че това лице има афинитет към тази дейност и трябва да му се попречи пак да го прави.

Като говорим да му се попречи пак да го прави, държа да посоча, че за много други престъпления и дори от тази глава в Наказателния кодекс, които посочват деяния, дейности, извършени без лиценз там имаме и отнемане в полза на държавата. Разбира се, там говорим за предмета на деянието, но аз все си мисля, че е редно, освен лишаването от свобода като санкция, и имуществената глоба, да предложим и в случаите, когато недвижимото имущество, в което са се осъществявали тези дейности, е собственост на дееца, то да бъде също отнето в ползване на държавата, тъй като аз считам, че особено за лица, и то в тези хипотези на чл. 234, алинеи 1, 2 и 3 говорим за хора, които в продължение на доста време са извършили такава дейност и очевидно тях не ги стряска административното наказание. И редно е да им попречим за в бъдеще да го правят. Затова, поне според мен, разбира се, това е въпрос на дискусия, надявам се, че ще има такава в срока между първо и второ гласуване да предвидим и че тогава, когато недвижимото имущество е собственост на дееца и той го ползва, за да извърши такива услуги, то да бъде отнето в ползване на държавата.

Ето това е реалната функция, така както и ще повторя, в други сходни престъпления, дори и по тази глава за дейности, които се извършат без лиценз като тази, е предвидено отнемане в полза на държавата. И веднага Ви давам примери. Ако някой продава алкохол, цигари, без да има лиценз, те се отнемат в полза на държавата. Ако някой продава оръжия без лиценз за тази дейност, те също се отнемат в полза на държавата. Защо? За да му попречим той да извърши тази дейност отново. Именно затова считам, че трябва да бъде приложен един подобен, не казвам същия, а подобен принцип и в тези нови разпоредби, които се създават.

Ние, разбира се, от ВЪЗРАЖДАНЕ ще внесем такива предложения между първо и второ гласуване. И да Ви посоча поне според мен едно логическо противоречие. По основния текст на чл. 234д, ал. 1 и 2 е посочен състав на деянието, извършено след като веднъж е имало административна санкция. А в ал. 3 имаме един квалифициран състав, забележете, ако той е извършен с цел имотна облага – ей богу, ако човек го е извършвал доста дълго време и са му налагани и глоби, аз не разбирам друг мотив да продължава да го извършва, освен с цел извършване на имотна облага, което поне за мен винаги ал. 3 ще поглъща състава на ал. 1, тъй като не виждам друг мотив и затова поне, според мен, би следвало да променим текста на ал. 1 и на ал. 3.

По отношение на тази хипотеза, ако е извършено с цел имотна облага, защото в 100% от случаите такъв вид престъпление се извършва с цел имотна облага, то няма друга хипотеза. И тогава защо е въздигнато в отделна ал. 3, а не е в основния състав или пък тя въобще не би трябвало да съществува, това е поне лично мое съображение, с това приключвам.

Да се надяваме, че до второ гласуване ще имаме един по-изчистен текст и по отношение на лицензионната дейност и по отношение на деяния, които да ги извършва, разбира се, физическото лице, което желае да придобие имотна облага чрез извършване на тези действия, а не да търсим трети лица, които да подвеждаме под наказателна отговорност за деяния, които те не са извършили. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви.

Има ли реплики към изказването на господин Петров?

Министър Георгиев, а след това – госпожа Жекова.

МИНИСТЪР ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ: Знам, че напредва денят, но обръщам внимание, че с новите промени, които приехме като част от усилията да излезе България от сивия списък, възможността за имуществени санкции в момента съобразно новата редакция на чл. 83а от Закона за административните нарушения и наказания вече, когато се касае, особено за случаите, когато са големите незаконни обекти, когато се установи, че облагата е над 500 хил. лв., тогава санкцията, която налагаме, може да стигне до 10 млн. лв.

Това няма общо с административните, които вдигаме два до три пъти по Социалния закон, а по силата на общите права от ЗАН. Но ще направя една работна среща на всички колеги в тази връзка и по чл. 53 в новата разпоредба от Наказателния кодекс също имаме предвидено нещо по повод казаното от Вас, така че за експертния дебат аз лично каня всички заинтересовани да се видим в Министерството, да организираме такава дискусия, за да не отнемам от времето в залата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: За изказване – госпожа Жекова.

Заповядайте.

ИЛИАНА ЖЕКОВА (ГЕРБ-СДС): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаема, госпожо Председател!

Уважаеми дами и господа народни представители, уважаеми господин Министър! Законопроектът за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, който днес разглеждаме, е отговор, както казаха и колегите преди мен, на констатираните тежки нарушения и злоупотреби в частни домове за възрастни хора и нелицензирани обекти, включително застрашаване живота и здравето на настанените лица.

Тук е моментът да поздравя министъра на правосъдието господин Георги Георгиев и министъра на труда и социалната политика Борислав Гуцанов, въпреки че го няма в залата, за усърдието и волята чрез предложените законодателни промени да ограничат и спрат в зародиш предоставянето на нерегламентираните социални услуги. Това в действителност е много важно и ние трябва да отговорим на очакванията на обществото. Уважаеми господин Министър, всички тези нерегламентирани дейности да бъдат в зародиш прекратени.

В тази връзка, още в началото на изказването си ще заявя, че от ГЕРБ-СДС ние ще подкрепим на първо гласуване предложените промени, но същевременно искам да изкажа моите съображения по някои от текстовете и по-конкретно във връзка с приравняване на наказанията за различните видове социални услуги. Аз всъщност ще се аргументирам и ще се съсредоточа в социалния аспект на текстовете от Наказателния кодекс, тъй като не съм юрист и не искам да навлизам в тази правна полемика. Разбира се, както всички преди мен посочиха, три групи промени са в Наказателния кодекс – първата група промени е в Закона за административните нарушения и наказания и в Закона за социалните услуги.

И конкретно сега ще изложа моите мотиви, които ще ги развия малко по-подробно в сравнение с аргументацията си в Комисията по труда и социалната

политика. Законопроектът предвижда промените, чрез които се инкриминира предоставянето на социална или интегрирана здравно-социална услуга за резидентна грижа или социална услуга за осигуряване на подслон, или за асистентска подкрепа, когато е извършвана в нарушение или при неизпълнение на стандартите за качество на услугата, както и извършването им без необходимото лицензиране.

В тази връзка, следва да се направи разграничаване между различните видове социални услуги и да се оцени тяхната специфика. Бих искала накратко да Ви запозная, уважаеми колеги, с разликата между услугите в домашна среда, като услугата „Асистентска подкрепа“, която е включена в новосъздадените два члена – 141а и 141б към Наказателния кодекс и също в новосъздадения чл. 234д. Услугата „Асистентска подкрепа“ се предоставя в домашна среда и има индивидуален характер. Насочена е към подпомагане на човек с увреждане или възрастен човек в ежедневните му дейности. Асистентите не носят организационна или управленска отговорност. Тази тежест е върху доставчика, но при тази услуга той няма ежедневен контрол. Често услугата е временна, почасова с ограничен обхват на въздействие. Предполага активното участие на потребителя и възможност за избор и контрол от негова страна по отношение на това кой да му бъде асистент.

Резидентната грижа и подслон за сметка на това е услуга от институционален тип съгласно Закона за социалните услуги. Извършват се в специално организирана среда под постоянен надзор – включват структура, екип от специалисти, медицинска и социална грижа, като доставчикът носи директно отговорност за средата, персонала и потребителите 24 часа, 7 дни в седмицата.

Разликата между тези два вида услуги произтича и от различната степен на контрол и отчетност. В асистентската подкрепа се осъществява индивидуална услуга от един асистент, често в изолация от контролен механизъм в реално време. Доставчикът не може да упражни ежедневен надзор над работата на всеки асистент, нито върху условията в дома на потребителя. В резидентните услуги се поддържа ежедневен документооборот и контрол, има екипна работа, денонощно присъствие на персонал и вътрешни правила. Наказателната отговорност при възникване на опасност за живота и здравето има смисъл там, където доставчикът реално контролира средата, какъвто не е случаят при асистентската подкрепа.

На следващо място, има възможност за злоупотреба с наказателния инструмент. И какво имам предвид? Например при инцидент в дома на потребителя, например при падане от негова страна или припадък, или при влошено здравословно състояние, асистентът би могъл да бъде подведен под отговорност по чл. 141а, дори без да има виновно поведение, само на основание на твърдяно нарушение на определен стандарт. Това би компрометирало предоставянето на асистентската подкрепа, особено в отдалечени региони, където достъпът до социални услуги е ограничен, а броят на самотните възрастни хора, които имат нужда от грижа, е голям. В този смисъл приравняването на отговорността без разграничение по същността на услугата може да създаде негативен ефект и дефицит на доставчици и кандидати за асистенти.

Включването на асистентската подкрепа в предложените текстове на новите членове 141а и 141б поражда неравнопоставеност спрямо друга подобна дейност, а именно предоставянето на личната помощ, която обаче е регламентирана в Закона за личната помощ и не се счита за социална услуга. Това е породено от факта, че както асистентската подкрепа, така и личната помощ се предоставя в домашна среда. Въпреки че и двете услуги се предоставят в домашна среда, индивидуализирани са и често със сходни дейности по съдържание, само асистентската подкрепа е включена в Проектозакона, което създава дисбаланс и правна неравнопоставеност между сходни социални дейности.

Асистентската подкрепа и личната помощ са функционално и социално подобни, индивидуализирани услуги в домашна среда, извършвани от физически лица. Но от друга страна, изключването на личната помощ от чл. 141а и б, както и от 234д, смятам, че е юридически обосновано. Защо? Защото това не е социална услуга съгласно Закона за социалните услуги, няма стандарти, лицензиране и институционален контрол. Няма субект, който да носи юридическа отговорност като доставчик.

След всички тези аргументи смятам, че трябва да се прецизира включването на услугата „Асистентска подкрепа“ в Наказателния кодекс, именно по изказаните по-горе причини, най-вече защото това са различен по вид услуги. От всичко казано дотук, считам, че включването на асистентската подкрепа в текстовете на Наказателния кодекс е неудачно и непропорционално спрямо нейния характер и функция. И поради тези причини заявявам също, че от името на ГЕРБ-СДС ние ще направим съответните предложения между първо и второ гласуване, така че да можем да прецизираме всички текстове.

И последно, искам да завърша само, колеги. Смятам, че трябва да се познава в детайли нормативната уредба, свързана с контролните органи и функции на Агенцията за качеството на социалните услуги. Това е нова агенция, сравнително нова агенция, която функционира от 2019 г., когато е създаден и когато започва да функционира самият Закон за социалните услуги. Функциите на Агенцията за качеството на социалните услуги са регламентирани в Закона и там е предвидено, че Агенцията може при извършване на контрол и мониторинг да отнема лиценз на такива лицензирани доставчици на социални услуги, които не изпълняват стандартите за качество на социалната услуга. След като обаче бъде отнет този лиценз, тогава вече Агенцията за качеството на социалните услуги няма отношение към този обект, който може да продължи да съществува. И това е така. И това са всички тези домове – нерегламентирани, които бяха обект на тези проверки, които бяха извършени съвместно с екипите на Министерството на правосъдието и Министерството на труда и социалната политика. Мисля, че тук не трябва да се упрекуват колегите от Агенцията за качеството на социалните услуги, защото те са си извършвали през тези години качествено и отговорно дейността. Благодаря. (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, госпожо Жекова.

Има ли реплики към изказването на госпожа Жекова? Не виждам.

Други желаещи да се изкажат? Не виждам.

Закривам разискванията.

Преминаваме към гласуване.

Уважаеми колеги, поставям на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс със сигнатура № 51-502-01-40, внесен от Министерския съвет на 4 август 2025 г.

Гласували 172 народни представители: за 172, против и въздържали се няма.

Законопроектът е приет на първо гласуване.

Поради това, че няма различно гласували, няма и обяснение на различен вот.

Преминаваме към следващата точка в нашата днешна програма:

ПЪРВО ГЛАСУВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС.

Вносители – Министерският съвет и Димитър Гърдев и група народни представители.

Заповядайте, госпожо Александрова, да представите доклада на Комисията по конституционни и правни въпроси.

ДОКЛАДЧИК АННА АЛЕКСАНДРОВА: Благодаря, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми колеги!

„ДОКЛАД

относно Законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 51-502-01-39, внесен от Министерския съвет на 4 август 2025 г., и Законопроект за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 51-554-01-144, внесен от Димитър Стоянов Гърдев и група народни представители на 3 септември 2025 г.

На свое редовно заседание, проведено на 10 септември 2025 г., Комисията по конституционни и правни въпроси обсъди Законопроект за изменение и

допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 51-502-01-39, внесен от Министерския съвет на 4 август 2025 г., и Законопроект за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 51-554-01-144, внесен от Димитър Стоянов Гърдев и група народни представители на 3 септември 2025 г. На заседанието присъстваха: от Министерството на правосъдието: госпожа Емилия Александрова – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“, госпожа Кристина Лазарова – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“, и госпожа Сашка Нешкова – главен експерт в дирекция „Съвет по законодателство; от Върховния касационен съд: съдия Лада Паунова – заместник на председателя и ръководител на наказателната колегия; от Прокуратурата на Република България: госпожа Снежана Торбова – прокурор в отдел „Нормативен анализ“ във Върховната касационна прокуратура, и госпожа Даниела Ангелова – прокурор в отдел „Нормативен анализ“ във Върховната касационна прокуратура; и от Министерството на труда и социалната политика: госпожа Тонислава Сотирова – началник-отдел „Политики за социално включване, децата и семейството“, и госпожа Виктория Тахова – изпълнителен директор на Агенцията за качеството на социалните услуги.

Законопроектът с вносител Министерският съвет беше представен от министър Георгиев, който отбеляза, че със Законопроекта се изпълняват поети от страната ангажименти по Националния план за възстановяване и устойчивост, както и заложи цели в Програмата за управление на Република България за периода 2025 – 2029 г.

Въвеждат се изрични основания, при които главният прокурор да може да отменя постановление за прекратяване на наказателното производство. С цел избягване на неяснота в прилагането на Закона и несигурност в правното положение на обвиняемите се предлага намесата на главния прокурор в тези случаи да става при установяване на неистински доказателства, престъпление от страна на прокурор или разследващ орган във връзка с участието в наказателното производство, неизвестни на прокурора обстоятелства или доказателства от съществено значение за делото, решение на Европейския съд по правата на човека за нарушение на Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи във връзка със съответното производство.

Създава се правна възможност за разделяне на делото в съдебна фаза в изпълнение на решения на Европейския съд по правата на човека, както и за преодоляване на практически трудности в съдебната фаза на процеса. Предлага се въпросът за разделянето да се обсъжда в рамките на разпоредителното заседание, когато съдът ще може да отдели материалите за неиздирените или неявили се без уважителни причини подсъдими, както и за подсъдим, изпаднал в краткотрайно разстройство на съзнанието, включващо вменяемостта или тежко заболял.

Предоставя се възможност на пострадалите или техните наследници да искат от съда ускоряване на наказателното производство и преди да е повдигнато обвинение, ако е изтекла повече от една година от образуването на досъдебното производство и за това време никой не е привлечен като обвиняем. Съдът, от своя страна, може да даде задължителни указания относно прилагането на Закона.

Разширява се съдебният контрол при прекратяване или спиране на разследвания от прокурор. В тези случаи към съда могат да се обърнат държавният орган, подал сигнал за разследването престъпление, както и Комисията за противодействие на корупцията, Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество, Агенцията за държавна финансова инспекция и Сметната палата дори ако разследването не е по техен сигнал.

От името на вносителя Законопроект за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 51-554-01-144, беше представен от народния представител госпожа Николета Кузманова, която посочи, че Законопроектът цели отразяване в Наказателно-процесуалния кодекс на деволюцията на служителите в Държавната агенция „Разузнаване“, която е направена през 2015 г. със Закона за Държавна агенция „Разузнаване“ и с него се предлага да не бъдат подсъдни на военните съдилища делата за престъпления, извършвани от служители в Държавната агенция „Разузнаване“.

Госпожа Кузманова допълни, че предлаганата промяна е в съответствие и със становището на Европейския съд по правата на човека по делото „Мустафа срещу България“, съгласно което доколкото имат специфична цел да разглеждат престъпления, свързани с военната служба, военните съдилища трябва да упражняват своята юрисдикция само спрямо членове на въоръжените сили.

В заключение се уточни, че с цел предотвратяване прекратяването на неприключилите производства, заварени от влизането в сила на Закона, се предлага те да се довършат по досегашния ред. По този начин предлаганата промяна ще се прилага само за наказателни производства, които ще се образуват след влизането в сила на този закон.

Законопроектите съответстват на изискванията на Закона за нормативните актове, указа за неговото прилагане и Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 73, ал. 10 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание по време на обсъждането на Законопроекта на първо гласуване се проведе и тяхното публично обсъждане.

Министърът на правосъдието изрази подкрепа за Законопроект № 51-554-01-144 с вносител народни представители от парламентарната група на „Има Такъв Народ“.

В хода на обсъждането взеха участие народните представители Николета Кузманова, Надежда Йорданова и Божидар Божанов.

В отговор на поставен въпрос от госпожа Кузманова относно предоставената възможност на определени държавни органи да имат самостоятелни процесуални права за обжалване на постановлението за спиране и постановлението за прекратяване на производството министър Георгиев отбеляза, че разширяването на съдебния контрол на прокурорските актове и предоставянето на възможност за горепосочените органи да имат активна легитимация се налага от комуникацията с Европейската комисия и тълкуването на Националния план за възстановяване и устойчивост. Той допълни, че реформата ще бъде изпълнена, когато се разшири кръгът от активно легитимирани лица за сезиране и за предприемане на съответните процесуални действия по отношение на престъпленията, при които пряко няма жертва, каквито са корупционните престъпления.

Народните представители от ПГ на ПП-ДБ посочиха, че ще подкрепят законопроектите, като между първо и второ гласуване ще направят предложения за прецизиране на Законопроекта с вносител Министерския съвет.

В резултат на проведеното обсъждане Комисията по конституционни и правни въпроси:

– с 13 гласа „за“, от които 5 от ПГ на ГЕРБ-СДС, 2 от ПГ на ПП ДБ, 2 от ПГ на ДПС-НН, 2 от ПГ на БСП-ОЛ и 2 от ПГ на ИТН, без гласове „против“ и 1 глас „въздържал се“ от ПГ на ПП МЕЧ, предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, № 51-502-01-39, внесен от Министерския съвет на 4 август 2025 г., и

– с 12 гласа „за“, от които 4 от ПГ на ГЕРБ-СДС, 2 от ПГ на ПП ДБ, 2 от ПГ на ДПС-НН, 2 от ПГ на БСП-ОЛ и 2 от ПГ на ИТН, без гласове „против“ и 2 гласа „въздържал се“, от които 1 от ПГ на ГЕРБ-СДС и 1 от ПГ на ПП МЕЧ, предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение на Наказателно процесуалния кодекс, № 51-554-01-144, внесен от Димитър Стоянов Гърдев и група народни представители на 3 септември 2025 г.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, госпожо Александрова.

От името на вносителя Министерски съвет – заповядайте, господин Георгиев.

МИНИСТЪР ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ: Уважаема госпожо Председател, уважаеми народни представители! Позволете ми да Ви представя накратко Законопроекта за изменение и допълнение на наказателно-процесуалния кодекс. Той е изготвен с оглед спешната необходимост за изпълнение на ангажименти, поети от България с Националния план за възстановяване и устойчивост, свързани с гарантиране на ефективността на наказателния процес, мярка стълб „Справедлива България“, компонент „бизнес среда 10“, буква „г) Реформи и инвестиции“, реформа № 2 „Противодействие на корупцията“ като част от ключов етап „Влизане в сила на законодателни изменения за гарантиране на ефективността на наказателното производство и подобряване на отчетността и наказателната отговорност на главния прокурор“.

Мярката е част от третото плащане по ПВУ и с последните изменения, които бяха направени в ПВУ през месец юли тази година, се състои от следните елементи, които сме въвели с този законопроект, който е комуникиран с Европейската комисия.

По приоритет 1.2. – създаване на възможност за разделяне на делата, срещу няколко обвиняеми в съдебна фаза.

По приоритет 1.3. – въвеждане на право на пострадалия, съответно на подателя на сигнала за ускоряване на наказателното производство и преди повдигане на обвинение.

По приоритет 1.4. – въвеждане на ясни основания, допустими положения за възобновяване на наказателното производство, по случаите по чл. 243, ал. 10 от НПК по искане на главния прокурор.

По мярка 2.3. – разширяване на съдебния контрол над прокурорските актове.

Законопроектът е част и от изпълнение на Програмата за управление на Република България, приета от кабинета. Целта е следната: на първо място, да разширим кръга от лица, на които Законът предоставя правото да обжалват по съдебен ред постановлението на прокурора за прекратяване или за спиране на наказателното производство, а именно даваме такава възможност на държавните органи, направили съобщения за извършено престъпление, както и за Комисията за противодействие на корупцията, Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество, Агенцията за държавна финансова инспекция и Сметната палата, тоест това са институциите, призвани, създадени за контрол, отчетност и в крайна сметка ефективно упражняване на надзора на разходването на публични средства. Тоест това се отнася за случаите на наказателните производства за така наречените корупционни престъпления по Закона за противодействие на корупцията, включително и когато производството не е започнало въз основа на техен сигнал. Тоест производството може да е започнал по сигнал от гражданин или юридическо лице, като в последствие такава активна легитимация, казано на правен език или възможност да се възползват от тези права, е дадена за обжалване на посочените институции. По този начин създаваме допълнителни гаранции за правилното приложение на материалния и процесуалния закон, когато се спира или се слага край на едно наказателно производство, нещо, по което надявам се да няма в тази връзка поне политически разправии, тъй като е поет ангажимент от страна на България, по който се е работило през последните години.

На второ място, целта е да бъдат уредени конкретни хипотези, в които главният прокурор да може да упражни правомощието си да отмени постановление за прекратяване на наказателно производство след сроковете за инстанционен контрол. Тоест намесата на главния прокурор в правната сфера на обвиняемите ще почива на изрично, ясно, отнапред дефинирани правила, в утвърдени в съдебната практика основания, което дава гаранция за спазване на правата на лицата, обвинени в извършване на престъпление и ще осигури по-висок стандарт за спазването на правата на всички участници в производствата.

На следващо място, друга важна цел е да се създаде възможност за разделяне и обединяване на делата, водени срещу няколко подсъдими в съдебната фаза на производството, чрез изменение и допълнение на чл. 248 от НПК.

Предвидените основания за разделяне са, когато има подсъдим, който не се явил и за който не е приложено така нареченото задочно производство, тоест в негово отсъствие, както и подсъдим, който е изпаднал в краткотрайно разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта, или има друго тежко заболяване, което препятства провеждането на наказателното производство.

Отделяйки материалите в едно отделно дело за този подсъдим, ще гарантираме ефективност и бързина на процеса, както и защита на правата на пострадалите. По същество това означава да може да продължи наказателното дело срещу тези обвиняеми, съответно подсъдими, по отношение на които не са налице тези пречки, а за останалите да бъде спряно само, а не заради такава невъзможност по отношение на едно лице да се спре спрямо всички останали.

Наред с това друга цел е да осигурим правото на по-широк кръг лица да искат ускоряване на наказателното производство по реда на чл. 368 от НПК. Те ще могат да искат такова ускоряване всъщност в различни хипотези, а именно наследниците на пострадалия, ощетеното юридическо лице и държавният орган, който е направил съобщението за извършеното престъпление.

Това е, колеги, вкратце представяне на мотивите и по същество на промените, които предлагаме на Вашето внимание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, господин Георгиев.

Вторият законопроект ще бъде представен от господин Гърдев – заповядайте, имате думата.

ДИМИТЪР ГЪРДЕВ (ИТН): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми дами и господа народни представители, представям на Вашето внимание мотиви към Законопроекта за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс.

В съответствие с цялостната логика на правилата за определяне на подсъдността, която е развита в съдържанието на Наказателно-процесуалния кодекс, чл. 396 определя делата, които са подсъдни на военните съдилища.

При приемането на НПК през 2005 г. в тази част се възприема подходът подсъдността им да се определя чрез качеството на лицата, които извършват престъпление, което е съответно на специализацията на този вид съдилища. На това основание в чл. 396, ал. 1 НПК се изброяват изчерпателно няколко групи лица, чийто обединяващ признак е, че са военизирани:

1. военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;
2. генерали, офицери и лица от сержантския и редовия състав от други министерства и ведомства;
3. резервистите при участие в учебно-мобилизационни мероприятия или при изпълнение на активна служба в постоянния резерв;
4. сътрудниците на органите от ведомствата по т. 1 и 2 при или по повод изпълнение на възложените им задачи;
5. гражданските лица на служба в Министерството на отбраната, в Българската армия и в структурите на подчинение на министъра на отбраната, в Националната служба за охрана и в Националната разузнавателна служба при или по повод изпълнение на службата им.

В отклонение от този признак към момента на приемането на НПК е запазването на подсъдността на военните съдилища по отношение на служителите в Министерството на вътрешните работи, когато извършеното от тях престъпление е при или по повод службата им – чл. 396, ал. 1, т. 5 от НПК. Основният аргумент за това решение е, че макар процесът на девоенизация на служителите в МВР да е приключил още през 2001 г., Министерството запазва йерархична структура, която наподобява тази на въоръжените сили.

През 2007 г. каталогът по чл. 396, ал. 1, т. 6 от НПК се допълва и с държавните служители от Държавна агенция „Национална сигурност“. Основният аргумент за това решение е, че Агенцията се обособява от структура на МВР – Националната служба за сигурност. Само една година по-късно – през 2008 г. и двете отклонения се отменят с аргумент, че не следва служители, които не са военизирани, за извършени от тях престъпления подсъдността да е на военните съдилища, тъй като не отговарят на специализирания профил на тези съдилища.

Към момента на приемането на НПК през 2005 г. Националната служба за охрана и Националната разузнавателна служба са структури, които осъществяваха дейността си въз основа на оскъдна уредба в Закона за отбраната и въоръжените сили. На това основание служителите в тези структури са и военизирани. През 2015 г. се приемат двата отделни закона – Закона за Националната служба за охрана и Закона за Държавна агенция „Разузнаване“. За служителите в тях обаче се възприемат различни решения. За служителите на Националната служба за охрана се запазва военизацията, а служителите на Държавната агенция „Разузнаване“ се девоенизират.

До момента тази промяна в статуса на служителите на Държавната агенция „Разузнаване“ не е отразена в НПК и за извършени от тях престъпления при или по повод службата им подсъдността е на военните съдилища. Именно изменението в тази насока е предмет на настоящия законопроект.

Предложението по същество е следващата логична стъпка, с която на този етап да се постигне пълното съответствие на законодателната идея в НПК на военните съдилища да са подсъдни престъпления, извършени от военизирани лица. Този извод не се променя от съществуващата ал. 2 на чл. 396 от НПК. Това

е така, защото още от създаването ѝ тя предвижда, че за да е подсъдно делото на военен съд, престъплението следва да е извършено от лице по ал. 1, но и с участието в същото престъпление на гражданско лице. Основанието за това законодателно решение е да не се налага при реализацията на наказателната отговорност на две или повече лица, които участват в извършването на едно престъпление, да се разделя разглежданото дело за това престъпление в две отделни дела – едното, от които да се разглежда от военен съд, а другото от съответния общ съд.

Предложената промяна е в съответствие и със становището на Европейския съд по правата на човека, изразено в Раздел V, Заключение на Решение по жалба № 1230/2017 г. от 28 ноември 2019 г. по делото „Мустафа срещу България“: „89. Доколкото имат специфична цел да разглеждат престъпления, свързани с военната служба, военните съдилища трябва да упражняват своята юрисдикция само спрямо членове на въоръжените сили.“

За да се предотврати прекратяването на неприключилите производства, които са заварени от влизането в сила на това предложение, се предлага те да се довършат по досегашния ред. Така промяната, която се предлага, ще се прилага само за наказателни производства, които ще се образуват след влизането в сила на този закон. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, господин Гърдев.

Уважаеми колеги, днес наши гости в Народното събрание са членове на Европейския парламент от групата на консерваторите и реформистите, по покана на члена на Европейския парламент господин Ивайло Вълчев от Политическа партия „Има Такъв Народ“. (Ръкопляскания.) Добре дошли в Народното събрание!

С това приключи представянето на законопроектите за изменение на Наказателно-процесуалния кодекс.

Откривам разискванията.

Заповядайте, госпожо Рангелова.

След госпожа Рангелова, господин Атанасов.

ЦВЕТА РАНГЕЛОВА (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми колеги народни представители, ще изразя кратко становище по двата законопроекта, които бяха представени – на Министерския съвет и на „Има Такъв Народ“.

Ние ще подкрепим и двата законопроекта. Знаете, тези от Вас, които бяха народни представители в Четиридесет и осмото народно събрание, че от групата на ВЪЗРАЖДАНЕ бяхме вносителите на редица промени в Наказателно-процесуалния кодекс, касаещи възможността, а слава богу, след две легислатури вече бяха приети успешно, въпреки съпротивата на някои парламентарни групи. Тогава дадохме възможност постановленията, с които се отказва да се образува досъдебно производство по една преписка, възможността този акт на прокурора да бъде не само на инстанционен прокурорски контрол, но да премине и съдебен такъв.

Трябва да Ви кажа, че ефектът от това се усети веднага. В огромна част от случаите, в които прокуратурата отказваше да образува досъдебни производства, всъщност тези постановления бяха потвърждавани от горестоящата прокуратура, но първоинстанционният съд ги отменяше. Това доказа, че предложението ни беше ефективно и работещо, защото в противен случай гражданите и юридическите лица щяха да останат с една невъзможност да продължат развитието на досъдебно производство, в което те са пострадали обичайно.

Сега с този законопроект на Министерския съвет се разширява обхватът в случаите, в които се прекратява или спира едно наказателно производство, по-широк кръг от лица, физически и юридически, да могат да атакуват това постановление, те да се запознават с неговите текстове. Считаме това за изключително полезно, защото винаги, когато оставим цялата власт в ръцете на една институция и възможността за контрол на практика да бъде самоконтрол, тоест горестоящата в случая прокуратура само да може да упражни инстанционен контрол, на практика не произвежда нищо, защото това е една йерархична структура, в която има отношения на власт и подчинение, най-общо казано. По този начин, разширявайки кръга на по-голям кръг, в това число и институции, и служби да могат да се запознават и да атакуват тези актове, смятам, че това е полезно предложение, което безспорно се нуждае от подкрепа.

По Законопроекта на „Има Такъв Народ“. При споделяне на мотивите, които бяха изложени от вносителя, ние ще подкрепим този законопроект. Смятаме действително, че не е мястото на служителите на Държавна агенция „Разузнаване“ в разпоредбата, която урежда подсъдността при извършени от тях престъпления, и това не следва да бъде военният съд. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, госпожо Рангелова.

Има ли реплики към изказването на госпожа Рангелова? Не виждам.

Заповядайте за изказване, господин Атанасов.

След господин Атанасов – господин Балачев, след господин Балачев – господин Славов.

АТАНАС АТАНАСОВ (ПП-ДБ): Благодаря Ви, госпожо председател.

Аз ще взема отношение по Законопроекта на Министерския съвет, в който се предвижда възможност главният прокурор да получи правомощия за възобновяване, казано най-общо, на спрени наказателни производства. В тази връзка обаче искам да посоча, че ние нямаме главен прокурор, а от днес, както се съобщава в медиите, нямаме и изпълняващ функциите главен прокурор. И затова съжалявам много, че господин министърът си замина, защото това е негова отговорност, той председателства Висшия съдебен съвет и би трябвало да поеме инициатива затова след две години и колко беше, да се обнови съставът на Висшия съдебен съвет, да бъде избрана нова квота от Народното събрание. Защото, ето, ВКС прие, че Борислав Сарафов вече не е изпълняващ функциите главен прокурор. Това е съобщение от днес. С две разпореджания от 2 октомври 2025 г. Върховният касационен съд отказва да образува производства по искания на изпълняващия функциите главен прокурор Борислав Сарафов за възобновяване на наказателни дела. Това е такава бъркотия – от една страна, имаме нелегитимен Висш съдебен свет, от друга страна, нямаме главен прокурор, но и нямаме изпълняващ функциите главен прокурор и няма кой да го избере. Висшите магистрати посочват, че причината е промяна в Закона за съдебната власт, според която – и това нещо ние го гласувахме тук януари месец, дадено лице не може да бъде изпълняващ функциите главен прокурор за повече от 6 месеца. Разпоредбата е в сила от 21 януари 2025 г., а срокът изтече на 21 юли същата година. Според върховните съдии след тази дата Сарафов няма активна легитимация да подава искания за възобновяване на наказателни производства.

Така че, когато говорим за функционирането на съдебната система и изобщо за проблемите, които съществуват, къде е отговорността на изпълнителната власт и по-конкретно на министъра на правосъдието, защото той би трябвало да предприеме съответните действия, за да имаме функционираща съдебна система? Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли реплики към изказването на господин Атанасов? Не виждам.

Заповядайте, господин Балачев, за изказване.

БРАНИМИР БАЛАЧЕВ (ГЕРБ-СДС): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги! Аз ще взема отношение по представения Законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, представен от Министерството на правосъдието.

Първоначално ще кажа, че този проект за изменение и допълнение е необходим. Аз по принцип ще го подкрепя на първо четене, но според мен има доста неща в него, които трябва да бъдат изчистени между първо и второ четене, за да може да имаме един перфектен закон. Какво имам предвид?

При представянето на Закона от министър Георгиев, същият заяви, че за да се правят промени в ал. 4 на чл. 243, идеята била държавните органи, които са подали съобщение за извършеното престъпление, да могат да обжалват съответните актове за прекратяване или спиране на наказателното производство. Изброените от него държавни органи – като Агенцията за държавна финансова инспекция, Комисията за противодействие на корупцията и така нататък, ми се струва, че тук е допусната една неточност, защото всичките тези държавни органи, когато констатира известни нарушения, издават съответни

административни актове, а да не говорим за Комисията за противодействие на корупцията, която има разследващи функции и съответно работи под непосредствения контрол и надзор на прокуратурата. Между другото, в същия този Наказателно-процесуален кодекс изрично пише, че прокуратурата е тази, която в наказателния процес защитава интересите на държавата.

Същевременно, вчера имаме заседание на Правната комисия и там в един диалог, свързан с друг законопроект, стигнахме до един извод, че прекаленото разширяване на участниците в един такъв наказателен процес, като главно се имаше предвид именно тези, които са съобщили за извършване на определено престъпление, води до забавяне на процеса, а не до неговото активиране и по-бързо приключване, каквато е идеята на Наказателно-процесуалния кодекс и която, между другото, е една от големите негови слабости.

Затова аз считам и ще направя предложение между първо и второ четене, че присъствието на тези органи в листа, в който се призовават – било то по прекратяване или по време на съдебния процес, защото те трябва да станат след това, ако приемем това изменение, да станат задължителни участници в наказателния процес, изрично ще забави наказателния процес, а техните интереси се защитават, от една страна приехме, че юридическите лица, които са пострадали, да речем, някое търговско дружество, държавно и така нататък, или някое министерство, те се защитават от самото министерство чрез своите представители в наказателния процес, а именно юридическите лица, за които става дума, и разбира се, се представляват техните интереси и се поддържат гражданските иски, които те предявяват в този наказателен процес от представител на прокуратура.

По отношение на участието на прокурора. Може би сте забелязали, че тук става дума не за някаква възможност той да обжалва тези актове, а тук става дума за възможността, когато срокът за обжалване вече е бил изтекъл. И затова аз считам, че такава грешка би могла да бъде допусната при разглеждане на едно наказателно производство – досъдебно, или пък прекратено, върнато от съда и така нататък, но формулировката, която аз намирам в създаването на нова ал. 11 на съответния текст от Закона, е неправилна и неточна. Защото, от една страна, се използва терминът „в изключителни случаи главният прокурор може...“ Говори се за изключителни случаи. От друга страна обаче, веднага след това се казва: в кои, казуално се изброяват тези случаи. Според мен или трябва да бъде едната формулировка – да се каже в кои случаи точно главният прокурор би могъл да има такива правомощия, след като срокът е бил изтекъл, или, от друга страна, да се даде тази по-широка формулировка затова, че в изключителни случаи той може да поиска отмяна на прекратяването или спирането на определено производство.

Аз смятам, че този подход е по-правилен по отношение на това, а вече в тежест на главния прокурор е да покаже пред съответния съд това, че този случай действително е изключителен и че пропускът, който е допуснат, касае изключително важна част, изключително важни – било то държавни, било то лични интереси, в зависимост от това какво е производството. И затова той като върховен ръководител на прокуратурата, защото такава му е функцията, предприема тези действия, но не може и двете да бъдат съвместими в един текст на Наказателния кодекс. Добра е нормата, която предвижда в разпоредително заседание, защото това е текстът на чл. 248, в разпоредително заседание да се премислят някои неща, свързани с това дали някой от подсъдимите лица може да присъства, или не може да присъства там, дали е изпаднал в краткотрайно, или по-дългосрочно отклонение на съзнанието, и невъзможност, която изключва вменяемостта му, или друго тежко заболяване.

Има обаче и тук един проблем. Например в предложението на т. 5 – може да отдели материали за подсъдим, който не се е явил и за който, забележете, говоря най-вече за моите колеги, които са в залата, са неприложими – разпоредбата на чл. 269, ал. 3. За сведение на останалите колеги ще кажа, че чл. 269, ал. 3 предвижда случаите, в които определен подсъдим не е намерен на адреса, оказва се, че е в чужбина, било е направено щателно издирване и така нататък, и така нататък – да се игнорира тази възможност и да минем само на възможността, че той не се е явил на едно от заседанията без уважителна причина и да поискаме тези материали да бъдат отделени от другите, смятам, че е незаконосъобразно. И ако този текст бъде атакуван пред Конституционния съд, той задължително ще бъде отменен, защото по този начин се накърнява правото на подсъдимия, който е един от основните фигури в наказателния процес. А по отношение на останалите, остава общата разпоредба, която всъщност съществува и в момента, а именно тези неща, тези разделяния, отделяния и така нататък, в самостоятелни производства, могат да бъдат направени само и единствено тогава, когато това няма да затрудни разкриването на обективната истина. И последно, и с това ще завърша, според мен – и това е една голяма болест всъщност на Наказателния кодекс, ние не можахме да направим така, че наказателните производства да свършат в някакъв обозрим срок – било то заради забавяне в досъдебното производство, или пък тогава, когато в самото съдебно производство възникват някакви такива пречки или тупане на топката, както му казваме ние по адвокатски, които водят до това едно дело да се води с много години.

В същия този дебат във вчерашния ден, когато присъства и един от заместник-председателите на Върховния касационен съд, който изрази становище, че връщане на старата процедура от 2010 г., когато след две години заинтересованата страна можеше да иска – било то пострадал или подсъдим, или обвиняем, да иска приключване на едно досъдебно производство, Върховният съд – аз поне така разбирам от нейното изказване, беше затова, че сега съществуващата разпоредба в Глава 26, виждам чл. 368, 369 и 369а, била достатъчно подходяща. Правилният прочит обаче на тези две разпоредби – едната касае какви са възможностите на заинтересованите лица да поискат ускорено развитие на наказателния процес, било то в досъдебното производство или в наказателно такова, са недовършени. Ще си позволя, уважаеми колеги, да Ви прочета края на чл. 368, в който се казва, че такова искане се прави чрез прокурора, който е длъжен незабавно да го изпрати в съда. Съдът се произнася еднолично в закрито заседание, тоест нищо повече от това.

Това производство, тоест непрекъснато да пускаме молби за ускоряване на процеса, съдът да не казва, прокурорът да го изпраща на съда, и той има 15-дневен срок да каже приключете това и това и това действие, това може да продължи двайсет пъти. Няма край на тази процедура, което е един голям недоимък на този закон.

По същия начин стои въпросът и по отношение на чл. 369, когато нещата са в съдебна процедура. По същия начин, когато констатира неоправдано забравяне, съдът в действията си дава подходящ срок за извършване на действието. Определението е окончателно. И след това обаче идва голямата пропаст в ал. 3 – нови изисквания за ускоряване могат да бъдат правени след изтичане. Пак може да ги правим сто пъти, което значи един процес, за който вече е минал около две години и половина, може да продължи още три. Не е това истината. Това е голям пропуск и аз апелирам и към Министерството на правосъдието, а и ние като членове на Правната комисия да направим така, че да допълним тези текстове и да направим така, че Наказателният кодекс да бъде бърз и ефективен. Благодаря Ви. (Смях и ръкопляскания от ПП МЕЧ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли реплики към изказването на господин Балачев? Не виждам.

Заповядайте за изказване, господин Славов.

АТАНАС СЛАВОВ (ПП-ДБ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми народни представители! За съжаление, министърът на правосъдието не е в залата в момента, но на първо място, по двата внесени законопроекта – те ще имат моя глас „за“. Аз ще ги подкрепя по една проста причина. В рамките на нашия мандат, и аз като министър на правосъдието, сме работили и по двата законопроекта. Те бяха във висока степен на завършеност. Част от мотивите бяха представени от вносителите. Принципно искам да кажа следното: колкото повече съдебен контрол вкарваме по отношение на прокуратурата, колкото повече разширяваме активната процесуална легитимация на органите и лицата, които могат да искат оспорване на актове на прокуратурата, на откази за образуване на производства, на прекратяване на производства, на спиране на производства – толкова по-добре. Това е стъпка към поставяне на прокуратурата под някаква форма на отчетност – съдебна, демократична, обществена. Защото в последните години виждаме точно обратното – произвол, облечен във власт, и то във власт на най-високо ниво, безконтролна власт в ръцете на главния прокурор.

И тук стигам до днешния много интересен ден, започнал с триумфалното обявяване на победа в Страсбург заради правилната отмяна на дългогодишния мониторинг, постмониторингов диалог – и тук наистина заслуга имат много управления, много правителства, които са работили именно за да падне този

мониторинг, който е вече един изчерпан инструмент и правилно трябваше да приключи, но след обявяването на този триумф всъщност последва връщане, трезво връщане към реалността. Реалността се завърна този следобед и няма как да не я споменем в залата, както генерал Атанасов направи преди малко. Всъщност ние от 21 юли нямаме изпълняващ функциите главен прокурор и това е юридически факт, който се признава от ръководството и от самия Върховен касационен съд. И тук е големият въпрос – кой взема решенията по отношение на прокуратурата? Как тази безпрецедентна ситуация ще бъде преодоляна? И когато говорим за актовете на главния прокурор, с които той може да иска възобновяване на дела, на решени вече окончателно с влязла в сила присъда дела, да поставим именно основния въпрос – кой упражнява тази толкова важна власт в момента в държавата, при положение че от 21 юли – и това е констатирано от решение, разпореждане на Върховния касационен съд от днес, ние нямаме изпълняващ функциите главен прокурор. И тук вече е отговорността на парламентарното мнозинство и на Министерството на правосъдието да предприемат стъпки за преодоляване на тази криза в държавността. Да се свика заседание на Висшия съдебен съвет, да се постави въпросът за обсъждане, да се предложи друг, друга личност, друго лице, което отговаря на изискванията на Закона да осъществява функциите главен прокурор, да се започне процедура по избор на Висш съдебен съвет, така че тази криза в съдебната власт, която се превръща в конституционна криза, да бъде прекратена.

Така че от моя страна ще има подкрепа и за двата законопроекта. Разбира се, ще има и предложения от нас между двете четения, но не можем да не търсим отговор и да задаваме постоянно въпроса кой упражнява функциите на държавно обвинение в момента, от чие име ги упражнява и в чий интерес ги упражнява? Благодаря Ви. (Ръкопляскания от ПП-ДБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли реплики към изказването на господина Атанас Славов? Не виждам.

За изказване, господин Божанов.

БОЖИДАР БОЖАНОВ (ПП-ДБ): Благодаря, госпожо Председател.

По много от точките в Законопроекта и на Министерския съвет, и в този на колегите от „Има Такъв Народ“ имаме съгласие, но аз ще коментирам въпроса с ексклузивното правомощие на главния прокурор, както се казва, да сваля трупчета. Това е отмяната на постановленията за прекратяване на досъдебни производства. За съжаление, Министерският съвет, макар да въвежда някои ограничени хипотези, всъщност оставя вратата широко отворена в полето. Това не е новина, разбира се.

По темата с изпълняващия функциите главен прокурор, който е с изтекъл мандат, Министерството на правосъдието също не взе отношение – така посниши се, но ние като законодателен орган трябва да вземем отношение и да ограничим, да премахнем или да поставим под съдебен контрол ексклузивните правомощия на главния прокурор. Ние това смятаме да направим между първо и второ четене, защото главните прокурори могат много да си повярват в някой момент. Някои могат да си помислят, че над тях е само Господ. Други могат да си помислят, че никой няма да може да ги изкара от кабинета им, макар мандатът им да е изтекъл. Решението на ВКС от днес може би изнервя много хора – може би изнервя главния прокурор, може би изнервя хората, които казват на главния прокурор какво да прави, може би изнервя хората или пък ги успокоява хората, които са били на трупчета и сега не е ясно главният прокурор може ли да ги свали тези трупчета, не може ли да ги свали? Затова, и за да няма задкулисие, и за да има реално върховенство на закона, ние с процесуални методи трябва да ограничим правомощията на главния прокурор да прави каквото си иска. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли реплики към изказването на господин Божанов? Не виждам.

Други желаещи народни представители.

Министърът на правосъдието поиска думата, господин Расташки, след това ще Ви я дам на Вас.

Заповядайте, господин Георгиев.

МИНИСТЪР ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ: Благодаря Ви.

Уважаема госпожо Председател, на първо място, моля да отправите забележка на достопочтения господин Атанасов, който цял ден ми гледа сравнително приятната, надявам се, физиономия и преди малко е излъгал, че съм избягал. Въпреки удоволствието да Ви съзерцавам вече три часа, не е лошо от време на време да имаме възможност да ставаме от мястото си тук, за да свършим нещо друго. (Реплика от народния представител Атанас Атанасов: „Защото не знам къде си.“) Така, Вие не ме знаете къде съм. Стига с тези ченгесарски методи сега. Аз да пращам есемес на Атанасов къде съм. Очевидно не съм в залата, след като не съм в залата, най-вероятно съм в кулоарите, в групата, в стоята на групата на колегите и прочие. Така, не Ви подхожда просто такова поведение. Може да извадим стенограми да видите висял ли Ви е толкова на главата правосъден министър в пленарната зала, та да го видим, и на комисии. Толкова по въпроса за лъжите.

Сега, господин Божанов, Вие сте ИТ. Вие сте ИТ специалист и се изказвате за втори и трети път по въпроси, от които нищо не разбирате. Обяснявам. (Реплика от народния представител Людмила Илиева: „Той е народен представител.“) Точно така. Народният представител обаче няма индулгенция да бъде некомпетентен по въпросите, по които се изказва. Понеже ми подвикват тук хашлашки, неподходящо на възрастта, предлагам наистина да ми се даде възможност да се изкажа.

Казах го и на Правната комисия, ще го кажа и сега. Господин Божанов не открива какви са предложените от нас основания по отношение на ограниченията на правомощията на главния прокурор, откъде сме си ги били измислили. Долу горе това беше въпросът, нали така? Тоест похвално е, че изпълняваме ангажмента по ПВУ. Похвално е, че изпълняваме ангажмента, поет от Вас. Изработили сме текстове, но казвате в една част, тоест за 5% от разпоредбата, че видиш ли, не било ясно откъде идват тези основания, които ние сме предвидили. Говорим за основания за възобновяване на наказателни дела, тоест които са държани образно казано на трупчета – какви са основанията, за да могат да бъдат възобновявани. Ние въвеждаме нови допълнителни такива. Тоест това е усилие, по което не спорим, имаме съгласие политическо, нали така, че е необходимо? Благодаря Ви. След като получих Вашето съгласие, Ви уведомявам, казах го и на Правната комисия. Основанията в ал. 11, т. 3 до 6 – четвърта, пета и шеста са заимствани от съществуващите основания за възобновяване на наказателни дела, тоест... (Реплика от народния представител Божидар Божанов: „Няма такива.“) Е как няма ги такива?! Един хартиен вариант на НПК може би да дадем, за да ги намерите. Сега ще Ви улесня.

По отношение на т. 1, 2 и 7 същите също са действащи разпоредби в НПК и към момента. Точка първа е аналогична, записвайте си, моля, защото иначе има объркване, на чл. 348, ал. 2 във връзка с ал. 1, което, господин Божанов, представлява касационно основание за отмяна или изменение на присъда или решение. Същите основания, които има за упражняване на правомощията на съда, ги предвиждаме по отношение на главния прокурор. Какво по-добро може да се измисли?! Не чухме Ваша алтернатива. Но да твърдите, че това са нови измислени... Видите ли, Георгиев е гледал в тавана и си написал едни основания. Просто прочетете Наказателно-процесуалния кодекс.

Продължавам. Това беше по точка първа.

Продължавам с т. 2 на ал. 11, която критикуват. Тя е аналогична на чл. 348, ал. 1, т. 2 – касационно основание за отмяна или изменение на присъда или решение, и съответно на чл. 226, ал. 3 – действие на прокурора преди предявяване на разследването. Тоест как се работи в правото. Когато има нова фигура, която трябва да бъде уредена, търсим най-близкото уредено сходно, за да можем да не правим никакви крѣпки или измишльотини, а да има една систематика и при така нареченото телеологично тълкуване да се прави връзка между различните разпоредби.

На следващо място. Точка седма. Тя е аналогична на чл. 226 – действия на прокурора преди предявяване на разследването. Проверихте ли ги, колеги? И така, какво следва оттук нататък? Че тези основания, които ние сме предвидили, за да се ограничат възможностите за възобновяване на дела по отношение на главния прокурор, са същите основания, които съществуват от две десетилетия в Наказателно-процесуалния кодекс като възможност и съответно основания,

които се прилагат от съда. Това е добро, аргументирано решение, което сме подготвили с практики, с представители на академичните среди. За Вас е новост. За Вас е новост, че е имало и решение за уеднаквяване практиката на ВКС. За мен не е новост. Аз съм министър на правосъдието на Република България. От 18 септември, от 18 септември има такова решение на ВКС. Преди години е въведена такава практика. Това не са тълкувателни решения, а вътрешни актове на ВКС, което е факт от 18 септември.

По отношение на двете разпореждания. Питайте човека до Вас, бивш правосъден министър, има ли право правосъдният министър да се изказва по висящи дела?

Доцент Славов, има ли право? Има ли право по висящи дела да се изказва? Нека на този въпрос да отговорим. Вие изказвали ли сте се? Доцент Цолов, колко пъти Вие сте взели отношение като министър на правосъдието по конкретни висящи дела? Та нима нямаше главен прокурор тогава? Та нима нямаше председатели на съдилищата? Колко пъти или Надежда Йорданова, или другият Ваш правосъден министър е взел отношение по такива въпроси? Знаете много добре, че в момента, в който го направи, настъпва една мина, взривявайки конституционния модел за разделение на властите. Вие го знаете много добре от първия момент, това обаче не Ви изнася.

Продължаваме нататък – да започне процедура по избор на ВСС, да се предложи друг. Колеги, кой да избере другия главен прокурор, като ние с Вас приехме решение – в момента има конституционно дело по въпроса, може ли този Висш съдебен съвет да избира главен прокурор? (Реплики от ПП-ДБ.) Така.

По този въпрос ще ми кажете ли? (Реплика от ПП-ДБ: „Като временно изпълняващ...“) Нямате какво да отговорите!

Защо не се свиквал пленум? Нали това е основната критика в момента? Висшият съдебен съвет заседава два пъти в месеца.

По отношение на въпросите, които поставяте, тая фигура на участието на министъра на правосъдието така е замислена, че той може да го свика, но няма право на глас. Има право на мнение. Нали така? Има право на мнение.

Само че, уважаеми колеги, Вашата визия, както видяхме през годините, е за правосъден министър, който е правосъден инфлуенсър, а не за длъжностно лице, което да решава въпроси, да предлага законодателни инициативи и да се разпростира според своите правомощия.

Укорявате ме в бездействие, в действия, които всеки от Вас в идентичната ситуация, в която се е намирал, разбирайки много ясно баланса на властите и отчитайки като грамотни хора – и двамата ми предшественици са такива, правомощията на министъра на правосъдието, знае той каква точно роля има във Висшия съдебен съвет.

А по отношение на избор на нов Висш съдебен съвет, критики към нас отправят хората, които провалиха заседанието за началото на тази процедура, знаейки много ясно, че за разлика от другите съборени междувременно, обявени за противоконституционни, предвидени от тях ограничения, квалифицирани мнозинства за две трети за регулаторите, които паднаха и по отношение на избора на КПК, и по отношение на останалите регулатори през миналото лято, преди този кабинет да го има изобщо, нали така – не спорим по този въпрос поне, та знаете, че конституционно закрепеното квалифицирано мнозинство изисква политически консенсус, който при първия опит за това бе взривен от Вас при предлагането от наша страна на начало на процедурата за избор на нов Висш съдебен съвет. Какво направихте тогава, да Ви припомня ли? Помните ли, колеги? (Реплики от ГЕРБ-СДС.) Помните ли? Мирчев, помните ли Вие? – Да Ви го кажа, заедно с колегите от ВЪЗРАЖДАНЕ, излязохте, напуснахте залата и съборихте кворума. (Реплики от ПП-ДБ.) Това направихте! Благодаря Ви, колеги. (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС и възгласи: „Браво! Браво!“)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Министър.

АТАНАС АТАНАСОВ (ПП-ДБ, от място): Процедура! (Реплики от ПП-ДБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Двама, трима едновременно искате процедура. Може ли да се уточните помежду си кой от тримата ще вземе думата? Господин Славов, заповядайте за процедура.

ПЕТЪР СЛАВОВ (ПП-ДБ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Очевидно дебатът е за независимостта на съдебната система и за отношенията между властите и разделението между тях. И тъй като уважаваният от мен господин министър Георгиев постави няколко въпроса, директно към мен адресирани, затова ще си позволя да отговоря.

На първо място, това, което направих в моя мандат, когато Сарафов беше избран за изпълняващ функциите главен прокурор, е да оспоря неговия избор. Тъй като заседанието на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет беше свикано без уведомяване на министъра на правосъдието, а по силата на Конституцията министърът на правосъдието има право и правомощие да прави предложения за избор, включително на главен прокурор, изпълняващ функциите главен прокурор, за избор на всеки магистрат в системата, аз оспорих с това основание избора на господин Сарафов за изпълняващ функциите. Разбира се, очаквано тогава за мен, Върховният административен съд прие, че министърът на правосъдието, забележете, нямал правен интерес от оспорването. Нищо, че самата Конституция изрично и Законът за съдебната власт дават това правомощие на министъра на правосъдието, което тогава нямаше как да бъде упражнено ефективно заради неуведомяване. Тоест първото, което може да се направи, е сега, тъй като нямаме изпълняващ функциите главен прокурор, за да се реши този казус, тъй като Прокурорската колегия бездейства, Вие да предложите кандидат – лице, за изпълняващ функциите главен прокурор, и то да бъде избрано в съответствие със Закона за съдебната власт, който беше гласуван с огромно мнозинство в началото на годината. Второто нещо, което направих конкретно, пак по отношение на главния прокурор, изпълняващ функциите в моя мандат, в последните дни на мандата излезе публична информация, че при едно от шумните медийно известни дела е бил упражняван някакъв натиск с участието тогава на ръководството на прокуратурата. Тъй като имаше основателни съмнения – публични, аз подадох едно искане до Висшия съдебен съвет да извърши проверка на тези твърдения, които публично бяха направени. Висшият съдебен съвет каза, че няма основания.

Но това са две конкретни правомощия, които има министърът на правосъдието – както да предлага лица да заемат съответните позиции, така да иска тяхното отстраняване, така да иска и дисциплинарни проверки и проверки за някакви дейности.

И в тази ситуация на институционален вакуум, защото няма кой друг да каже, че нямаме изпълняващ функциите главен прокурор, от най-високото място в нашата правосъдна система имаме такова становище – мисля, че е редно да се направят съответните институционални действия. И това е отговорност и на Министерството на правосъдието, това е отговорност и на мнозинството в парламента. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Славов.

Господин Божанов – Вие, може ли да уточните каква точно процедура искате?

БОЖИДАР БОЖАНОВ (ПП-ДБ): Едното е към Вас за отношението на министъра, другото е...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Отношение към министъра!?

БОЖИДАР БОЖАНОВ: На министъра към народни представители. Ще обясня. (Реплики.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Последно – процедура по начина на водене, това ли искате?

БОЖИДАР БОЖАНОВ: Да, да, точно така.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Добре, заповядайте за процедура по начина на водене.

БОЖИДАР БОЖАНОВ: Благодаря, госпожо Председател.

Процедурата ми по начина на водене е към Вас. Моля, когато министри се държат арогантно спрямо народните представители, да им правите забележка. (Реплика на министър Георги Георгиев: „Вие се държите като гамени.“)

Тя... (Реплика на министър Георги Георгиев: „Държите се като гамени.“)

Министърът си позволява такова държане и в комисия, включително спрямо Вас, госпожо Председател, което е абсолютно недопустимо. (Реплики.)

И това отношение спрямо народните представители, смятам, че трябва да бъде прекратено. Особено когато то не е базирано на факти. (Реплики на министър Георги Георгиев.)

Защото господин министърът тук цитира, че това били вече съществуващи основания за възобновяване на съдебни дела. (Реплика на министър Георги Георгиев.) И цитира чл. 226. Само в чл. 226 няма нищо общо с възобновяване. То е условието, при което разследващият орган трябва да даде на прокурора делото. И всъщност тогава имаме две институции: разследващият орган и прокурорът. (Реплики на министър Георги Георгиев.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Колеги, само ще помоля да не влизате в диалогов режим помежду си.

Извинявайте, господин Божанов.

БОЖИДАР БОЖАНОВ: Благодаря, госпожо Председател.

И тъй като прокурорът и разследващият орган са два органа и прокурорът в случая контролира разследващия орган, това е разумно. Но в случая, когато главният прокурор на същото основание ще решава дали да възобновява, или няма да възобновява, ами, той може да каже – тук не е разпитан един свидетел, лелята на братовчедата на обвиняемия. И това, тъй като не подлежи на съдебен контрол, ще бъде абсолютно безнаказано – де факто настоящото положение. Така че колкото и широки хипотези да оставим, ако ги поставим под съдебен контрол, така че друг орган, а не само главният прокурор, който в един момент, като се окаже, че изобщо няма правомощия да го прави, кой ще го контролира? Представете ли си Вие сегашният главен прокурор казва...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Господин Божанов...

БОЖИДАР БОЖАНОВ: ...аз ще възобновявам...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: ...процедура по начина на водене към мен, а Вие в момента говорите по същество, което е второ Ваше изказване в рамките на това обсъждане.

БОЖИДАР БОЖАНОВ: Тъй като на практика министърът ми направи реплика...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Напомням да се ограничите в предмета на процедурата, която поискахте, моля Ви!

БОЖИДАР БОЖАНОВ: Благодаря.

Тъй като министърът де факто ми направи реплика, адресирайки това, което аз съм казал в моето изказване, това нека да го превърнем в една квази дуплика, макар че процедурата... (Реплики на министър Георги Георгиев.)

Еми... Така. Само да завърша, защото буквално бях на последното изречение.

Ако един главен прокурор, който няма право да бъде такъв, какъвто е настоящият, утре реши и приложи разпоредбата на чл. 243, съответната алинея за отмяна, кой ще го контролира? Ами, на практика един обвиняем ще стане обвиняем, без да има правно основание за това.

Така че дори да оставим настоящите, предложени от Вас, широки хипотези, нека поне да ги поставим под съдебен контрол. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Господин Атанасов, надявам се процедурата наистина да е по начина на водене, а не по същество на обсъждания законопроект.

Извинявайте, господин Расташки – не съм забравила, че сте заявили изказване.

АТАНАС АТАНАСОВ (ПП-ДБ): Благодаря Ви, госпожо Кузманова.

Аз съжалявам, че когато се изказвах, господина Киселова беше на трибуната.

Но вземам думата, защото се почувствах обиден от това, което каза господин министърът. Затова – по начина на водене.

Защото обра си бутилчиците и напусна залата и аз констатирах това обстоятелство, че го няма. Той дойде и заяви, че аз лъжа. (Реплика на министър Георги Георгиев: „Чантата ми е тук.“)

Никога не съм лъгал, господин Георгиев! (Силен шум и викове: „Ааа! Браво!“ Ръкопляскания.) Има факти, които се виждат. Но колкото и да ръкопляскате, става въпрос за факт – напусна залата и си позволи да се върне, може би го върнаха от стълбите, за да дойде, за да ме обиди. (Реплики от ГЕРБ-СДС.) Ами, трябва да имаме уважение помежду си, бе, господин Георгиев! Благодаря. (Министър Георгиев си показва чантата: „Доказателство – едно, две, три.“)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Следващо заявено изказване по обсъжданите законопроекти за изменение и допълнение на Наказателния кодекс – заповядайте, господин Расташки. (Реплики на народния представител Атанас Атанасов и министър Георги Георгиев.)

Колеги, много моля, без диалог помежду Ви, който да провокира последващи процедури по начина на водене, които нямат нищо общо с начина на водене.

Благодаря Ви за разбирането.

Заповядайте, господин Расташки.

ХРИСТО РАСТАШКИ (ПП МЕЧ): Колеги, обръщам се към господин министъра на правосъдието и управляващата коалиция. Вие много добре вкарвате законопроекти за НПК, за да можете да вземете парите от ПВУ, обаче чували ли сте поговорката „Корабът потъва, а Вие спасявате байрака.“?

Ние в България вече нямаме главен прокурор, няма изпълняващ функциите, изпълняващ длъжността главен прокурор! Върховният касационен съд с две свои разпореждания казва, че Борислав Сарафов е нелегитимен. Той няма право да възобновява наказателни дела.

Стигнахме дотам, че сме поставени в ситуация в нашата държава да няма лице, което да има право да възобновява наказателни дела. Това, дори министърът ще Ви каже, е много важна функция – възобновяването на тези дела.

Всъщност ще се окаже, че всички действия на Борислав Сарафов са незаконосъобразни. Той не е легитимиран. Може да се окаже, че искането на имунитетите, които тук се вкарват всяка седмица, са незаконосъобразни, защото кой е лицето Борислав Сарафов, след като Върховният касационен съд Ви каза в очите, че той не е изпълняващ функциите главен прокурор? И с цялото си нахалство той обявява, че ще бъде домакин на Форума на главните прокурори на Балканския полуостров! Като какъв?! („Реплики от ДПС – Ново начало.“) В какво качество ще бъде домакин – той ще им сервира, ще им готви ли на главните прокурори?

Искам да знам кой ще бъде следващият главен прокурор, защото Вие сега, като управляваща коалиция, трябва да свикате – тук да си осигурите мнозинство, за да бъдат избрани членове на Висшия съдебен съвет. Ама Вие това не можете да го направите. Това е управленска немощ! Трябва да си подадете оставката!

Много Ви е хубаво – поставихте съдебната система в летаргия. В летаргия! И така карате вече години наред. (Шум и реплики.)

Борислав Сарафов вече не може да му намерите и заместник на заместника. Пеевски загуби своя главен прокурор заедно с Борисов. (Реплика от „ДПС – Ново начало“: „Ти ли ще го кажеш?!“)

Аз съм народен представител и когато говоря от тази трибуна, ще ме слушате, защото няма по-голямо нещо в тази държава от народен представител на трибуната. (Реплики от „ДПС – Ново начало“: „Хайде! Хайде, махай се оттам!“) Това е демокрацията. И да не Ви харесва, аз съм тук. А Борислав Сарафов не е никой. И това Ви го каза Върховният касационен съд. (Реплики от „ДПС – Ново начало“: „Палячо си ти! Палячо!“)

Призовавам господин министъра на правосъдието като председателстващ Висшия съдебен съвет да предприеме някакви действия. Благодаря Ви. (Реплики от „ДПС – Ново начало“.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА: Благодаря, господин Расташки.

Има ли реплики към изказването на господин Расташки? (Реплики между народните представители Христо Расташки и Хамид Хамид.) Господин Хамид!

Очевидно няма реплики към изказването на господин Расташки.

Има ли други народни представители, които желаят да се изкажат по двата законопроекта за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс? Не виждам.

Закривам разискванията.

И така, уважаеми колеги, поставям на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс със сигнатура № 51-502-01-39, внесен от Министерския съвет на 4 август 2025 г.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 180 народни представители: за 160, против няма, въздържаха се 20.

Законопроектът е приет на първо гласуване.

Поставям на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс със сигнатура № 51-554-01-144, внесен от народния представител Димитър Гърдев и група народни представители на 3 септември 2025 г.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 183 народни представители: за 163, против няма, въздържаха се 20.

Законопроектът е приет на първо гласуване.

С това приключихме тази точка от дневния ред.

Преминаваме към следващата точка, фиксирана за днешното ни пленарно заседание:

ПЪРВО ГЛАСУВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ“

Кой ще представи доклада на Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред?

Заповядайте, господин Манев.

ДОКЛАДЧИК МАНОИЛ МАНЕВ: Уважаема госпожо Председателстващ и госпожо Председател, уважаеми колеги!

„ДОКЛАД

за първо гласуване относно Законопроект за изменение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“, № 51-554-01-160, внесен от Александър Рашев и група народни представители на 17 септември 2025 г.

На извънредно заседание, проведено на 18 септември 2025 г., Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред разгледа и обсъди Законопроект за изменение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“, № 51-554-01-160, внесен от Александър Рашев и група народни представители на 17 септември 2025 г.

Законопроектът и мотивите към него бяха представени от Александър Рашев.

Господин Рашев посочи, че със Законопроекта се предлага промяна в органа, който назначава председателя на Агенцията.

Обърна внимание, че Конституцията на Република България установява такава система на разделение на правомощията между конституционно установените органи, която наред с типичните за съответния орган правомощия, му предоставя правомощия, с които се балансират отношенията с другите власти. Такова е и правомощието на Народното събрание по чл. 84, т. 8 от Конституцията, а именно да избира и освобождава ръководителите на БНБ, както и на други институции, определени със закон.

С предложеното изменение балансът в отношенията парламент – президент – правителство не е нарушен, тъй като в република с парламентарно управление в центъра на този баланс е парламентът.

Както в Конституцията, така и в законите не са предвидени правни механизми за разрешаване на евентуално възникнали конфликти между президента на републиката и Министерския съвет при упражняване на споделената им компетентност. В тази връзка господин Рашев отбеляза, че не са единични случаите, в които Министерският съвет предлага определено лице да заеме длъжността на ръководител на държавен орган, но президентът отказва да съгласува и съответно да издаде указ за назначаването му. При тази ситуация се налага за един понякога продължителен период от време съответният орган да се ръководи от лице, което временно изпълнява функцията по назначение на титуляря. В областта на националната сигурност и предвид нестабилността в международните отношения, в ситуация на войни, това сериозно засяга ефективността на изпълнение на функционалността на органа.

В хода на проведената дискусия участие взеха народните представители Петър Петров, Божидар Божанов, Николай Радулов, Атанас Атанасов, Калин Стоянов, Маноил Манев, Христо Терзийски и Бойко Рашков.

Въз основа на проведения дебат и извършеното гласуване при следните резултати: 10 гласа „за“ – 6 гласа от ПГ на ГЕРБ-СДС, 2 гласа от ПГ на „ДПС – Ново начало“, 1 глас от ПГ на „БСП – Обединена левица“ и 1 глас от ПГ на ИТН; 3 гласа „против“ – 2 гласа от ПГ на ВЪЗПРАЗДАНЕ и 1 глас от ПГ на ПП на МЕЧ; 3 гласа „въздържал се“ от ПГ на ПП-ДБ, Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“, № 51-554-01-160, внесен от Александър Рашев и група народни представители на 17 септември 2025 г.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, господин Манев.

От името на вносителите – господин Рашев, заповядайте да представите Законопроекта.

АЛЕКСАНДЪР РАШЕВ (ИТН): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги народни представители! На първо място във връзка със сходството в мотивите и на трите законопроекта, които са внесени от мен и група народни представители, аз ще представя и трите законопроекта сега с това становище на вносител, като няма да взимам думата по отношение на втория и третия законопроект, както и с оглед пестене на пленарно време.

Уважаеми колеги! С изменението в трите законопроекта се предлага промяна в органа, който назначава и избира председателите на трите агенции. Предлага се председателят да бъде избран от Народното събрание по предложение на Министерския съвет.

Народното събрание има конституционна компетентност да приема, изменя, допълва и отменя законите съгласно чл. 89, т. 1 от Основния ни закон. Единствено Народното събрание има власт да преценява целесъобразността от приемането или изменението на един или друг закон при спазване на задължението за ясна, точна и непротиворечива правна уредба, която да запазва конституционния баланс между властите. Правомощието на Народното събрание като законодателен орган включва възможността за избор на една или друга законодателна концепция. Когато няма конституционна регламентация, уредбата в устройствените закони е въпрос за управленска концепция на законодателния орган да избере най-подходящия модел за организация на държавен орган относно неговата структура, функции, състав, численост, правила за мандатност. Това е средство за постигане на резултат в интерес на обществото.

Сега действащият законов модел предвижда определянето на председателя да се извършва в хипотезата на споделена компетентност между президента на републиката и Министерския съвет. В случаите на споделена компетентност правомощията на държавните органи следва да се упражняват при спазване принципа на разделение на властите и принципа на правовата държава. Нарушение на тези принципи е силовото налагане на волята на един орган по отношение на друг, особено когато става въпрос за стратегически интереси на държавата. Законовата процедура по назначаването на председателя изисква съвпадане на еднакви по съдържание волеизявления на двата органа, което предполага сътрудничество и взаимодействие за постигане на общо съгласие. Когато обаче не се постигне общо съгласие, се блокират важни държавни функции в сферата на националната сигурност.

Както в Конституцията, така и в законите, не са предвидени правни механизми за разрешаване на евентуално възникнали конфликти между президента на републиката и Министерския съвет при упражняване на споделената им компетентност. В тази връзка следва да се отбележи, че не са единични случаите, в които Министерският съвет предлага определено лице да заеме длъжността на ръководител на държавен орган, но президентът отказва да съгласува, съответно да издаде указ за назначаването му. При тази ситуация се налага за един понякога продължителен период от време съответният орган да се

ръководи от лице, което временно изпълнява функциите до назначаване на титуляр. В областта на националната сигурност и предвид нестабилността в международните отношения в ситуация на войни, това сериозно засяга ефективността на изпълнението на функциите на съответния орган.

За да се предотвратяват тези конфликтни ситуации се налага да се направи законова промяна, според която Народното събрание да избира председателите на ДАНС, ДАР и ДАТО по предложение на Министерския съвет. Извършването на такава промяна е в изключителна конституционна компетентност на Народното събрание като законодателна власт. Назначаването и освобождаването на ръководители на институции се извършва по специфичен законов начин, различен от общите правила за назначаване на другите държавни служители. Този специфичен начин включва и законовото определяне на компетентния орган по назначаване или избор.

Конституцията установява такава система на разпределение на правомощията между конституционно установените органи, която наред с типичните за съответния орган правомощия, му предоставя и правомощия, с които се балансират отношенията с другите власти. Такова е правомощието на Народното събрание по чл. 84, т. 8 от Конституцията да избира и освобождава ръководителите на БНБ и на други институции, определени със закон.

С предложеното изменение балансът в отношенията парламент – президент – правителство не е нарушен, тъй като в република с парламентарно управление в центъра на този баланс е парламентът. Народното събрание като политическо представителство е висшият държавен орган, който определя със закон съдържанието и насоките на една или друга държавна политика и в чиято компетентност Конституцията възлага осъществяването на най-важните държавни функции.

Изборът на председател на агенциите от Народното събрание ще бъде гаранция за стабилност и предвидимост, както и за обществено доверие, защото парламентарната институция работи в условията на политически плюрализъм, прозрачност и публичност.

Предложената промяна не засяга конституционните правомощия на президента на републиката в областта на отбраната и националната сигурност. Президентът има точно определени в чл. 100 от Основния ни закон правомощия, които не може да се ограничават.

Втора група правомощия на президента са дадени не пряко от Конституцията, а от закона. Такова е и правомощието му по чл. 98, т. 7 да назначава и освобождава от длъжност и други държавни служители, определени със закон. Конституционно допустимо е допълнителните законови правомощия на президента на републиката да се променят от текущото законодателство.

И накрая – предложените изменения в крайна сметка отговарят и на конституционните изисквания. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, господин Рашев.

Уважаеми колеги, откривам разискванията по така представения законопроект за изменение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“. Имате думата.

Заповядайте, господин Златанов.

ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): За ужас на една немалка част от залата, ще се изкажем по всеки един от законопроектите (единично ръкопляскане от ВЪЗРАЖДАНЕ), по които Александър Рашев се опита да съкрати време, и ще се изкажем, защото от тази най-висока трибуна трябва да стане достойние на българското общество какво се случва в момента.

Днес трябваше да се проведе заседание на Комисията за контрол над службите, чийто ротационен председател съм от началото на месец септември. Трябваше да се проведе четвърто подред заседание, като държа да поясня, че точка първа от дневния ред е водната криза в страната.

Това заседание обаче не се провежда. Защо? Защото управляващата четворна сглобка, с благословията на нейния папа Делян Пеевски, реши да удължи работното време на Народното събрание, да кове ударно закони, с които се нарушават принципите на баланс на властите в страната и да си бетонира доколкото може повече разклатеното положение, защото и на малките деца в страната е ясно, че това управление няма как да изкара своя мандат. Но за сметка на това, въпросното управление е в състояние да направи изключително много поразии в агонията си, в която то навлиза.

Виждам, че въпросният законопроект е подписан от представители на ИТН, от представители на БСП и от представители на ГЕРБ. И от представители на БСП, госпожо Киселова, което е много интересно, защото БСП е партията мандатоносител, която издигна сегашния президент за президент през 2016 г., а сега представители на тази партия се подписват под законопроекти, с които фактически се орязват компетенциите на президентската институция.

Както съм се изказвал и преди, когато бяха гласувани промените в чл. 14 от Закона за Националната служба за охрана, абстрахирам се от личността на когото и да било президент. Но президентската институция съгласно чл. 92 от Конституцията олицетворява единството на нацията. И във връзка с чл. 8 от Конституцията, в който е казано, че властите биват законодателна, съдебна и изпълнителна, считаме че промяната в действащия Закон за Държавна агенция „Национална сигурност“ крие сериозни рискове. Крие сериозни рискове и по отношение на националната сигурност, защото в бъдеще назначаваният председател, избираният председател от тази зала, в която властва една омерта, властва една скрита, всъщност тя е открита договорка на клептократични субекти, на клептократични политически субекти, то ще се налага една порочна политическа воля, в която няма да има коректив. Именно това е заплахата и за националната сигурност.

А президентът знаем, че е и върховен главнокомандващ на армията и същевременно ръководи Консултативния съвет за национална сигурност. Няма как президентът да не назначава с указ въпросния председател на Държавната агенция – нещо, което той отказа. Ние знаем какви са мотивите да откаже назначаването на сега изпълняващия функциите председател на ДАНС.

По всяка вероятност този законопроект ще бъде приет, въпреки че той ще бъде приет в условията на противоконституционност. Но в интерес на историческата справедливост и на гражданското общество, заявявам от тази висока трибуна, че този законопроект е несъстоятелен и той ще бъде отменен в най-скоро време.

Доколкото президентската институция е един център на стабилност между трите вида власти – законодателна, съдебна и изпълнителна, е в интерес именно на националната сигурност, председателят на Държавната агенция за „Националната сигурност“ да бъде назначаван след указ на държавния глава.

Буди недоумение и защо ще се увеличи бройката на неговите заместници от двама на трима, и интересно кое ще бъде това трето лице, което ще бъде назначено? И дали тук не става дума за някаква нечистоплътна политическа сделка между елементите от управляваща хунта, които искат да използват Държавна агенция „Национална сигурност“ като бухалка срещу опонентите си, като инструмент за управление на определени контрабандни канали и така нататък. Смятам, че бях изчерпателен.

Оставям на Вашата съвест дали ще подкрепите този порочен законопроект, който е в ущърб на българския народ.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли реплики към изказването на господин Златанов? Не виждам.

За изказване – заповядайте, господин Атанасов.

АТАНАС АТАНАСОВ (ПП-ДБ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Ще се опитам да бъда кратък по два въпроса. И първият е в някакъв смисъл процедура към Вас. Защото, съгласно чл. 8, ал. 1, т. 1 от нашия правилник – Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, Вие, като председател на Народното събрание, имате правомощието и задължението, разбира се, да разпределяте законопроектите между неговите комисии според техния предмет. Има специализирана парламентарна постоянна Комисия за контрол на службите и така нататък, която би трябвало да бъде водеща комисия по тези законопроекти. Вие сте ги разпределили на Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред, която не е компетентна в случая. Това, разбира се, не е основание за противоконституционност, но е на нарушение на Правилника – категорично. Това по отношение на процедурата.

Иначе аз ще се въздържа по този и по следващите законопроекти по едно изключително важно обстоятелство. В законите и за ДАНС, и за ДАТО, и за ДАР е посочен един основен принцип при назначаването на техните ръководители, а именно, че те трябва да бъдат политически неутрални. Политическият

неутралитет по отношение на тези структури е изключително важно обстоятелство. Разбира се, по Конституция Министерският съвет отговаря за сигурността и опазването на обществения ред и би трябвало да има инициативата за предложение за назначаване на ръководители на службите. Няма пречка те да бъдат избирани от Народното събрание, но тогава дайте да отменим тия текстове за политическия неутралитет. Защото най-политическият орган в страната е Народното събрание. И този най-политически орган в страната, когато с обикновено мнозинство ще бъдат избирани ръководители на службите, това означава, че се нарушава политическият неутралитет. Това е основният проблем в случая. Така че именно поради това обстоятелство аз не мога да подкрепя този законопроект. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли реплики към изказването на господина Атанасов? Не виждам.

Заповядайте, госпожо Кузманова.

Тъй като имаше отправено и към мен, господин Атанасов, три са органите – постоянните вътрешни органи на Народното събрание, които се занимават с въпросите. Комисията по отбрана е ясно, Комисията по контрол, акцентирам на думата контрол и по Вътрешна сигурност и обществен ред. И тъй като става дума за назначаване и освобождаване, а не за контрол, затова прецених, че е по-добре да бъде към Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред.

Заповядайте, госпожо Кузманова.

НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА (ИТН): Благодаря, госпожо Председател.

Господин Атанасов, аз много внимателно слушам тази теза, която изразявате сега и която изразихте и преди време – Вие и Ваши колеги в медийното пространство, и си признавам, че тя изключително много ме обърква. Може ли да ми обясните, тоест да ми кажете правилно ли разсъждавам? Към момента процедурата каква е? Министерският съвет предлага на президента да назначи, нали така? Спорим ли по въпроса, че Министерският съвет е също толкова политически орган, колкото политически орган е и президентът? Конституционен орган? Политически орган? Доцент Славов не го виждам в залата, но поне моите учители по конституционно право са ми обяснявали, че политическият характер на органа е една негова характеристика, компетентността му е друга. И затова се обърквам.

Какво предлагат трите законопроекта? Пак политическият по характеристиката си орган – Министерският съвет, предлага на друг конституционен политически орган – Народното събрание. И Вие казвате, че след като единият политически орган – президентът, се замени с другия политически орган – Народното събрание, това поставя под съмнение политическата независимост на изборния. Но когато той е назначен от политически орган, там нямаме спор по отношение на това, че е политически независим. Ще Ви бъде благодарна, ако ми обясните къде в моето разсъждение има грешка. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли други реплики към изказването? Господин Калин Стоянов и трета реплика – господин Терзийски.

Записвам Ви за изказване, господин Радулов.

КАЛИН СТОЯНОВ (ДПС – Ново начало): Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател.

Уважаеми колеги народни представители! Господин Атанасов, искам да Ви попитам тогава, когато Вие предлагаште, настоявахте, гарантирахте за Живко Коцев да бъде назначен първо за заместник главен секретар и после за главен секретар на Министерството, той беше ли в ситуация на политическа неутралност?

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: И трета реплика, господин Терзийски.

ХРИСТО ТЕРЗИЙСКИ (ГЕРБ-СДС): Благодаря, госпожо Председател.

Уважаеми колеги, уважаеми господин Атанасов! Аз първо искам да направя една реплика към Вас по отношение разпределението на законопроектите между различите видове комисии. Как да го направи председателят на Народното събрание това разпределение? Както виждате в последните няколко пъти, една от, не една, а основна точка от дневния ред на Комисията, в която по-голямата част от народните представители – членове на Вътрешната комисия, са членове и на Комисията за контрол на службите, е ситуацията по отношение на отговори от временно изпълняващия длъжността председател на ДАНС по отношение на водната криза.

Другият ми въпрос към Вас е какво предлагате в тази ситуация, когато повече от може би три или четири месеца председателят на Държавната агенция „Национална сигурност“ е изпълняващ функциите. Обяснете ми как един председател, ние го коментирахме и на заседание на Вътрешната комисия, има така силната позиция при работата с партньорските служби? Колко време един председател на ДАНС може да бъде временно? Приема ли се той сериозно в организации, които са от службите на страните членки? Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Заповядайте за дуплика, господин Атанасов.

АТАНАС АТАНАСОВ (ПП-ДБ): Благодаря, госпожо Председател. Благодаря и на репликиращите.

Господин Калин Стоянов, ами аз съм гласувал за Вас да бъдете вътрешен министър. И нашата парламентарна група гласува за Вас, а пък Кирил Петков лично Ви предложи за вътрешен министър. (Оживление, реплики, ръкопляскания от „ДПС – Ново начало“ и ГЕРБ-СДС.) Така беше. Въпросът е къде се озовахте после в крайна сметка.

Но по същество, защото е изключително важно. Аз в публичното пространство преди няколко месеца публикувах една моя позиция, за да може да бъдат преодолени такива ситуации, каквато имаме в случая, защото президентът поради определени обстоятелства отказва да назначи това лице. Няма никаква пречка Министерският съвет да предложи повече кандидатури, да минат на изслушване в Народното събрание, да видим какви концепции имат и президентът, който е.

И тук за госпожа Кузманова президентът, който е обединител на нацията, в крайна сметка е и баланс. (Реплики от ИТН.) Аз не знам, така пише в Конституцията, извинявайте.

А иначе за Ваше сведение, може би сте информирани, аз не съм фен на Румен Радев. Защото за мен той е руски трол. И аз това нещо го знам. Така че не е въпросът тук в персоната. Въпросът е в тази институционална обвързаност, за да може все пак да се търси неутрален човек.

И неслучайно излязох тук да Ви кажа, че изключително важен принцип е политическият неутралитет при тези служби – изключително важен, но при условие че с обикновено мнозинство от висшия орган на държавната власт, тоест най-политическият орган, госпожо Кузманова, най-политическият орган е Народното събрание, ще се избират ръководителите на службите, изобщо не може да очакваме от тях да бъдат безпристрастни, това е.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: За изказване – господин Радулов, заповядайте.

НИКОЛАЙ РАДУЛОВ (ПП МЕСЧ): Уважаема госпожо Председател, уважаеми колеги! Колкото и малко да сме в залата, трябва да подходим логично и внимателно към този въпрос, защото тези проектозаконови, които сме разглеждали и в Комисията – тази или не тази, която е трябвало, единственото нещо, което целят, е да уязвят президента. Очевидно е, че съгласуването на Министерския съвет с президента не е нещо кой знае какво, но преодолява някои възможности да са твърде субективни мненията. Хубаво, махате президента от линията на взимане на решения, обаче защо тогава въобще не го махнете като президент, тъй като основният Ви довод е, че това е парламентарна република? Ами направете конституционно мнозинство, махнете го от Конституцията! Вие и без това направихте доста поразии, защо да не направите още една!

Второ, Народното събрание избира политическия орган – Министерския съвет. Същото това Народно събрание по този начин, по който избира с обикновено мнозинство, няма какво друго да направи, освен да избере политическо ръководство на службите. И тъй като службите конструктивно не са променени, това са същите служби отпреди 1989 г., Вие искате сега да ги докарате и до реполитизация и да постигнете пълно съответствие с годините отпреди 1989 г. Това мисля, че не е приемливо. Помислете още веднъж върху това, което правите, защото вдругиден ще има нови избори, някой друг ще преодолее тук мнозинството и ще замеси и Вашите, колкото добри да са или лоши, няма значение какви, кандидати за ръководители.

Не е вярно, че голям проблем е това, че временно изпълняващи управляват. Това е проблем само за тяхното его. Те са със същите правомощия. Същите хора ще

бъдат избрани след това и всъщност това е един смешен довод – довод, който касае само егото на човека, който е предложен или изпълнява временно. И аз, разбира се, съм учуден от това, че вносителите на тези проектозаконали са ИТН. Това същото ИТН, което предлагаше президентска република, а след това се смутиха и предложиха полупрезидентска. Тези три закона имат много сериозни недостатъци. Аз отдавна предлагам – още от Четиридесет и шестото народно събрание, да направим сериозни промени в тях, но Вие не искате да ги направите, защото това би откъснало конструкцията на тези служби от стария съветски модел. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли реплики към изказването на господин Радулов? Заповядайте, госпожо Кузманова – първа реплика.

НИКОЛЕТА КУЗМАНОВА (ИТН): Благодаря, госпожо Председател.

Господин Радулов, категорично не съм съгласна с Вашето предложение да се събира конституционно мнозинство за предложената от Вас – разбирам от МЕЧ, промяна в Конституцията за премахване на президента. И не съм съгласна, защото на всички е ясно, че такава промяна може да се направи само от Велико народно събрание. И тъй като в парламентарната група на „Има Такъв Народ“ много отдавна сме наясно кога обикновеното Народно събрание може да променя Конституцията или не, всичките ни инициативи са съобразени с това кой вид Народно събрание функционира в момента. Поправете ме, ако греша, но функционира Петдесет и първото обикновено народно събрание. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли други реплики към изказването на господин Радулов?

Заповядайте за дуплика. След господин Радулов – господин Димитър Гюрев за изказване.

НИКОЛАЙ РАДУЛОВ (ПП МЕЧ): Колежке, има някакво много голямо объркване или въобще не сте слушала какво говоря. Ваши са предложенията – на ИТН, да направим президентска република. Ваши са предложенията за полупрезидентска република, не са наши. А това, което казах, че Вие явно искате да изхвърлите президента от линията на взимане на решения и че ако искате такова нещо, по-добре да направите така, че Конституцията въобще да зачеркне позицията, линията на президента, направете го. Аз не Ви казвам как да го направите, Вие сте юристи, предложете го. Но да ми изопачавате думите по този смешен начин, а и да нямате памет какво е правила Вашата партия, в която аз бях тогава и бях против тези идиотски предложения, това значи, че просто не знаете какво говорите!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Заповядайте за изказване, господин Гюрев.

ДИМИТЪР ГЮРЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря Ви, госпожо Киселова.

На първо място, въпреки дадените мотиви от Ваша страна за това водеща комисия за гледане на тези законопроекти да бъде Комисията за вътрешна сигурност и обществен ред, ние продължаваме да сме убедени, че това не трябваше да бъде така и тези законопроекти трябваше да бъдат разпределени на Комисията за контрол над службите за сигурност. Най-вероятно това не се направи, защото към момента тя се председателства от нас – от ВЪЗРАЖДАНЕ, в лицето на господин Златанов.

Нещо друго обаче прави впечатление, и то е опитът – отново виждаме такъв опит, 12 години по-късно да бъдат овладени службите за сигурност от едно конкретно мнозинство. Интересна е позицията на ГЕРБ, които през 2013 г. бяха противници на една такава промяна, която се случва в момента. И тогава всички добре помним как БСП и ДПС – това беше мнозинството в тогавашното Народно събрание, промени Закона, който разглеждаме сега, за Държавна агенция „Национална сигурност“, и помним след това кой беше избран и за председател на тази агенция, макар и за кратко време. Помним и събитията, които се случиха след това. (Реплика: „Кой?“)

Кой – точно така, човекът, който стои отпред, но винаги го няма. Та в тази връзка интересна е наистина позицията на партия ГЕРБ. Интересно е това, че те не са вносители на този законопроект. Първият разписал се под него е господин Рашев, което и на мен ми направи впечатление и ме изненада. Изненада ме също така, че във вносителите не видях имена на народни представители от „ДПС – Ново начало“, а е много вероятно всъщност те да са идеологът на това всичко, което се случва. Общо взето на българските граждани трябва да бъде ясно, че виждаме – отново ще кажа, един опит за овладяване на службите за сигурност от сегашното мнозинство. Дори предсрочното пенсиониране на господин Пламен Тончев, чийто мандат трябваше да продължи до 2028 г., и изведнъж той се озова като председател на Комисията по досиетата, говори, че тук е текъл един процес, пак казвам, за овладяване на службите за сигурност.

Ще завърша с това, че част от хората, които са се подписали под този законопроект, са тези, които бламират това да бъде свикано заседание на Комисията за контрол над службите за сигурност от началото на тази сесия на Народното събрание, защото ще напомня, че за четвърти пореден път днес председателят е свикал такова заседание, но най-вероятно то няма да се състои, защото няма кворум. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли реплики към изказването на господин Гюрев? Заповядайте, господин Златанов – първа реплика.

ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Гюрев, на много висок академичен стил е изказването Ви. Трябва да го кажем с прости и ясни думи, така че да стигне до съзнанието на всеки един зрител, който в момента следи дебата – идеологът, авторът на този законопроект е Делян Пеевски. Нито един законопроект в тази зала не влиза без богословията на Делян Пеевски, пред чийто кабинет минават останалите ръководители на парламентарните групи, които участват в управлението. Това е самата истина!

И в допълнение на казаното от мен е и днешното негово прес изявление, в което се обръща към държавния глава на лично име, в допълнение и бламирането на Комисията, в която сме заедно с Вас и която нарочно бламират кворума, така че да не може да се проведе заседание, в допълнение и умишленото неразпределение на трите законопроекта, които ще се гледат в тази зала, от председателя на Народното събрание госпожа Киселова именно на друга комисия. Аз, госпожо Киселова, бих Ви попитал: Вие имате ли някакви отношения с Делян Пеевски, между другото? (Оживление.) Защото това разпределение на другата комисия всъщност обслужва точно прокарането на тази линия, чрез която се орязват правомощията на президентската институция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли други реплики? Заповядайте, господин Рашев.

АЛЕКСАНДЪР РАШЕВ (ИТН): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми господин Гюрев, репликата ми е към Вас. Кой бил вносител на трите законопроекта? Вносител са групите на „Има Такъв Народ“, „БСП – Обединена левица“ и ГЕРБ-СДС. Това кой подписва първи даден законопроект няма никакво значение, тъй като дали си първи, или десети вносител, ти си вносител на Законопроекта, положил си труд в изготвянето му, депозирането му и съответно защитаването му в залата. Всеки народен представител има законодателна инициатива да внася законопроекти и да ги обосновава. Ако си направите труда да прочетете мотивите, или поне да се запознаете с тях, ще разберете, че на първо място, тези законодателни инициатива не са противоконституционни, по никакъв начин не засягат основните правомощия на президента, които са залегнали в чл. 100 от основния ни закон, не се отнемат такива правомощия.

Между другото, това да звучи и като реплика на изказването на господин Златанов, защото не се отнемат такива правомощия на президента, които са конституционно уредени в чл. 100 от Конституцията на Република България.

Също така искам да Ви уверя и да сте сигурни, че във връзка със законопроекти и законодателни инициативи въобще аз през кабинета на господин Пеевски не съм минавал. Това е моя законодателна инициатива заедно с колегите от ГЕРБ-СДС и „БСП – Обединена левица“ Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли трета реплика към господин Гюрев?

Заповядайте за дуплика.

ДИМИТЪР ГЮРЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Рашев, за мотивите, да, чел съм ги и ми направи впечатление, че са съвършено еднакви, даже и с правописните грешки са еднакви, сменили сте само имената на агенциите, което по моя преценка е абсурдно. Относно това кой е вносител – и аз, и Вие знаем, че не Вие сте вносител на тези законопроекти. Благодаря. (Ръкопляскания от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: За изказване – господин Божанов.

БОЖИДАР БОЖАНОВ (ПП-ДБ): Благодаря, госпожо Председател.

Аз ще бъда кратък, няма да замазваме нещата. Ясно е какво се случва. Господин Пеевски иска да назначи Деньо Денев за шеф на ДАНС и неговото мнозинство изпълнява неговите разпореждания. И докато в миналото – в последните три години, може да е имало макар и конюнктурен аргумент за такава промяна, тъй като например тогавашният председател Пламен Тончев е бил назначен, от една страна, от президента, а от друга страна, от назначеното от президента по старата конституция служебно правителство, за да се избегне този еднократен казус, несъобразен от законодателя към онзи момент, може би е имало конюнктурен аргумент, който, признавам си, и ние сме използвали, но в момента това не е налице. Няма вече такава хипотеза, при която с двете си ръце президентът да е назначил шеф на ДАНС и съответно той няма стимул да пази това място за неговия титуляр.

Управляващите искаха да назначат конкретен човек. Именно затова са предложили на президента конкретен човек и след неговия отказ се оказва, че няма друг възможен на този свят, в тази държава, който да бъде председател на ДАНС. ГЕРБ в миналото са имали принципна позиция по този въпрос. Те са били против такава промяна, против премахването на правомощието на президента, защото трябва да има баланс, защото трябва да има деполитизация на този орган, защото парламентарното мнозинство, излъчило правителството, съвсем логично, както стана и 2013 г., е същото и съответно такъв баланс липсва.

БСП тогава бяха против. Когато такива идеи бяха лансирани в публичното пространство, БСП се обявиха против такива предложения.

Въпросът е какво се промени оттогава? Защото на практика, освен че вече я няма хипотезата, в която Пламен Тончев, с двете ръце е назначен от президента – шеф на ДАНС, на практика друга промяна няма. Само че тази промяна не аргументира тези законопроекти – дори напротив. ГЕРБ бяха на принципна позиция, може би, заради лошия им опит от 2013 г., когато тогавашното мнозинство срещу тях назначи именно Пеевски за шеф на ДАНС. Тогава, помнете, излезе Пламен Орешарски – не на тази, но на трибуната в другата сграда, и каза: предлагам Делян Славчев Пеевски за председател на Държавна агенция „Национална сигурност“. И тогава това взриви държавата. Сега ние очакваме да дойде, след като минат тези закони, премиерът Желязков и да каже, Делян Славчев Пеевски предлага Деньо Тодоров Денев за шеф на ДАНС и Вие тук всички да гласувате това нещо, прегазвайки принципните си позиции от миналото и за съжаление, връчвайки службите в ръцете на Пеевски отново. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли реплики към изказването на господин Божанов?

За изказване, господин Манев?

МАНОИЛ МАНЕВ (ГЕРБ-СДС): Госпожо Председател, уважаеми колеги! Ще се постарая да бъда много близък до фактологията и много близък до същността на Законопроекта. И господин Атанасов, преди малко, и сега господин Божанов, ме наведоха на мисълта, че все пак хубаво е освен същността на самия законопроект, да кажем няколко думи и за това как във времето се е развивала тази идея за назначаването на ръководителите на ДАНС в случая и за службите като цяло за това, за което говорим, за трите законопроекта.

Най-дълго исканата промяна за назначаването на хората, на ръководителите на ДАНС през Народното събрание е продукт на ПП-ДБ. Твърдя го официално – мога да го докажа. Още от три Събрания преди това се водят дебати по тази тема, и то лично от господин Атанасов, лично от колеги, които вече не са в тази зала, сме убеждавани години наред как трябва да бъдат назначавани ръководителите на службите от Народното събрание.

Да, има промяна в ситуацията. Промяната в ситуацията обаче не е тази, за която говори господин Божанов, че президентът, който и да е той, не можел да назначи собственоръчно, както каза, ръководител на службите. Може, въпреки че Народното събрание вече е постоянно действащ орган при евентуално служебно правителство, то ще предложи на президента този, който то е решило, защото той е назначен от президента и ще получи този ръководител на службите, който желае. И като имаш служебното правителство, като имаш президента, който си е назначил ръководителя на службите в ситуацията, която съществува в момента и скоро няма да се промени в света и в Европа към добро, може да се очаква всичко, тъй като, колеги, да Ви напомня, резултата от работата на службите, разузнавателния продукт, казано на професионален език, го получават трима човека.

Единият, от които задължително е президентът на републиката. Тоест, ако трябва да говорим по-разбираемо за хората, които проявяват интерес към това, за което става дума днес. Колко страшно е и е насочено персонално, и е субективно тогава, когато един човек решава ръководителите на службите на страната дали са подходящи, или не са подходящи? Харесва един човек – подписва указ. Не го харесва – не подписва указ. Това не е субективно.

Обаче е изключително субективно, ако кандидатът или кандидатите за ръководители на тези служби дойдат в Народното събрание, където са представени абсолютно всички парламентарни групи, представени са всички хора, които са ходили на избори и са избрали своите партии – представители народни тук, и те ще имат възможността да гласуват или да не гласуват за този човек. Значи това не е субективно. Това е страшно. Това е лично. Това е само за един човек. Така. Що се отнася до деполитизирането, департизирането и така нататък, уважаеми колеги, придържам се само към фактите.

Колегата Калин Стоянов спомена пред главния секретар на МВР. Аз ще Ви кажа друго. Тайна ли е за някого от ПП-ДБ как беше посочен Петър Петров, бившият им депутат, за...

КОСТАДИН АНГЕЛОВ (ГЕРБ-СДС, от място): Той е независим.

МАНОИЛ МАНЕВ: Не е вярно, че е независим. Беше не само политическо лице, не само, че депутат от ПП-ДБ, ами на всичкото отгоре, в много от комисиите, които са временните комисии на Народното събрание, той изпълняваше ролята на водач, определящ политиката и така нататък, включително и във Вътрешната комисия, включително и в Комисията за контрол на службите. Та този човек, тайна ли е за някого в тази зала, ако за останалите партии е тайна, за ПП-ДБ и за ГЕРБ не е тайна, как той беше назначен по искане на политическата си сила и лично на господин Атанас Атанасов за зам.-председател на ДАНС заедно с човека, който сега коментирате – Деньо Денев – двамата заедно? И да напомням ли, че всъщност визираният лично, с името му, човек за председател – бъдещ на ДАНС, беше Петър Петров, който стана заместник-председател, за да може след това да се развие кариерно и да стане председател? Това са факти. И сега да ги използваме тези неща, тук как да се огъвате и да ми говорите за това как трябва да са. Да, трябва да са и като влязат в Народното събрание, можете да кажете всичко, което мислите за определения кандидат. И това е правилно. А президентът няма и никога не е правил така, че да си посочи доводите защо отказва. Той разчита просто да отидете на килимчето, които и да са представителите на Министерския съвет да отидат на килимчето, да ударят коляното и да викнат в един общ глас – с Вас сме, господин Президент. И той да кажа, добре, аз сега ще Ви назнача ръководители на службите. Е, няма да стане тази – стига толкова. Убедихте ме, години наред не бях много убеден, сега ме убедихте, нали, да се съглася не само, а да стана и вносител на тази промяна да назначава Народното събрание ръководителите на службите.

Има още едно нещо, между другото, то е в кръга на разведряване на обстановката, което се опитваше да ме убеди господин Атанасов на времето. Това е главният секретар на МВР да се назначава с конкурс в МВР. Да се провежда конкурс за главния секретар и там да го избираме. Е, това вече се надявам, че няма да се убедя и няма да стигна дотам. Благодаря Ви. (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Първа реплика – господин Божанов.

БОЖИДАР БОЖАНОВ (ПП-ДБ): Благодаря, госпожо Председател.

По няколко неща, които казахте, господин Манев. Първо, служебният премиер в момента се назначава от ограничен списък от лица. Лица, които са избрани от Народното събрание, именно за да не бъде служебният кабинет – кабинет на президента, а да бъде кабинет на споделена отговорност между всички политически сили, които са избрали тези лица, и разбира се, президента, който накрая подписва. Но това не е кабинет на президента – служебният. Сега всички критики към това, между другото, и от Вашите партньори, от „Има Такъв Народ“ и от БСП. Работата на службите не се получава само от трима човека. Да, най-секретните неща се получават от тези трима, но всички останали органи на власт също се ползват тази работа – на заседания на Министерския съвет се четат доклади на ДАНС. Като министри сме получавали доклади на ДАНС, разузнавателна информация. Мога да Ви кажа, в сферата на киберсигурността ДАНС ми е предоставяла редица класифицирани доклади. Така че работата на контраразузнаването не е само във връзка с тримата, които Вие споменавате. Не е въпрос

за харесване.

Проблемът е, че се премахва балансът. И сега Деньо Денев, който стана известен с това, че саботира машинното гласуване, ще бъде награден за това и ще бъде направен председател.

И тук трябва да Ви припомня 2013 г. отново, когато стана известна репликата – или гласуваме Пеевски, или правителството пада. И въпросът е и сега ли е такава дилемата? И тогава Пеевски Ви мачкаше Вас от ГЕРБ публично и беше гадно. Сега ми се струва, че Ви мачка непублично и е по-гадно. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли други реплики към изказването на господин Манев?

Заповядайте, господин Гюрев, втора реплика.

ДИМИТЪР ГЮРЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Манев, аз ще се позволя отново да Ви върна 12 години назад, когато, пак казвам, този закон беше изменен по същия начин, като в Четиридесет и третото народно събрание, мнозинството, доминирано от партия ГЕРБ, върна правомощията на президента с указ да одобрява председателя на ДАНС. Направих си труда, проверих, видях, че първият ми мандат като народен представител бил в Четиридесет и третото народно събрание и най-вероятно Вие сте гласували „за“ това президентът към онзи момент да назначава председателя на ДАНС. Има една тънка разлика, че тогава президентът всъщност беше излъчен от партия ГЕРБ.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли други реплики към господин Манев?

Заповядайте за дуплика.

МАНОИЛ МАНЕВ (ГЕРБ-СДС): Уважаеми господин Божанов, Вие потвърдихте това, което казах и аз, и което ще повтарям дълго време. Всъщност няма никакво значение кой е Министерският съвет, кой е министър-председателят и кой е натоварен по закон и по Конституция да управлява страната, и както обича господин Атанасов, който го няма тук, трети път го цитирам днес, че Министерският съвет е натоварен с отговорността за националната сигурност на страната по Конституция. Всеки, който иска да се занимава с това сигурността на тази страна да е на ниво, да има работещи служби, с легитимно избрани назначени ръководители, ще трябва във всякаква ситуация – служебно правителство, неслужебно, да отиде и да се моли на президента до тогава, докато той не хареса, или тайничко не посочи, или даже да използваме онази пошла дума, спазари ръководителите на службите, докато този пазарлък не мине, службите не могат да имат ръководител. Това е същността на промяната, която искаме. Това да не е резултат на пазарлък, да не е резултат на сделка, а да е резултат от гласуване на Народното събрание. Точка.

Що се отнася до въпроса за Четиридесет и третото народно събрание? Колега, аз още в началото на изказването си казах. Много години трябваше да ме убеждават да се съглася на това, че наистина в тази страна е останало само народното представителство, което излиза и поради пъстротата на Народното събрание, изкарва на бял свят всичко, включително и неща, които не са верни, които не съществуват, които никога няма да се случат, но те се изговарят, хората ги чуват и ги виждат. И за това сега смятам, че това е решението. Всяко нещо, на което дадем възможност, на когото и да било, без значение на името на президента, да сключва сделки с изпълнителната власт, защото президентът не представлява изпълнителна власт, той не представлява и съдебна власт, той не представлява и Народното събрание, законодателна власт, тоест той може да се пазари и да налага волята си на всяка една от тези власти и това за нас не е проблем.

Проблем е, когато обаче това няма да се случва, защото президентът ще прави една силна партия и ще трябва да можем утре някои колеги в тази зала да отидат пак на коляно и да викат – с Вас сме, господин Президент. (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли други народни представители, които желаят да се изкажат?

Заповядайте, господин Ганев.

ЦОНЧО ГАНЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Когато България имаше, със съжаление го отбелязвам, меко казано, слаби президенти, като Росен Плевнелиев, известен като Росен Банов, или като Петър Стоянов, това, което се случваше и когато съществуваше вече ГЕРБ, беше, че приветстваше и нямаше никакъв проблем президентската институция да прави и да има тези правомощия, които в момента искате да отнемете. Когато след това в поредица от избори загубихте президентската институция, когато в резултат на това, че Пеевски изяде своя създател Доган, унищожил го политически, това вече променя картинката в страната. В същото време, на всички е ясно, че ГЕРБ няма как да овладее при нови президентски избори тази институция. Просто няма как да стане. Това променя отново картинката, че като не може да вземете президентската институция, затова дайте да орежем абсолютно всичко. Наистина може би имате си конституционното мнозинство, отново разчитате на Пеевски. В момента ПП и ДБ не са Ви коалиционният партньор, но пък за сметка на това БСП услужливо е в скута Ви, ИТН – също, може да промените Конституцията и да махнете въобще всичко, което съществува като президентска институция. Това обсъждате де факто в момента с този законопроект и със следващите два. Не може да овладеете институциите, затова искате да ги орежете. Безпринципно, и то не е толкова ГЕРБ, колкото Пеевски. И по изявленията през медиите всичко това нещо става ясно. Никой не е нужно да открива и да прави никакви задълбочени изследвания на политически живот, за да види кой седи зад цялото това нещо.

Унизителното е за хегемона през последните години на парламентарните избори – ГЕРБ, че стигна дотам да изпълнява директни поръчки на Пеевски. Също стана ясно, че не само изпълнявате щенията на Пеевски, а обслужвате по всякакъв начин неговите лични проблеми, които има с президентската институция, и лични проблеми, които има дори и със службите, защото истината е, че той ДАНС е овладял много отдавна. Обществена тайна е, че той целия архив и всичко това, което има като разработки в ДАНС, го има в личния си архив. И за всеки един от Вас, който под някаква форма е управлявал страната, който под някаква форма е бил министър или е бил заместник-министър, или сте участвали на местно ниво в местната власт, сега сте се скрили със своето присъствие в парламента, можете да бъдете привикани на обяснения за икономически престъпления най-малко. И това Ви плаши. И затова изпълнявате всички щения на Пеевски. Но е унизително за Вас. Най-вече унизително обаче е, ако Вас няма никой да Ви избере само защото се казвате еди-си как, то най-унизително е за Вашия лидер Борисов. Защото той е в унизителната позиция – каквото каже Пеевски пред медиите, впоследствие Вие да сте вносители и изпълнители на неговите искания. И в изпълнителната власт това изкристализира най-ясно и най-точно.

Лошото е, че вървите по пътя на БСП. Същото това БСП от управляваща партия, от парламентарната трибуна издигна, номинира Делян Пеевски за председател на ДАНС. Отново на ДАНС! И оттам започна опозиционна партия с 80 – 90 депутата да се маргинализират. Вижте ги колко са в момента в залата. Другите дори ги няма. Това е ситуацията, в която върви и ГЕРБ. От тази ситуация, в която сте управляващи, ще стигнете до такова маргинализиране, защото сте зависими и защото атакувате една от институциите в страната безпринципно напук на това, което сами сте защитавали.

Да, на мен ми е ясно, че лицата, които в момента се изказаха от ГЕРБ да защитават този законопроект и да казват, че се гордеят с него и че вече били убедени, или тук бивши вътрешни министри да защитават това нещо, само преди няколко години са говорили точно обратното. Точно обратното. Защото тогава Росен Банов, по фамилия Плевнелиев, беше Ваш министър. И Борисов го биеше по челото и му обясняваше пред медиите разни неща. Сега нямате тази институция, затова дайте да орежем институцията.

Това нищо няма да Ви даде. Нищо хубаво няма да спечелите, освен че обслужвате Пеевски. Дори няма какво да коментирам малките Ви партньори от ИТН и от ГЕРБ. Тези, които от ИТН пък искаха да правят президентска република – това какво е в момента? То даже не си заслужава да коментираме тяхната политическа история. Кратка, но за сметка на това печална. За БСП – или добро, или нищо за починалите. (Смях от ВЪЗРАЖДАНЕ.) Това е ситуацията в момента. (Ръкопляскания от ВЪЗРАЖДАНЕ.) Искате да овладеете президентската институция. Това е срамно, защото президентската институция е някакъв вид коректив.

Да, поставя в ситуация, в която президентът не иска да разпише назначението да кажем дълги месеци на главен секретар. Но повдига много въпроси в обществото тази негова позиция. Принципна, повдига въпроси. Дали са основани, или не, но тези въпроси по този начин, от презумпцията, че президентът ги

поставя, управляващите, които и да са те, трябва да дават отговори. И когато президентската институция откаже да подпише, да кажем, назначение на разузнаването с неговите си доводи, без значение дали в момента ги има, или ги няма, отново ще повдигне много въпроси и тези, които управляват, трябва да отговорят. Вие не го искате това.

Вие искате по бързата процедура в парламента за два дни да мине през комисия, след това бързо дебатиране в парламента по 15 минути на партия и довиждане, и назначение. Това в обществото няма да има чуваемост. Овладели сте медиите – Пеевски държи едните медии, другите българоезичните американски медии няма да Ви отразят, защото те пък от своя страна са същите бухалки, каквито сте Вие в момента. Защото, както БСП ги няма, може камерите да покажат колко са от ПП и ДБ тук. То от ПП няма никого.

Това е ситуацията, в която пък те са абсолютно същите. Ситуацията, в която им излязоха записите, в които да обърнат ДАНС в бухалка, назначения, които станаха ясни. Назначения, с които по същия начин да се овладеят службите. И няма добро в момента. Няма добро! Както няма разлика между Борисов и Пеевски – едни и същи са, така няма разлика между ГЕРБ и ПП-ДБ. Едни и същи са, няма разлика.

Едните обаче носят моралното разложение със себе си, другите сте просто едни схемаджии. Те са същите схемаджии като Вас, никаква разлика, но носят моралното разложение. Видяхме какво се случва дори с Македония. Да, Вие сте схемаджии, но за сметка на това, да кажем за темата Македония, имате щогоде добра национална отговорна позиция. Те я нямат. Готови са да продадат славната ни история. Зачеркнали са Македония. Не ги интересува Македония. Ходиха във Френското посолство да целуват ръце и приеха да махнем ветото, убедиха ГЕРБ да го направят. И ГЕРБ ги обслужихте тогава Вие. И Вие сте основната причина, защото на техния гръб свалихте ветото. (Реплики от народния представител Ивайло Мирчев.)

Но отклоняваме се от основното. Това, което изпълнява мнозинството в момента, поръчка на Пеевски, който да си легализира овладяването на службите, да си легализира всичките тези изнесени данни, всички тези неща, с които Ви държи, и цялото това нещо да бъде сложено на дневен ред с негов легален председател на службата. Ама то и името му се знае. Вие сте предreshени и Вие сте ясни, аз затова Ви казах: ясна Ви е историята – от политически хегемон, вижте БСП, това Ви чака и Вас.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Реплики към изказването на вдъхновения господин Ганев?

Заповядайте.

За изказване ли, госпожо Катинчарова? Изказване, добре.

АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Ганев, Вие много хубаво обяснихте на ПП-ДБ, че те са предали и продали Македония, но забравихте, пропуснахте, че те направиха същото и по отношение на България. Първо, жестока корупция по време на тяхното управление. Второ, заедно с ГЕРБ и с ДПС, срещу които иначе в момента говорят, но преди с тях промениха и обругаха българската Конституция. И това не е никак малко прегрешение на ПП-ДБ. Така че смятате ли, че след като те са готови да посегнат на българската Конституция, въобще ги интересува българската кауза Македония? Въобще дали знаят къде е на картата? Защото за тях всичко извън жълтите павета в София е много далечно, много трудно достижимо, много мъгливо им е. (Реплики от народния представител Манол Пейков.) Много мъгливо им е.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Много Ви моля за тишина!

АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ: Някои от тях се разхождат, пият, ядат и преяждат и по центровете на други градове, но като цяло, освен на няколко големи града, основно на централните части, в които те са съсредоточени, въобще нямат представа нито къде са българските села, нито къде са българските общини, нито как живеят хората в, както те я наричат, провинцията. ПП-ДБ са тотално скъсали с огромна част от българската територия и българското население. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Втора реплика?

Втора реплика – заповядайте. (Шум и реплики между народния представител Манол Пейков и народни представители от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

Господин Пейков, моля Ви!

КРАСИМИР ТЕРЗИЕВ (ГЕРБ-СДС): Уважаеми господин Председател, уважаеми колеги, виждам, че залата се оживи, това е добре.

В опит да отговоря на господин Ганев, вземайки тази реплика, ще се опитам да изложа една друга гледна точка към преждеговорившите.

Господин Ганев, странното за мен в този дебат цялостно и към колегите, разбира се, че се говори за личности, а не за процеси, когато говорим за службите на страната. И защо е странното, колеги? Защото в крайна сметка всички ние трябва да бъдем така втреничени много, много силно в процесите, които текат в момента и вътрешно в държавата, извън държавата и цялостно в света. Знаете, че в последните пет години имаше политическа криза, имаше много правителства, които се сменяха, служебни кабинети.

Няма да нападам колегите и от „Продължаваме Промяната“ и да казвам, че до голяма степен те подтикваха тази политическа криза и я създаваха, но искам да изложа една друга гледна точка. В крайна сметка не става въпрос за личности в този дебат, господин Ганев, наистина. Става въпрос, че работата на управляващото мнозинство е на първо място както да осигури работата на институциите в държавата, така и да осигури вътрешния ред на страната. Водени от тази цел, ние като управляващо мнозинство трябва да бутаме тези процеси, виждайки, че президентът ги спира. Под една или друга форма ние трябва да намерим начин и изход от така създалата се ситуация. Вие казвате: принципна позиция на президента. Да, но може и да погледнем нещата през друг ъгъл. Принципна позиция на президента, да, но и принципна позиция и на Народното събрание. Ние трябва да си свършим работата. И ако това е нашата работа, да вкараме държавата в ред и да създадем вътрешната сигурност и вътрешния ред за хората, които стоят на дневен ред като обществено очакване към нас, ние трябва да намерим начин да се справим с това. Просто за мен наистина е странно, колеги, че водим дебат основно за личности, а не за процеси, когато говорим за вътрешната сигурност на държавата. Замислете се над това, нека охладим страстите, нека вземем прагматичното, правилното решение и да продължим работата си напред.

Пред нас като народни представители стоят много предизвикателства. Няма да е първото, няма да е и последното. Но да използваме поредния дебат, за да охулим една или друга парламентарна група, мисля, че не е това начинът, още повече, когато народът чака да вземем решения, да вкараме държавата в ред и институциите да работят така, както всички ние ги познавахме преди пет години. Харесва Ви или не, ние ще си свършим работата и ще вкараме ред в хаоса.

Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Трета реплика? Не виждам.

Господин Ганев – за дуплика.

ЦОНЧО ГАНЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Ситуацията е изключително унизителна за нас като държава. Институциите за пореден път ще бъдат унижени само защото едно мнозинство е решило нещо да прави напук на всякаква държавност, логика, напук на здравия разум и аз би го разбрал, ако тези неща се правят от мнозинство, чийто президент е излъчен от тях и по този начин искат да наложат и да кажат: ето нашата институция – от страна на законодателството, променяме законодателството, въпреки че президентската институция е излъчена от нас и човекът, който седи начело, е от нашите редици, тогава няма да говорим и да водим този разговор. Само че ситуацията е пределно ясна – мнозинството, което е в момента, е, меко казано, нехаресвано и неодобрявано, и това е безспорен факт. Но за да стигнем дотук, има си предистории. Не винаги всичко започва от днес, защото, за да стигнем до тази ситуация, първо, започнахте по инициатива и по искане на ПП-ДБ – променихте Конституцията, защото те първи посегнаха на президентската институция, отново заради същите причини, поради които го правите Вие, защото не могат да овладеят, защото не можаха да се наложат, въпреки че въпросната президентска институция, която към днешна дата управлява, създаде ПП – ясно и точно.

И тогава те решиха да се молят на Пеевски да променят Конституцията, и я променихте. Дадохте властта в момента на Пеевски, Борисов и на това мнозинство да определя следващия служебен министър-председател от хора, които пред Вашите очи те си ги назначиха всичките алтернативи. И Вие сте персонално виновни, всеки един от Вас, които сте в тази зала, защото Вие лично гласувахте тези промени в Конституцията. Нещо повече, Вие лично сте молили Пеевски за това нещо, и в момента да го изкарвате най-лошия, ама Вие нямате очи и не би трябвало да имате очи да го правите.

Вие сте морално не по-малко виновни за тази ситуация, в която сме в момента. Те просто правят това, което правите Вие. Няма разлика, аз затова го казвам. Няма никаква разлика между „Да, България“, ДСБ, ПП и ГЕРБ, и Пеевски, която и да му е партията.

МАНОЛ ПЕЙКОВ (ПП-ДБ, от място): Никаква разлика!

Това са фактите към днешна дата. Няма смисъл да се занимаваме с личности – да, абсолютно прав съм, както няма смисъл да коментираме хора, спящи на паркинга на парламента. Това е ситуацията в момента. Прекалено сериозна е темата, за да се поддаваме на личностни нападки за каквото и да било. Ситуацията е пределно ясна. Изпълнявате поредната поръчка на Пеевски това Ви завлича надолу, зависими сте директно от него – кой финансово, кой с неща, които сте крали, и накрали през годините, кой с алкохолни изстъпления, кой с някакви други зависимости, но Вие му изпълнявате поръчката. И най-вече да се замисли този, който седи начело в ГЕРБ – в лицето на Борисов, за БСП – електоратът им да се помисли какво получава, когато гласуват за БСП, и ИТН – няма какво да коментирам, там нещата вече са свършени, акордът е последен. (Ръкопляскания от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: След като зачеркнахте всички, думата има госпожа Катинчарова. (Шум и реплики.)

Е, колеги, какво сега? В крайна сметка МЕЧ, ВЕЛИЧИЕ, ВЪЗРАЖДАНЕ. Нормално.

Госпожо Катинчарова, заповядайте. (Шум и реплики.)

Много Ви моля за тишина в залата! (Реплики от народния представител Манол Пейков.)

Господин Пейков, много Ви моля за тишина в залата!

КРАСИМИРА НИНОВА-КАТИНЧАРОВА (ВЕЛИЧИЕ): Господин Председател, колеги народни представители! ВЕЛИЧИЕ няма да подкрепи Законопроекта за изменение на Закона за „Държавна агенция за национална сигурност“, както и следващите два законопроекта, спестявам си излизането още два пъти на тази трибуна, Законът за изменение на Закона за Държавна агенция „Разузнаване“ и за изменение на Закона за специалните разузнавателни средства.

Защо няма да направим това? Защото това е перверзно, което вършите тук. (Шум и реплики от ГЕРБ-СДС и ВЪЗРАЖДАНЕ.)

Вие в продължение... Това е перверзно мнозинство.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Внимавайте с речника, госпожо Катинчарова.

КРАСИМИРА НИНОВА-КАТИНЧАРОВА: В продължение на седмици приема антибългарски и лобистски закони. Вие не се посвенихте да нарушите Конституцията, Вие стъпвате на измама и на абсолютен линч на демокрацията още с изборите на 27 октомври миналата година. Конституционният съд Ви напомни за това, че сте отишли твърде далеч, въпреки че неговата стъпка беше много политически коректна, иначе трябваше да взриви това статукво, което мъчи България от 35 години.

И знаете ли какво? Президентската институция е така заложена в Конституцията ни, защото има смисъл да има баланс. Това перверзно мнозинство тук не може да получи цялата власт, разбирате ли? Това философски не е вярно, то води към смърт, към загуба на смисъл. И ще Ви кажа, че така както променихте Конституцията с една конкретна част на политическа цел и обслужихте политическата конюнктура и страдаме, цялата държава страда от това, със същите частни цели Вие се опитвате в момента да отнемете малкото, което е останало на президентската институция.

Този президент може да не е идеален, и знаете ли какво? Никога няма да има идеален за Вас президент. Но утре, между другото, този Ви ход издава и абсолютния отказ да се борите за тази институция, защото президентът се избира директно – никой от лидерите днес от управляващото мнозинство не може и да сънува да се кандидатира за президент, камо ли да спечели този пост. Защото никой от Вас, Вие, които определяте дневния ред на България в момента, няма и шанс да събере толкова директен положителен вот.

Така че няма да подкрепим това, защото този узурпаторски парламент, нелегитимното правителство, което е излъчил, законите против България, които приемате всеки ден в тази зала, са вредни за България, и Ви казвам, че това не може да продължава твърде дълго, на това му се вижда краят, и Ви казвам, че има цена, която ще Ви бъде потърсена. Затова давайте да разваляме този цирк и да вървим към по-добри дни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, госпожо Катинчарова.

Реплики има ли към изказването на госпожа Катинчарова? Няма.

Следващи за изказване? Не виждам.

Закривам разискванията.

Уважаеми дами и господа народни представители! Поставям на първо гласуване Законопроект за изменение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“, № 51-554-01-160, внесен от Александър Рашев и група народни представители.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 188 народни представители: за 120, против 56, въздържали се 12.

Предложението е прието.

Преминаваме към следващия законопроект.

МАНОИЛ МАНЕВ (ГЕРБ-СДС, от място): Процедура!

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Заповядайте за процедура.

МАНОИЛ МАНЕВ (ГЕРБ-СДС): Господин Председател, госпожо Председател!

Господин Председателстващ! Предлагам въпросният законопроект, тъй като нямаше никакво предложение, да бъде приет и на второ гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Режим на гласуване.

Гласували 187 народни представители: за 120, против 65, въздържали се 2.

Предложението е прието.

Докладът за второ гласуване?

ДОКЛАДЧИК МАНОИЛ МАНЕВ: Уважаема госпожо Председател!

Господин Председателстващ, уважаеми колеги!

„ЗАКОН

за изменение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“

§ 1. В чл. 8 се правят следните изменения:

- В ал. 1 думите „назначава с указ на президента на републиката“ се заменят с „избира с решение на Народното събрание“.
- В ал. 2 думата „двама“ се заменя с думата „трима“.
- В ал. 5 думите „указ на президента на републиката“ се заменят с „решение на Народното събрание“.
- В ал. 6 думите „президента на републиката с указ да назначи“ се заменят с „Народното събрание с решение да избере“.

Заклучителна разпоредба

§ 2. В Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност (обн., ДВ, бр. 61 от 2015 г; изм. и доп., бр. 94 от 2018 г; бр. 69 от 2020 г. и бр. 15 от 2022 г.) в чл. 7, ал. 2 точка 5 се отменя.“
Благодаря.
ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.
Откривам разискванията. Няма желаещи.
Закривам разискванията.
Преминаваме към гласуване.
Подлагам на гласуване наименованието на Законопроекта; § 1; наименованието „Заключителна разпоредба“; и § 2.
Гласували 189 народни представители: за 120, против 67, въздържаха се 2.
Предложенията са приети.

Преминаваме към следващата точка:
ПЪРВО ГЛАСУВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА.

Доклад на Комисията.
ДОКЛАДЧИК ХРИСТО ТЕРЗИЙСКИ: Господин Председател, уважаеми колеги!
„ДОКЛАД

за първо гласуване относно Законопроект за изменение на Закона за специалните разузнавателни средства, № 51-554-01-161, внесен от Александър Рашев и група народни представители на 17 септември 2025 г.
На извънредно заседание, проведено на 18 септември 2025 г., Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред разгледа и обсъди Законопроект за изменение на Закона за специалните разузнавателни средства, № 51-554-01-161, внесен от Александър Рашев и група народни представители на 17 септември 2025 г.
Законопроектът и мотивите към него бяха представени от Александър Рашев.

Господин Рашев посочи, че със Законопроекта се предлага промяна в органа, който назначава председателя на Държавна агенция „Технически операции“ (ДАТО).
Господин Рашев обърна внимание, че с предложената промяна не се засягат конституционните правомощия на президента на републиката в областта на правото и националната сигурност. Президентът има точно определени в чл. 100 от Конституцията правомощия, които не може да се ограничават.
Втората група правомощия на президента са дадени непряко от Конституцията, а от закона. Такова е правомощието му по чл. 98, т. 7 да назначава и освобождава от длъжност и други държавни служители, определени със закон. Конституционно допустимо е допълнителните законови правомощия на президента на републиката да се променят с текущото законодателство.

В заключение, вносителят посочи, че изборът на председател на ДАТО от Народното събрание ще бъде гаранция за стабилност и предвидимост, както и за обществено доверие, защото парламентарната институция работи в условията на политически плурализъм, прозрачност и публичност.
В хода на провела се дискусия участие взеха народните представители Петър Петров, Божидар Божанов, Николай Радулов, Атанас Атанасов, Калин Стоянов, Маноил Манев, Христо Терзийски и Бойко Рашков.

Въз основа на проведения дебат и извършеното гласуване при следните резултати: „за“ 10 – 6 гласа от парламентарната група на ГЕРБ-СДС, 2 гласа от парламентарната група на „ДПС – Ново начало“, 1 глас от парламентарната група на „БСП – Обединена левица“ и 1 глас от парламентарната група на „Има Такъв Народ“; „против“ 3 – 2 гласа от парламентарната група на ВЪЗРАЖДАНЕ и 1 глас от парламентарната група на МЕЧ; „въздържал се“ 3 – 3 гласа от парламентарната група на ПП-ДБ, Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение на Закона за специалните разузнавателни средства, № 51-554-01-161, внесен от Александър Рашев и група народни представители на 17 септември 2025 г.“
Благодаря.
ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Терзийски.

Откривам разискванията. Имате думата.
Заповядайте, господин Златанов.

ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Председателстващ, госпожи и господа народни представители! Преди да кажа моите критични думи по отношение на този законопроект, обслужващ задкулисието, завладяло държавата, ще акцентирам към тук присъстващи членове на председателстваната от мен Комисия за контрол над службите, че 15 минути след края на днешното пленарно заседание следва да проведем заседание на Комисията за контрол над службите. И ще помоля... (Шум, реплики и ръкопляскания.) И ще помоля да не дезертирате от задълженията си, а да се явите долу в зала 5. (Шум и реплики.) Така.

В ръката си държа един списък. Списък с подслушвани лица по дело по описа на Специализираната прокуратура за опит за държавен преврат от 2020 г., по което се оказа, че има 934 души, които са подслушвани, обаче се установиха, които са 130 лица. Едното от които имам честта да съм аз самият.
В този списък има и действащи в момента в залата народни представители, като Ангел Жеков Георгиев, като Ивелин Първанов, като Димо Дренчев. В списъка е Искра Михайлова. В списъка е доктор Костадин Костадинов, лидер на ВЪЗРАЖДАНЕ. Най-голямата самостоятелно представена опозиционна политическа сила. (Шум и реплики.) В списъка е Цончо Ганев. В списъка е Деян Николов. В списъка е Даниел Петров от Габрово. В списъка е Никола Димитров.
Този списък не е случаен. Този списък беше издаден в последните дни на Четиридесет и шестото народно събрание, в последното заседание на тогавашната Комисия за контрол над службите. Този списък е показателен за какво служат специалните разузнавателни средства. А именно те служат за терор, те служат за циментиране на управляваща клептократична коалиция, независимо в кой исторически момент от 35-годишната история на прехода ни, защото целият преход се оказва една просто кражба.

Но в сегашния критичен исторически момент в залата в момента разглеждаме три законопроекта, които целят да орежат правомощията на президентската институция, която, както казахме, е стълб на държавността и основен балансиращ център между законодателна, изпълнителна и съдебна власт. В този ред на мисли ще Ви припомня, че по действащото законодателство ДАНС и ДАР подават доклади не само до една институция. Те подават доклади до Министерския съвет, до Президентството и до председателя на Народното събрание. В този смисъл е и ролята на президентската институция, когато става дума за национална сигурност.
И аз ще апелирам пак от тази висока трибуна към онези от Вас, които имате съвест, които не сте от ВЪЗРАЖДАНЕ, защото ние от ВЪЗРАЖДАНЕ няма да го подкрепим, ще Ви апелирам да гласувате против този законопроект, който обслужва четворната коалиция с архитект Делян Славчев Пеевски, който обслужва продължаващия разпад на държавността и на държавата с Главно Д, който обслужва задкулисието, което е похитило нашата държавност, да не подкрепите този законопроект, който дори и да бъде приет в залата, Ви гарантираме, че няма да има много дълъг живот.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Реплики към изказването на господин Златанов?
Заповядайте, господин Георгиев.

АНГЕЛ ГЕОРГИЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Златанов, това, което искам да Ви питам, е: Вие смятате ли, че в момента управляващото мнозинство от ГЕРБ, ДПС, БСП, ИТН щеше да прави каквито и да е промени, ако президентът беше представител на това мнозинство? Защото Вие казахте, че тези промени били

насочени срещу президентската институция. Не се ли получава всъщност, че те са насочени срещу самата личност на президента? Личността не е такава, която да обслужва ГЕРБ и ДПС, с всичките положителни и отрицателни страни и качества, които има сега действащият президент. Защото, разбира се, ние винаги сме били обективни. Не сме спестявали и критика към него, когато, разбира се, е била основателна такава. Но предвид, че президентът в момента не обслужва ГЕРБ и ДПС, не смятате ли, че точно заради това са насочени техните напъни срещу него, за да могат да овладеят изцяло всичко, което е останало въобще от държавата. Защото все по-ясно става, все по-видно става, че реално държавата е погълната от мафията и се използва като един удобен инструмент. Така че моля да ми отговорите на този въпрос. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Втора реплика?

Господин Любен Дилов, заповядайте.

ЛЮБЕН ДИЛОВ (ГЕРБ-СДС): Благодаря Ви, господин Председател.

Уважаеми колеги, почитаеми господин Златанов. Аз имам един прост въпрос, нямам възражение. Може би само едно възражение. Въпросът ми е: когато излезе този списък, кой беше президент на Република България и кой назначаваше шефовете на тия служби, които евентуално са създали този списък? Вие ставате жертва, господин Златанов, на едно неправилно убеждение, което преди малко колежката от ВЕЛИЧИЕ също изрази, че президентът на България е балансър. Той никога не е бил балансър, все едно кой президент. Президентът на България по сегашната Конституция е плод на един компромис при създаването на тази конституция. Той е един абсолютен компромис. И ако се замислите внимателно, ще видите, че той е изобщо сгрешена фигура. И Ви предлагам, като завършим разговора за службите, да седнем да си поговорим за смисъла на президентската институция в България. Защото тя е един голям парадокс, господин Златанов.

Ние избираме с пряк избор човек, който се предполага, че за да може да спечели този пряк избор, е истинско политическо животно. Той се преборва първо във вътрешната си партия, след това в някаква коалиция, за да бъде номиниран. След това се сборва с всички кандидати, отива на балотаж, получава един зашеметителен вот, защото просто избираш между двама и чисто аритметичният сбор е голям от гласовете, след което по Конституция ние му връзваме ръцете и той е нещо като кибика в таблата – има право на две обаждания и едно местене. Но за сметка на това, господин Златанов, му даваме контрол върху службите. Той майка Тереза да е, няма как да не се изкуши да се бърка в политиката постоянно. И всичките през годините примери, къде по-драстични, къде по-семпли, показваха това. По-възпитаните президенти успяваха да удържат този нагон и да не се бъркат. Тези с военно образование не можеха да удържат нагона си, се бъркаха във всичко, в което могат.

Повечето от тези шефове на служби са назначени от този президент. Така че аз малко не разбирам патоса Ви с този списък. А пък разговорът за президентската институция е много, много сериозен, по-сериозен дори, мисля, от този, който водим в момента. Благодаря Ви. (Ръкопляскания от ГЕРБ-СДС.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Трета реплика? Няма.

Господин Златанов – дуплика.

ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Господин Председател, ще заявя първоначално, започвайки с дубликата си, че ще направим предложение между първо и второ четене по настоящия законопроект. Това във връзка с това да не се приема на второ четене още сега тази вечер. Считаме, че Законопроектът е от изключително голям обществен интерес, така че моля да се протоколира и да се отбележи.

Ще започна отзад напред. По отношение на репликата на господин Любен Дилов-син. Моля Ви се, не поставяйте знак за равенство между единствената автентична опозиционна политическа сила ВЪЗРАЖДАНЕ и ВЕЛИЧИЕ. Не ни слагайте в един коловоз с тези хора.

Второ, не ни вменявайте функциите на адвокат на президента в лично качество. Ние говорим за президентска институция. Ако говорите, че тези ръководители на службите, които са извършвали тези операции тогава по делото за преврат през 2020 г., то аз ще Ви акцентрирам, че това е било подведомствено на Специализираната прокуратура, която беше контролирана от Вашата политическа сила, и е искано разрешение от Специализирания съд. Така че в този случай президентската институция няма как да влияе персонално по отношение на даването на разрешение за подслушване, на искането за разрешение за подслушване и така нататък. Просто недейте да ги смесвате така понятията и да манипулирате.

А когато говорим за баланс между трите вида власти, ние не говорим персонално за личността на Радев или на Банов, по прякор Овчарската пастирка, Ирландската пастирка или как беше, той беше казал в някое интервю, че се бил преродил, в предишния живот бил Ирландска пастирка. Аз не знам дали има президент в света, който да е с подобен тип изявления, но ние говорим за институционалността. И когато говорим за президентската институция, тя е замислена така, защото да бъде фокусът на баланса между трите вида власти и стълб на държавността във всякакви критични времена, особено в условия на политически турбуленции, на геополитически турбуленции, в каквито в момента се намира България.

Господин Георгиев, голям е страхът в управляваща четворна сглобка от предстоящите президентски избори. И той е голям не толкова от евентуален президентски проект, а е голям страхът от това кой ще се яви на тези президентски избори и кому българският народ ще даде доверие като един звучен шамар на управляващите клептократи. И те много добре знаят, че ВЪЗРАЖДАНЕ ще участва на тези президентски избори и че ние със сигурност ще стигнем на балотаж.

РЕПЛИКА ОТ ИТН: Хайде, бе – с кого?

ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ: А оттам насетне? И ето защо поради този страх Вие предварително орязвате правомощията на президентската институция, защото Ви е страх, че когато ВЪЗРАЖДАНЕ влезе в президентската институция, ще започне обратното броене за цялата тази порочна конструкция, която сте създавали и отстоявате.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви.

Други желаещи за изказване?

Господин Гюрев, заповядайте?

ДИМИТЪР ГЮРЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Благодаря Ви, господин Председател.

Взимам едно кратко изказване. Бях леко провокиран от това, което каза господин Любен Дилов. Всъщност, председателят на ДАНС през 2020 г. се казва Димитър Георгиев и той е назначен с Указ на президента Плевнелиев. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Ама ние говорим за разузнаването мисля, че... (Смях.) Но нищо.

Добре. Други желаещи?

Закривам...

Извинявам се, господин Радулов, в последния момент Ви видях.

НИКОЛАЙ РАДУЛОВ (ПП МЕЧ, вървейки към трибуната): Няма проблем, отзад не се вижда хубаво.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Заповядайте.

НИКОЛАЙ РАДУЛОВ (ПП МЕЧ): Господин Председател, колеги! Бях решил да не се изказвам, защото ситуациите са идентични. Обаче що се отнася до Закона за специалните разузнавателни средства, първо, ще кажа, че той не е разгледан в подходящата комисия, може би трябваше да се разгледа в Икономическата или във Външната политика, защото щеше да има същата сила разглеждането. При положение че имаме специална комисия, която е натоварена с това, ние го прехвърляме в една друга комисия, която може би има познанията, но няма правомощията, това първо.

Второ, положихме много усилия, ако се не лъжа през 2008 г., да направим едно разделение на силите и средствата на специалните служби, тоест да извадим от

МВР специалните служби, подслушването и тайното наблюдение, тоест това, което наричаме днес Държавна агенция „Технически операции“ и Дирекция „Технически операции“ към ДАНС. Наполовина сполучливо в ДАНС си остана, излезе Държавна агенция „Технически операции“ с една самостоятелна, но с това, което правим в момента – с даването на възможност на едно Народно събрание с обикновено мнозинство да избира ръководителите на всички тези служби и заместниците им, включая ръководителите на Държавна агенция „Технически операции“, стигаме до едно-единствено нещо, добре познато старо – създаване отново на единния юмрук на партията, очевидно това Ви е целта, под един малко по-различен вид.

Ние от МЕЧ ще гласуваме против.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Благодаря Ви, господин Радулов.

Реплики към изказването на господин Радулов? Не виждам.

Други желаещи за изказване? Не виждам.

Закривам разискванията и преминаваме към гласуване.

Уважаеми дами и господа народни представители, поставям на първо гласуване Законопроект за изменение на Закона за специалните разузнавателни средства, № 51-554-01-161, внесен от Александър Рашев и група народни представители.

Гласували 181 народни представители: за 118, против 60, въздържали се 3.

Предложението е прието.

Господи Манев, процедура.

МАНОИЛ МАНЕВ (ГЕРБ-СДС): Уважаеми колеги, предлагам три дни срок между първо и второ гласуване. Благодаря Ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Режим на гласуване.

Гласували 182 народни представители: за 117, против 64, въздържал се 1.

Предложението е прието.

Преминаваме към следващата точка:

ПЪРВО ГЛАСУВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ „РАЗУЗНАВАНЕ“.

Вносители са Александър Рашев и група народни представители.

Кой ще представи доклада?

Господин Манев, заповядайте. (Шум и размяна на реплики от народни представители от различни парламентарни групи.)

ДОКЛАДЧИК МАНОИЛ МАНЕВ: Господин Председател, там ще става нещо...

Уважаема госпожо Председател, уважаеми господин Председателстващ, уважаеми колеги!

„ДОКЛАД

за първо гласуване на Законопроект за изменение на Закона за Държавна агенция „Разузнаване“, № 51-554-01-159, внесен от Александър Рашев и група народни представители на 17 септември 2025 г.

На извънредно заседание, проведено на 18 септември 2025 г., Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред разгледа и обсъди Законопроект за изменение на Закона за Държавна агенция „Разузнаване“, № 51-554-01-159, внесен от Александър Рашев и група народни представители на 17 септември 2025 г.

Законопроектът и мотивите към него бяха представени от господин Александър Рашев.

Господин Рашев посочи, че със Законопроекта се предлага промяна в органа, който назначава председателя на Държавна агенция „Разузнаване“ – ДАР.

Предлага се председателят да бъде избран от Народното събрание по предложение на Министерския съвет.

Народното събрание има конституционна компетентност да приема, изменя, допълва и отменя законите.

Господин Рашев обърна внимание, че сега действащият законов модел предвижда определянето на председателя на Агенцията да се извършва в хипотезата на споделена компетентност между президента на Републиката и Министерския съвет. В случаите на споделена компетентност правомощията на държавните органи следва да се упражняват при спазване принципа на разделение на властите и принципа на правовата държава. В нарушение на тези принципи е силовото налагане на волята на един орган по отношение на друг, особено когато става въпрос за стратегически интереси на държавата.

Законовата процедура по назначаването на председателя на Държавна агенция „Разузнаване“ изисква съвпадение на еднакви по съдържание волеизявления на двата органа, като предполага сътрудничество и взаимодействие за постигане на общо съгласие. В случай че не се постигне общо съгласие, настъпва блокиране на важни държавни функции в сферата на националната сигурност.

В провелата се дискусия взеха участие народни представители от парламентарните групи на ГЕРБ-СДС, ПП-ДБ, ВЪЗРАЖДАНЕ, ДПС-НН и МЕЧ. Бяха изразени различни мнения и становища.

Въз основа на проведения дебат и извършеното гласуване при следните резултати: „за“ – 10 – 6 гласа от ПГ на ГЕРБ-СДС; 2 гласа от ПГ на ДПС-НН; 1 глас от ПГ на БСП-ОЛ и 1 глас от ПГ на ИТН, „против“ – 3 – 2 гласа от ПГ на ВЪЗРАЖДАНЕ и 1 глас от ПГ на МЕЧ, „въздържал се“ – 3 – 3 гласа от ПГ на ПП-ДБ, Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение на Закона за Държавна агенция „Разузнаване“, № 51-554-01-159, внесен от Александър Рашев и група народни представители на 17 септември 2025 г.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, господин Манев.

Уважаеми колеги, откривам разискванията по така представения доклад на Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред.

Заповядайте, господин Златанов.

ЗЛАТАН ЗЛАТАНОВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Преди да започна с критичното слово и бележки по отношение на така внесения законопроект, пак ще акцентирам на вниманието на онези членове на Комисията за контрол на службите, че 15 минути след края на днешното пленарно заседание тя трябва да проведе заседание и ще помоля да се появят в зала № 5, където ще ни очакват председателят на Държавна агенция „Национална сигурност“ и директорът на нейното подразделение във Варна.

По отношение на внесения законопроект за изменение на Закона за Агенция „Разузнаване“, който по същество не се различава по никакъв начин от предходните два законопроекта, които разглеждахме, ще кажа следното:

Първо, както добре знаете, Държавната агенция „Разузнаване“ е придобила, обработва, анализира, изготвя оценки и прогнози, съхранява и предоставя разузнавателна информация по реда на този закон, който в момента променяме. В този смисъл тази агенция е от изключително значение по отношение на националната сигурност.

Със сегашния законопроект пак се орязват правомощията на президентската институция, на президента като институция, който се явява централен фокус на баланса между трите власти – законодателна, изпълнителна и съдебна, и се получава един много голям дисбаланс в институциите в държавата, който крие рискове по отношение на националната сигурност.

Доколкото президентът и държавен глава е главнокомандващ и ръководи Консултативния съвет за национална сигурност, би следвало именно нему да се даде възможността, която е дадена по закон, той да назначава въпросните ръководители на институциите, които тази вечер ние обсъждаме.

Буди подозрение защо трябва да има трима заместник-председатели на Агенция „Разузнаване“ и кои ще бъдат тези заместници? Дали тук не става дума за

поредната сделка между управляващите, които са решили да се бетонират во веки веков, докато не изпият и последната капка кръвчица от изстрадалия български народ?

Призовавам от тази висока трибуна да се гласува против този закон, защото този закон е опасен за националната сигурност, този закон крие огромни рискове, които ще ги видим в най-близко бъдеще, ако той бъде приет.

И също така заявявам, че ще направим предложение между първо и второ четене, така че ще помолим да не се гласува на второ четене в тази зала, тази вечер.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли реплики към изказването на господин Златанов?

Има ли други народни представители, които желаят да се изкажат?

Закривам разискванията и преминаваме към гласуване. (Депутати от парламентарните групи на ГЕРБ-СДС и ВЪЗРАЖДАНЕ прави на пътеката си разменят реплики. Силен шум.)

Моля, колеги, седнете си по местата.

Поставям на първо гласуване Законопроект за изменение на Закона за Държавна агенция „Разузнаване“, № 51-554-01-159, внесен от Александър Рашев и група народни представители на 17 септември 2025 г. (Шум и реплики между депутати от парламентарните групи на ГЕРБ-СДС и ВЪЗРАЖДАНЕ.)

Моля, колеги, седнете си по местата. (Силен шум.)

Уважаеми колеги, моля, седнете си по местата.

Не съм обявила гласуване, защото имаше много прави народни представители.

Поставям на гласуване Законопроект за изменение на Закон за Държавна агенция „Разузнаване“, № 51-554-01-159, внесен от Александър Рашев и група народни представители на 17 септември 2025 г.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 179 народни представители: за 117, против 60, въздържали се 2.

Законопроектът е приет на първо гласуване.

Беше заявен различен вот.

Заповядайте, господин Мирчев.

ИВАЙЛО МИРЧЕВ (ПП-ДБ): Благодаря Ви, госпожо Председател.

Уважаеми колеги, с това, което се случи тази вечер, особено към колегите от ГЕРБ, защото колегите от „Има Такъв Народ“ и от БСП са си пълни политически трупове, подчинявайки се на Голямото Д. (Силен шум и реплики от ИТН и „БСП – Обединена левица“).

Но хората в ГЕРБ тази вечер подариха на Голямото Д три Д-та – ДАНС, ДАР и ДАТО. Само че Голямото Д иска държавата. Ние просто няма да Ви позволим да му подарите и нея.

Иначе, да знаете, много, много, много зле изглеждахте и това поведение като политическа сила, член на ЕНП, е, най-малко казано, жалко. (Ръкопляскания от ПП-ДБ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Има ли други колеги, които желаят да обявят различен вот, да го мотивират?

Заповядайте, господин Манев, за процедура.

МАНОИЛ МАНЕВ (ГЕРБ-СДС): Първата ми процедура, госпожо Председател, е по начина на водене. Не знам какво им стана на колегите тази вечер, може би от късния час, но всичките решихте да давате съвети на ГЕРБ – какво го чака, как ще се случи и това. Ей, много хора сме виждали в тази зала, дето ги няма отдавна. Успокойте се малко! Госпожо Председател, успокойте ги. Па що партии и що политици са минали оттук, дето са погребали ГЕРБ, и никой не ги е чул или видял после, не знам вече.

А що се отнася до Законопроекта – втората процедура, мога ли да се възползвам?

Три дни, госпожо Председател, предлагам за между първо и второ гласуване на Законопроекта. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Беше направено процедурно предложение за съкращаване на срока за предложения между първо и второ гласуване на три дни.

Моля, режим на гласуване.

Гласували 179 народни представители: за 117, против 61, въздържал се 1.

Съкращаването на срока е прието.

Преминаваме към следващата точка от нашата програма:

ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ ЗА ПРЕИМЕНУВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНО ЧАСТНО ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ С НАИМЕНОВАНИЕ „ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО СИГУРНОСТ И ИКОНОМИКА“ СЪС СЕДАЛИЩЕ В ПЛОВДИВ В СПЕЦИАЛИЗИРАНО ЧАСТНО ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ С НАИМЕНОВАНИЕ „АКАДЕМИЯ ПО НАЦИОНАЛНА И ИНФОРМАЦИОННА СИГУРНОСТ“ СЪС СЕДАЛИЩЕ В ПЛОВДИВ.

Вносител – Министерски съвет, 21 юли 2025 г.

Докладът на Комисията по образование и наука – заповядайте да го представите.

ДОКЛАДЧИК ХРИСТИНА ГЕОРГИЕВА: Благодаря, госпожо Председател.

Представям на Вашето внимание

„ДОКЛАД

относно Проект на решение за преименуване на специализирано частно висше училище с наименование „Висше училище по сигурност и икономика“ със седалище в Пловдив в специализирано частно висше училище с наименование „Академия по национална и информационна сигурност“ със седалище в Пловдив, № 51-502-03-7, внесен от Министерския съвет на 21 юли 2025 г.

На свое редовно заседание, проведено на 10 септември 2025 г., Комисията по образованието и науката разгледа Проект на решение за преименуване на специализирано частно висше училище с наименование „Висше училище по сигурност и икономика“ със седалище в Пловдив в специализирано частно висше училище с наименование „Академия по национална и информационна сигурност“ със седалище в Пловдив, № 51-502-03-7, внесен от Министерския съвет на 21 юли 2025 г.

На заседанието присъстваха: Красимир Вълчев – министър на образованието и науката, професор Георги Манолов и професор Йордан Бакалов – съответно президент и ректор на Висшето училище по сигурност и икономика.

От името на вносителите Проектът на решение беше представен от министър Красимир Вълчев. Той посочи, че актуалното наименование на висшето училище в значителна степен вече не отговаря на неговия профил и в този смисъл е подвеждащо, тъй като има разминаване между него и новите дисциплини и специалности, утвърдени и наложени във висшето училище, които са в сферата на националната, регионалната и глобалната сигурност и в областта на новите информационни технологии. Наименованието „Академия по национална и информационна сигурност“ гарантира по-точно възприемане на образователния и научния профил на висшето училище.

Представителите на Висшето училище запознаха народните представители с мотивите за предлаганото преименуване. Те посочиха постоянно нарастващия брой на студентите в седемте бакалавърски и магистърски програми по национална, регионална и глобална сигурност. Беше представена и обновената

материална база, която предлага най-модерните условия за ориентирано към практиката обучение. Същевременно пълноценното привличане на студенти и партньори от чужбина е затруднено, защото поради недоразумения с превода на името у тях първоначално се създава впечатление, че става дума за институция от средното образование.

В дискусията се включи народният представител академик Николай Денков, който постави въпроси за реализацията на студентите и за наличието на официализирани отношения с министерства и институции, които ползват кадри с профила, предлаган от висшето училище. Представителите на Висшето училище посочиха, че 86% от студентите намират реализация по изучаваната специалност, като 73% от тях са в сферата на сигурността. Висшето училище има официален договор с Министерството на вътрешните работи, чиито кадри, наред с кадри на Министерството на отбраната и на специалните служби са привлечени и като преподаватели. Успешно се развива сътрудничество с образователни институции със сходен профил от чужбина. След проведената дискусия и след гласуване с резултат 15 гласа „за“ – 6 от парламентарната група на ГЕРБ-СДС; 2 от парламентарната група на ПП-ДБ; 2 от парламентарната група на „ДПС – Ново начало“; 2 от парламентарната група на „БСП – Обединена левица“; 1 от парламентарната група на „Има Такъв Народ“; 1 от парламентарната група на МЕС; 1 от парламентарната група на ВЕЛИЧИЕ, без гласове „против“ и „въздържал се“, Комисията по образованието и науката единодушно предлага на Народното събрание да приеме Проект на решение за преименуване на специализирано частно висше училище с наименование „Висше училище по сигурност и икономика“ със седалище в Пловдив в специализирано частно висше училище с наименование „Академия по национална и информационна сигурност“ със седалище в Пловдив, № 51-502-03-7, внесен от Министерския съвет на 21 юли 2025 г.“

Ще Ви представя и Решението.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Изчетете Проекта на решение.

ДОКЛАДЧИК ХРИСТИНА ГЕОРГИЕВА:

„Проект“

РЕШЕНИЕ

за преименуване на специализирано частно висше училище с наименование „Висше училище по сигурност и икономика“ със седалище в Пловдив в специализирано частно висше училище с наименование „Академия по национална и информационна сигурност“ със седалище в Пловдив

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 9, ал. 2, т. 1 във връзка е чл. 16, ал. 1, т. 1 от Закона за висшето образование

РЕШИ:

Преименува специализирано частно висше училище с наименование „Висше училище по сигурност и икономика“ със седалище в Пловдив в специализирано частно висше училище с наименование „Академия по национална и информационна сигурност“ със седалище в Пловдив.“

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Благодаря Ви, госпожо Георгиева.

Уважаеми колеги, откривам разискванията по така представения проект.

Заповядайте.

АНГЕЛ ЯНЧЕВ (ВЪЗРАЖДАНЕ): Госпожо Председател, госпожи и господа народни представители! От ВЪЗРАЖДАНЕ няма да подкрепим това проекторешение по няколко причини, които сега ще изтъкна.

На първо място, още веднъж да заостря вниманието от доклада, внесено е от Министерския съвет на 21 юли тази година, тоест една седмица преди августовската ваканция на Народната събрание и една седмица след края на тази ваканция – на 10 септември е единодушно, без участието на ВЪЗРАЖДАНЕ, прието от Комисията по образованието и науката, тоест с изключителни скорости за това частно висше училище, от една страна.

Разбира се, най-дребното е, че всъщност на страницата на Комисията по образованието и науката в проекторешения това проекторешение, което госпожа заместник-председателката прочете, липсва, както и в програмата на Народното събрание, но то не е толкова сложно.

От мотивите, които са изтъкнали от висшето училище в Пловдив, много така сериозно впечатление прави, че хората се били обърквали и ги смятали за средно училище заради това, че в наименованието им се съдържа висше училище, както и на поне десет други държавни висши училища. А желанието, от друга страна, да се превърнат в академия, всъщност проверката в НЦИД сочи, че ще са първата такава частна академия, а всъщност висше училище. И това е защото не отговарят на условията за университет и поради тази причина независимо от успешното им развитие през последните 20 години, още като колеж стартират през 2003 г., а не могат да поставят в наименованието или да предложат на Народното събрание в наименованието им да се съдържа думата „университет“. А сега да припомня също така, че някои законопроекти отлежават в Комисията по образованието и науката вече втора година. Втора година, независимо, че единодушно са приети от два състава на Комисията по образованието и науката, както например изключението за училищата и общините да не провеждат процедури по ЗОП за учебниците и помагалата, тъй като е безсмислено и няма конкурентна процедура за носителите на авторски права, но за такъв един очевидно лобистки законопроект, пък и прочетоха в доклада – бивш народен представител от СДС е ректор на това висше училище, скоростта е съвършено различна – в рамките на две седмици до комисия и още две седмици за разглеждане в Народното събрание.

Още нещо по отношение на понятието „академия“. Извън Българската академия на науките и Стопанска академия има десетина държавни висши училища, които в наименованието си съдържат академия – например Академия на МВР, например Военната академия „Раковски“, например Стопанска академия, Художествената, тази по Музикално и танцово изкуство – и всички те са държавни. Тоест девалвирането на академия заради някакви търговски, в случая, цели за нас не е приемливо. Трябва да има граници в това. И неслучайно Законът за висшето образование предвижда именно Народното събрание да реши и тук процедурата не е съгласувателна някаква. Затова Ви призовавам да помислим добре. Освен процедурните, така, слабости, които има това проекторешение, изтъкнах за страницата на Народното събрание. Така че ние ще гласуваме „против“. Благодаря. (Ръкопляскания от ВЪЗРАЖДАНЕ.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА: Уважаеми господин Янчев, Проектът на решение е разпределен ден, след като е постъпил в Народното събрание и е достъпен на сайта на Народното събрание, както и на специализираната страница на Комисията по образование и наука. Това, че Вие не сте се поинтересували, не е проблем на ръководството на Народното събрание.

Така. Има ли реплики към господин Янчев? Не виждам. Има ли други желаещи да се изкажат? Не виждам.

Закривам разискванията.

Преминаваме към гласуване.

Правилата на Правилника изискват Проектът на решение да бъде изчетен.

Поставям на гласуване:

„РЕШЕНИЕ

за преименуване на специализирано частно висше училище с наименование „Висше училище по сигурност и икономика“ със седалище в Пловдив в специализирано частно висше училище с наименование „Академия по национална и информационна сигурност“ със седалище в Пловдив

Народното събрание на основание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 9, ал. 2, т. 1 във връзка с чл. 16, ал. 1, т. 1 от Закона за висшето образование

РЕШИ:

Преименува специализирано частно висше училище с наименование „Висше училище по сигурност и икономика“ със седалище в Пловдив в специализирано частно висше училище с наименование „Академия по национална и информационна сигурност“ със седалище в Пловдив.“

Гласували 163 народни представители: за 122, против 28, въздържажи се 13.

Проектът на решение е приет. (Шум и реплики от ВЪЗРАЖДАНЕ: „Прегласуване.“)

Спокойно, ще има прегласуване.

Гласували 156 народни представители: за 119, против 27, въздържажи се 10.

Проектът на решение е приет.

Не бързайте – да Ви информирам за утрешния парламентарен контрол по реда на чл. 92 – 104 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Първи ще отговаря заместник министър-председателят и министър на транспорта и съобщенията Гроздан Караджов на един въпрос от народния представител Петър Петров.

Втори – министърът на икономиката и индустрията Петър Дилов, ще отговори на един въпрос от народния представител Стоян Таслаков.

Трети – министърът на енергетиката Жечо Станков, ще отговори на един въпрос от народния представител Стоян Таслаков.

Четвърти – министърът на туризма Мирослав Боршош, ще отговори на един въпрос от народния представител Николай Златарски.

Пети – министърът на вътрешните работи Даниел Митов, ще отговори на шест въпроса от народните представители Петър Петров – 2 въпроса; Емил Янчев, Иван Белчев, Георги Хрисимиров и Ивелин Първанов.

Шести – министърът на труда и социалната политика Борислав Гуцанов, министър на труда и социалната политика ще отговори на четири въпроса от народните представители Петър Петров – 2 въпроса; Елисавета Белобрадова; Неждет Шабан и Джем Яменов.

Седми – министърът на отбраната Атанас Запрянов, ще отговори на един въпрос от народния представител Георги Георгиев.

Осми – министърът на образованието и науката Красимир Вълчев, ще отговори на един въпрос от народния представител Любен Иванов.

Девети – министърът на културата Мариан Бачев ще отговори на два въпроса от народните представители Георги Хрисимиров и Ангел Георгиев.

На основание чл. 93, ал. 3 от Правилника поради командировка извън страната в заседанието за парламентарен контрол няма да участва министърът на външните работи Георг Георгиев.

На основание чл. 93, ал. 3 от ПОДНС поради неотложни ангажименти в заседанието за парламентарен контрол няма да участват: министърът на здравеопазването Силви Кирилов; министърът на финансите Теменужка Петкова; министърът на земеделието и храните Георги Тахов; министърът на околната среда и водите Манол Генов; министърът на младежта и спорта Иван Пешев и министърът на регионалното развитие и благоустройството Иван Иванов.

На основание чл. 93, ал. 4 от Правилника поради отсъствие по уважителни причини на народния представител Христо Расташки се отлагат отговорите на: въпрос към заместник министър-председателя и министър на транспорта и съобщенията Гроздан Караджов и въпрос към министъра на финансите Теменужка Петкова.

Утре – редовно пленарно заседание от 9,00 ч. Започваме с парламентарен контрол по реда на чл. 105 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание. Закривам пленарното заседание. (Звъни.)

(Закрито в 20,08 ч.)

Председател:
Наталия Киселова

Заместник-председатели:
Драгомир Стойнев
Николета Кузманова

Секретари:
Петя Димитрова
Лариса Савова

2025	2024
януари	януари
февруари	февруари
март	март
април	април
май	май
юни	юни
юли	юли
септември	август
октомври	септември
	ноември
	декември
2023	2022
януари	януари
февруари	февруари
април	март
май	април
юни	май
юли	юни
август	юли
септември	октомври
октомври	ноември
ноември	декември
декември	

2021

януари
февруари
март
април
май
юли
август
септември
декември

2019

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2017

януари
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2015

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2013

януари
февруари
март
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2011

януари
февруари
март
април
май
юни
юли

2020

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2018

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2016

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2014

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
октомври
ноември
декември

2012

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2010

януари
февруари
март
април
май
юни
юли

август
септември
октомври
ноември
декември

2009

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2007

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2005

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2003

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2001

януари
февруари
март
април
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1999

септември
октомври
ноември
декември

2008

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2006

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2004

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

2002

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

2000

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1998

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1997

януари
февруари
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1995

февруари
декември

1993

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1991

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1989

май
ноември
декември

1987

април
юли
август
декември

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1996

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1994

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври

1992

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1990

януари
февруари
март
април
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1988

юли
декември

1986

януари
март
юни
октомври
декември

1985

май
октомври
декември

1983

март
септември
декември

1981

юни
юли
октомври
декември

1979

април
октомври

1977

април
май
юни
декември

1975

март
юли
декември

1973

март
юни
октомври
декември

1971

февруари
май
юли
декември

1969

април
юли
ноември

1967

юни
ноември
декември

1965

юни
декември

1963

октомври
декември

1961

февруари
юни

1984

януари
май
септември
ноември

1982

март
юни
ноември
декември

1980

юни
октомври
декември

1978

март
юли
ноември
декември

1976

март
юни
октомври

1974

април
юли
октомври

1972

април
ноември
декември

1970

юни
октомври
декември

1968

март
октомври
декември

1966

март
юни
декември

1964

април
юни
септември
декември

1962

март
ноември
декември

1960

февруари
март

ноември

1959

февруари
март
юли
ноември
декември

1957

януари
февруари
март
ноември
декември

1955

февруари
май
ноември
декември

1953

февруари
ноември

1951

февруари
ноември
декември

1949

януари
февруари
юли
септември
октомври

1947

януари
февруари
март
април
май
юни
август
септември
октомври
ноември
декември

1945

декември

1943

януари
февруари
март
юли
септември
октомври
ноември
декември

1941

ноември

декември

1958

януари
февруари
ноември

1956

февруари
април
юни
юли
август
ноември
декември

1954

януари
февруари
април
ноември

1952

февруари
ноември

1950

януари
февруари
май
ноември
декември

1948

януари
февруари
март
август
септември
ноември
декември

1946

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
август
септември
ноември
декември

1944

януари
март
август

1942

януари
февруари
март
юни
юли
октомври
ноември
декември

1940

януари
февруари
март
април
май
юли
септември
октомври
ноември
декември

1939

януари
февруари
март
април

1934

януари
февруари
март
април
май

1932

януари
февруари
март
април
май
юни
октомври
ноември
декември

1930

януари
февруари
март
април
май
октомври
ноември
декември

1928

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1926

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

февруари
март
април
май
юни
септември
октомври
ноември
декември

1938

май
юни
юли
октомври
ноември
декември

1933

януари
февруари
март
април
май
юни
октомври
ноември
декември

1931

януари
февруари
март
април
август
септември
октомври
ноември
декември

1929

януари
февруари
март
април
май
юни
октомври
ноември
декември

1927

януари
февруари
март
април
юни
юли
август
октомври
ноември
декември

1925

януари
февруари
март
април
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1924

януари
февруари
март
април
май
юни
юли
октомври
ноември
декември

1922

януари
февруари
март
април
юни
юли
октомври
ноември
декември

1920

януари
февруари
април
май
юни
юли
септември
октомври
ноември
декември

1918

януари
февруари
март
април
септември
октомври
ноември
декември

1916

януари
февруари
март
юни
юли
август
октомври
ноември
декември

1914

март
април
май
юни
юли
октомври
ноември
декември

1912

януари
февруари
март
септември
декември

1923

януари
февруари
март
май
юни
декември

1921

януари
февруари
март
април
юни
юли
август
септември
октомври
ноември
декември

1919

февруари
март
април
октомври
ноември
декември

1917

януари
февруари
март
април
октомври
ноември
декември

1915

януари
февруари
март
декември

1913

февруари
март
април
юни
юли
декември

1911

януари
февруари
юни
юли
октомври
ноември

	декември
1910	1909
януари	януари
февруари	октомври
октомври	ноември
ноември	декември
декември	
1908	1907
юни	януари
юли	февруари
октомври	март
ноември	октомври
декември	ноември
	декември
1906	1905
януари	януари
октомври	октомври
ноември	ноември
декември	декември
1904	1903
януари	януари
октомври	февруари
ноември	март
декември	ноември
	декември
1902	1901
април	февруари
май	март
юни	април
юли	май
октомври	юни
ноември	август
декември	октомври
	ноември
	декември
1900	1899
януари	май
октомври	юни
ноември	октомври
	ноември
	декември
1898	1897
октомври	януари
ноември	февруари
декември	октомври
	ноември
	декември
1896	1895
януари	октомври
февруари	ноември
декември	декември
1894	1893
октомври	май
ноември	октомври
декември	ноември
	декември
1892	1891
октомври	октомври
ноември	ноември
декември	декември
1890	1889
октомври	октомври

ноември	ноември
декември	декември
1888	1887
октомври	юни
ноември	август
декември	октомври
	ноември
	декември
1886	1885
юни	януари
юли	февруари
септември	май
октомври	юни
ноември	септември
1884	1883
януари	януари
февруари	февруари
март	март
април	април
май	май
юни	юни
юли	юли
август	август
септември	септември
октомври	октомври
ноември	ноември
декември	декември
1882	1881
януари	януари
февруари	февруари
март	март
април	април
май	май
юни	юни
юли	юли
август	август
септември	септември
октомври	октомври
ноември	ноември
декември	декември
1880	1879
март	февруари
април	март
май	април
юни	октомври
октомври	ноември
ноември	декември
декември	

НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София 1169, пл. „Народно събрание“ N°2

- Държавен вестник;

София 1169, пл. „Княз Александър I“ N°1

- пленарна зала;
- парламентарни групи;
- постоянни и временни комисии;
- приемна за граждани, вход "Дондуков";
- предоставяне на достъп до обществена информация;

- обществени поръчки;

   [Контакти](#) Телефонна централа: 02 / 939 39

© 2021 Народно събрание на Република България